

Tartalomjegyzék

Bevezető.....	3
I. A magyar versenysakk helyzete – hazai körkép.....	5
Magyar FIDE ranglistás versenyzőszám.....	6
Aktív, magyar játékosok számának elemzése.....	9
ÉLŐ-ponttal rendelkező aktív sakkozók száma különböző országokban.....	10
Aktív, magyar játékosok korcsoportonként.....	14
Aktív, magyar játékosok ÉLŐ-pont alapján csoportosítva.....	20
A csapatbajnoki rendszer.....	31
Szuperliga statisztikák.....	32
II. A magyar versenysakk helyzete – utánpótláskorúak.....	34
Aktív, magyar, utánpótláskorú és felnőtt játékosok aránya.....	35
Aktív, magyar, utánpótláskorú versenysakkozók nembeli eloszlása.....	38
Aktív, magyar, utánpótláskorú versenysakkozók életkor szerinti eloszlása.....	40
Aktív, magyar, utánpótláskorú versenysakkozók ÉLŐ-pont szerinti eloszlása.....	45
Az első 50 Élő-ponttal rendelkező játékos pontátlagának összehasonlítása korcsoportonként.....	48
Korosztálya 50. legtöbb Élő-ponttal rendelkező versenyző pontszámának alakulása.....	50
Az első 50, utánpótláskorú, magyar, lány játékos életkor átlaga adott évenként.....	51
Adott év TOP 5 U18 korú magyar sakkozójának ÉLŐ-pontátlaga.....	52
Utánpótláskorú nemzeti bajnokságok résztvevőinek összehasonlítása.....	54
Nemzeti ifjúsági/gyermek országos csapatbajnokság résztvevői.....	55
Utánpótláskorú egyéni nemzeti bajnokságok adatai.....	56
Utánpótláskorú nemzeti csapatbajnokságok adatai.....	58
III. Élsakkozóink nemzetközi szinten.....	64
Adott év TOP5 aktív, magyar sakkozójának ÉLŐ-pont átlaga.....	66
Magyarok által teljesített GM és IM normák száma (2003-2025).....	67
Világ Top100 játékosának országonkénti eloszlása.....	68

Európa-bajnokságok 2012-2026.....	71
V. Utánpótlás korú élsakkozóink nemzetközi szinten.....	72
Magyarok száma a FIDE listán korosztályuk TOP 100 versenyzője között.....	73
Magyarok a FIDE listán korosztályuk TOP100 versenyzője között.....	74
Születésenkénti évenkénti TOP100-ban szereplő utánpótláskorú magyarok száma.....	75
Születési évenkénti Top100-as utánpótláskorú sakkozóink száma és átlaghelyezésük.....	77
Utánpótlás VB TOP10 U10-U18 (2000-2025).....	78
U10-U18 világbajnokságok TOP 10 magyar helyezések nemek szerinti eloszlása.....	79
U10-U18 világbajnokságok TOP 10 magyar helyezések korcsoportok szerinti eloszlása.....	80
U10-U18 világbajnokságok TOP 30 magyar helyezések nemek szerinti eloszlása.....	81
V. Összegzés.....	82

Bevezető

Magyarország jelentős sakkműlttal rendelkezik. Ha a sportág jelenlegi helyzetét akarjuk áttekinteni, akkor először el kell döntenünk, hogy melyik területét és mihez viszonyítva akarunk megvizsgálni. Elkerülhetetlen, hogy különválasszuk az amatőr- (hobby) és a versenysakkot. Utóbbin belül pedig külön vizsgáljuk meg a hazai élsakk mezőnyét nemzetközi viszonylatban is.

Kétségtelen tény, hogy a Nemzetközi Sakkszövetség tagországai között a jelen eredményei alapján a legtöbb területen a legjobb 20 helyezett között vagyunk, de ez önmagában semmit nem árul el arról, hogy az elmúlt jó egy évtized során merre tartott nálunk ez a sportág, és arról sem, hogy az éppen felnövő nemzedékek vélhetően miként fogják befolyásolni a magyar versenysakk/élsakk helyzetét.

Érdekes vizsgálat lehetne a hazai tömegsakk alakulása is, de ehhez nem állnak rendelkezésünkre olyan objektív adatok, amelyekre elengedhetetlenül szükségünk lenne. A nemzetközi adatokat böngészve a számok azt mutatják, hogy a tömegsakk világszerte népszerű és ezt meg lehet lovagolni célzott marketingtevékenységgel, rendezvényekkel. Erre utaló jeleket nem nagyon találni itthon, úgy gondolom, hogy a hazai szövetség szűkös erőforrásait leginkább a versenysakkra fordítja és kevés erőforrás marad a sakk sportág hobby szintű népszerűsítésére.

2024-ben Budapest adott otthont a világ legjelentősebb sakk sporteseményének, a sakkolimpiának. Korábban a hazai sportvezetés többször hangoztatta, hogy ez csak akkor ér valamit, ha ennek hozományaként sikerül a sportágot itthon vonzóbbá, elfogadottabbá és elismertebbé tenni. A sportesemény rendben, sikeresen lezajlott. A már sakkszeretők táborának szórakozását a rendezvény és az olimpia jól kiszolgálta, de kérdéses, hogy a sportágot kevésbé ismerők táborából mennyi érdeklődőt sikerült elérni és megnyerni a kapcsolódó rendezvényekkel.

A sportág finanszírozása évről-évre bizonytalan, hiszen nem tartozik a hagyományos olimpiai sportágak közé, amely hosszabb távon garantálná a kiszámítható forrásokat. A sakk az amatőrök számára nehezen fogyasztható és a versenyek izgalma és a szurkolás élménye is nehezen átélhető. Sokan a jazz zenéről mondják azt, hogy a legpopulárisabb formáját megismerve és megszeretve idővel megnyílik a hallgató előtt ennek a műfajnak a számtalan mélyebb, rejtett kincse. Véleményem szerint a sakk, a sportok jazz zenéje.

A sportág háttérét és helyzetét bemutató kitérő után, amelynek objektivitása megkérdőjelezhető, térjünk át a számok és a tények világára. A statisztikában nem szerepelnek érzelmek és benyomások, arra való, hogy megmutasson egy pillanatnyi helyzetet, vagy bemutasson egy tendenciát, amelyből következtetéseket lehet levonni a jelenre, illetve a jövőre nézve. Az adatsorok, diagramok mellett szereplő szövegek segítik értelmezni és kontextusba helyezni a száraz adatokat.

A versenysakkozók számának elemzésekor fontos tudni, hogy a versenysakkozók döntő része 14 éves életkor alatt kerül be a rendszerbe. A kezdő szinttől a FIDE ÉLŐ-ponttal rendelkező szint eléréséig általában 2-4 év telik el. Így egy esetleges kedvező, vagy kedvezőtlen tényező hatása ilyen kifutási idővel jelenik meg a statisztikákban. Ezért nem lehet az aktuális sakkszövetség versenysakkozásra mérhető hatását rövid távon megítélni. Kétségtelen tény, hogy utánpótlásszinten 2025-ben a regionális sakkiskolák olyan mértékű támogatást kaptak, hogy rég nem látott minőségi munka kezdődhetett meg. Az már most érzékelhető, hogy utánpótlás szinten a 2023-2024-es mélypontról egyes mutatókban már sikerült elmozdulni, de komolyabb előrelépés csak akkor történhet, ha több éven keresztül sikerül majd finanszírozni ezt a rendszert.

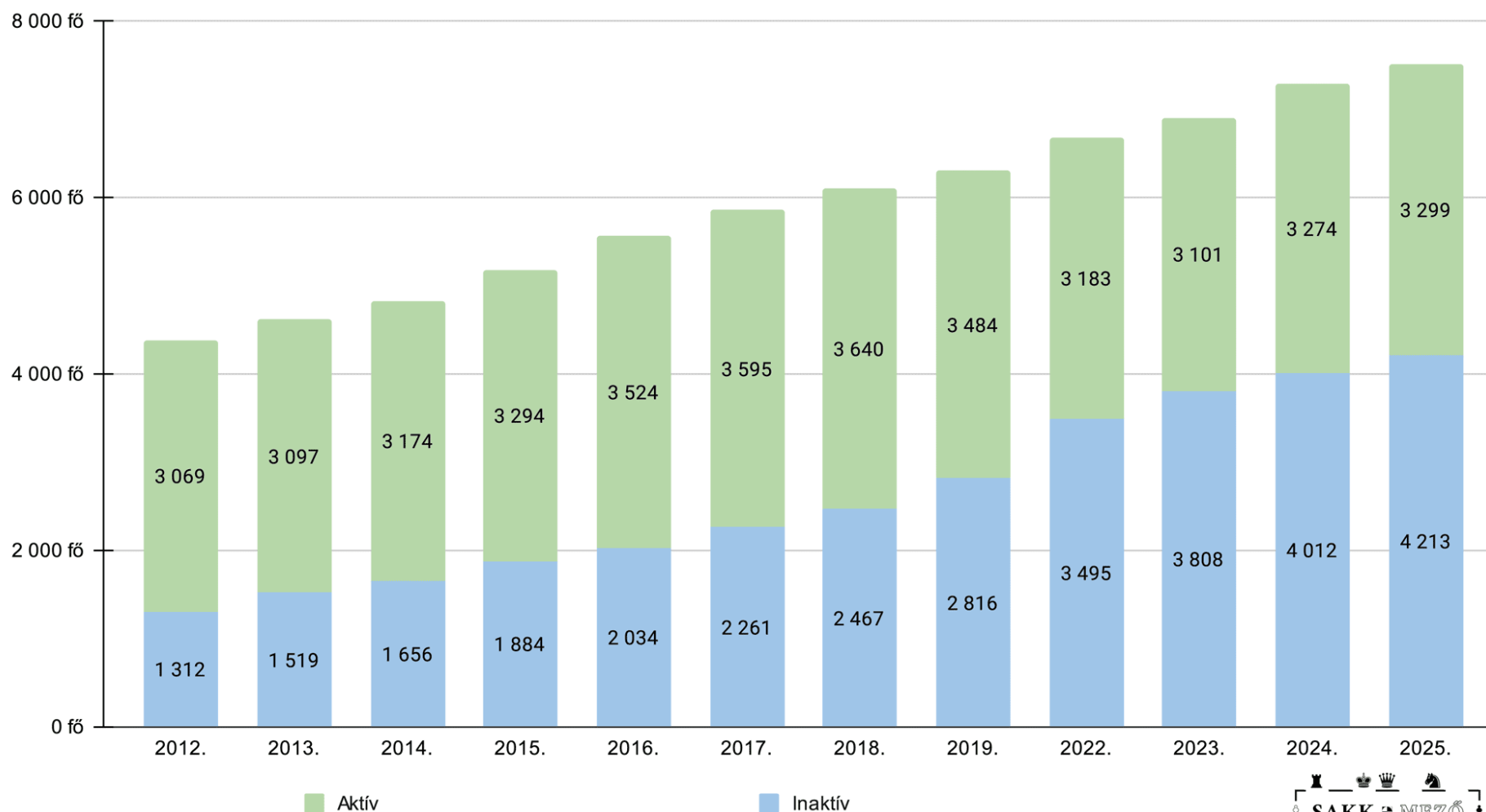
Az adatok elemzéséhez fontos tudni:

- **2012-ben változott a FIDE lista alsó határa (1200 pontról 1000 pontra csökkent), így az azt követő időszakban kellett pár év, hogy feliratkozzanak azok a játékosok, akik addig az 1000-1200 pont közötti tudásszinten álltak.**
- **Mivel a COVID következményeként 2020-ban szinte teljes mértékben, 2021-ben részlegesen állt a hazai- és nemzetközi sakkélet, ezért sok helyen ezeket az értékeket nem szerepeltettük. Ezekben az években más szabályok alapján állapította meg a FIDE az aktív játékosok státuszát, ami az adatsorok torzulásához vezethet.**
- **2024 júliusától a FIDE lista alsó határa 1400 ÉLŐ-pont lett. Az addigi 1000-2000 pont közötti értékeket „összesűritették” 1400-2000 pontra. Az anyagunkban szereplő 2024-es és 2025-ös értékeket az összehasonlíthatóság miatt minden esetben visszszámoltuk a 2023-ig érvényben lévő rendszerre.**

I.

A magyar versenysakk helyzete – hazai körkép

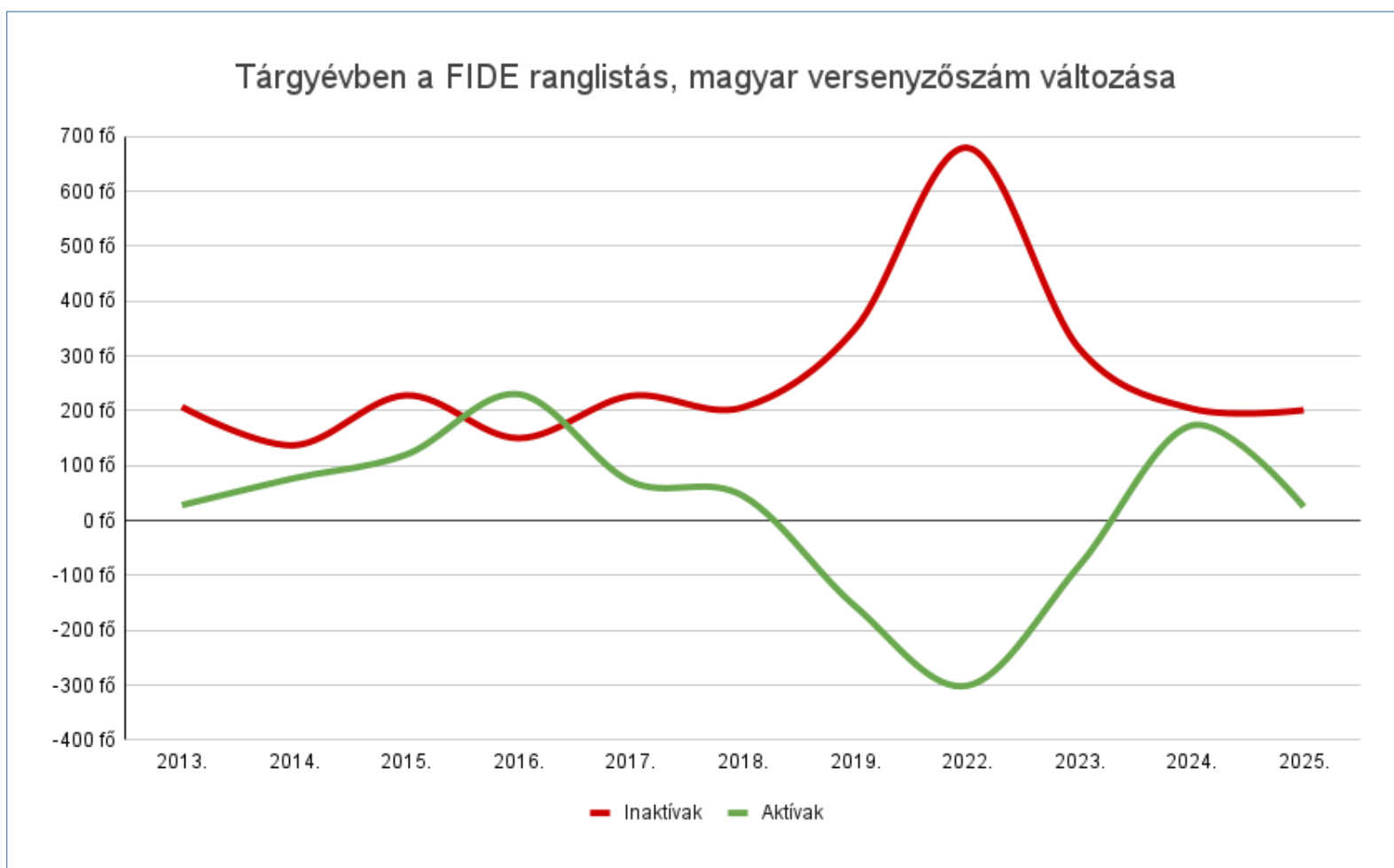
Magyar FIDE ranglistás versenyzőszám

Az ábrán látható az aktív és inaktív játékosok aránya. Inaktív státuszba akkor kerül egy játékos, ha a nemzetközi szövetség által meghatározott ideig (jelenleg ez 1 év) nem játszik FIDE partit, vagy ÉLŐ-pontszáma a jelenlegi

minimum (1400 pont) alá esik. Az elhunyt játékosok FIDE státusza törlődik, így onnantól sem aktív, sem inaktív játékosként nem szerepelnek ezen a listán.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2022.	2023.	2024.	2025.
Inaktív magyar FIDE ranglistás versenyzőszám	1 312 fő	1 519 fő	1 656 fő	1 884 fő	2 034 fő	2 261 fő	2 467 fő	2 816 fő	3 495 fő	3 808 fő	4 012 fő	4 213 fő
Aktív magyar FIDE ranglistás versenyzőszám	3 069 fő	3 097 fő	3 174 fő	3 294 fő	3 524 fő	3 595 fő	3 640 fő	3 484 fő	3 183 fő	3 101 fő	3 274 fő	3 299 fő

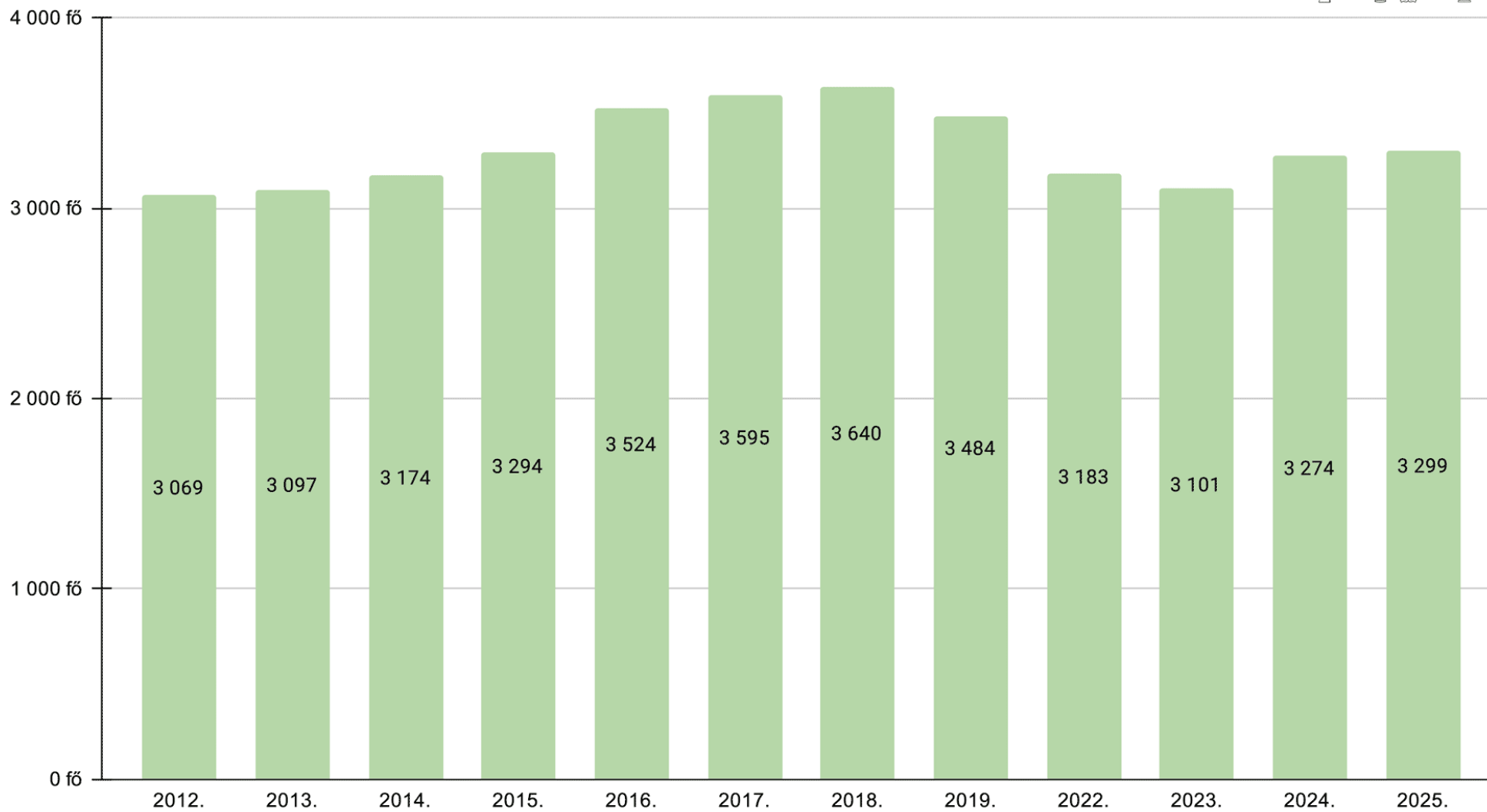
A diagramra ránézve feltűnő a 2019-2023-as adatok drámai változása, amely torzításban a COVID-nak több szempontból nézve is igen nagy szerepe volt. Látható, hogy amíg az inaktív sakkozók száma folyamatosan növekszik, addig az aktív sakkozók létszáma, sokkal változékonyabb. A grafikonon tisztán látszik a sakkolimpia pozitív hatása a 2024-es év adataira, ugyanakkor a 2025-ös adatok viszont már azt is megmutatják, hogy ennek pozitív hatásai közül egyes elemeket már rövid távon sem sikerült megőrizni. A következő évek nagy feladata lesz a zöld vonalat a pozitív tartományban tartani.

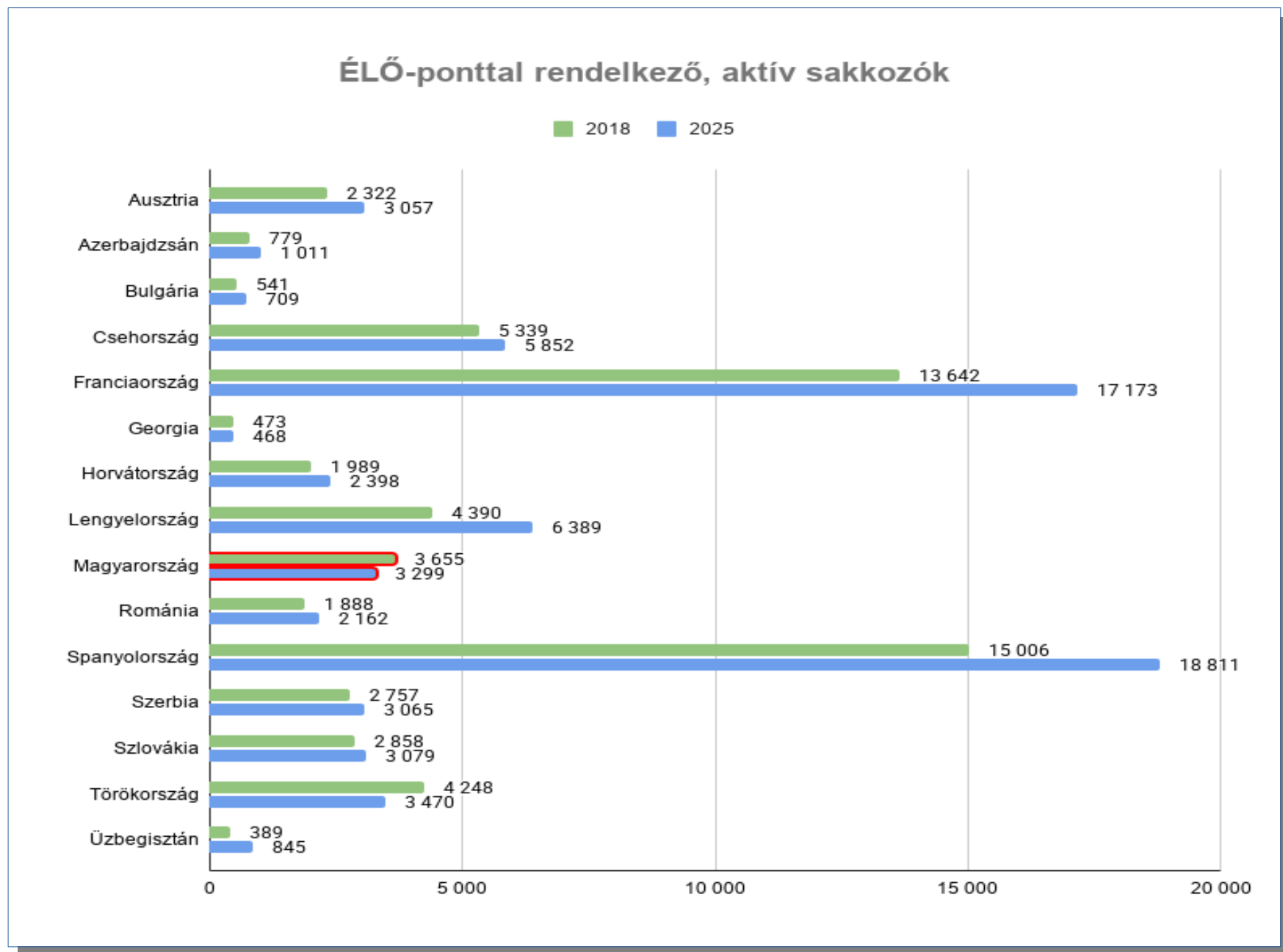
Az adatsort elemezve elmondható, hogy hazánkban szinte minden vizsgált évben több játékos iratkozott ki az aktívak közül, mint amennyi újonnan rákerült. Sajnálatos tendencia ez, de önmagában nem jelent újdonságot, hiszen átalakult a világ és hazánkban már lényegesen kevesebben versenysakkoznak, mint 20-40 éve. A legtöbb magyar sportág küzd azzal a problémával, hogy egyre nehezebben találunk olyan sportolókat, akik beletesznek annyi munkát a választott tevékenységbe, hogy a versenyszintre érettek legyenek. Jelentős anyagi forrással lehet ezt a folyamatot ellensúlyozni, ami csak még jobban megnehezíti azon sportágak dolgát, amelyek kisebb költségvetéssel rendelkeznek.

Az inaktív játékosok számára még van visszaút. Tanulmányaik matt sok fiatal abbahagyja a versenyzést éveig, majd miután stabil munkahelyet talált és megtörtént a családalapítás, visszatalál a sakkhöz és vállal versenypartikat ismét.

A következő oldalon csak az aktív versenyzőkre koncentrálva is jól látható, a bevezetőben említett 2-4 év késéssel megjelenő adatsoron a COVID hatása. Az adatok a mélypontot 2023-ban érték el. 2025-ben az emelkedés olyan kismértékű volt, hogy fennáll a veszélye annak, hogy a következő évben ismét csökkenő pályára kerüljenek az adatok.

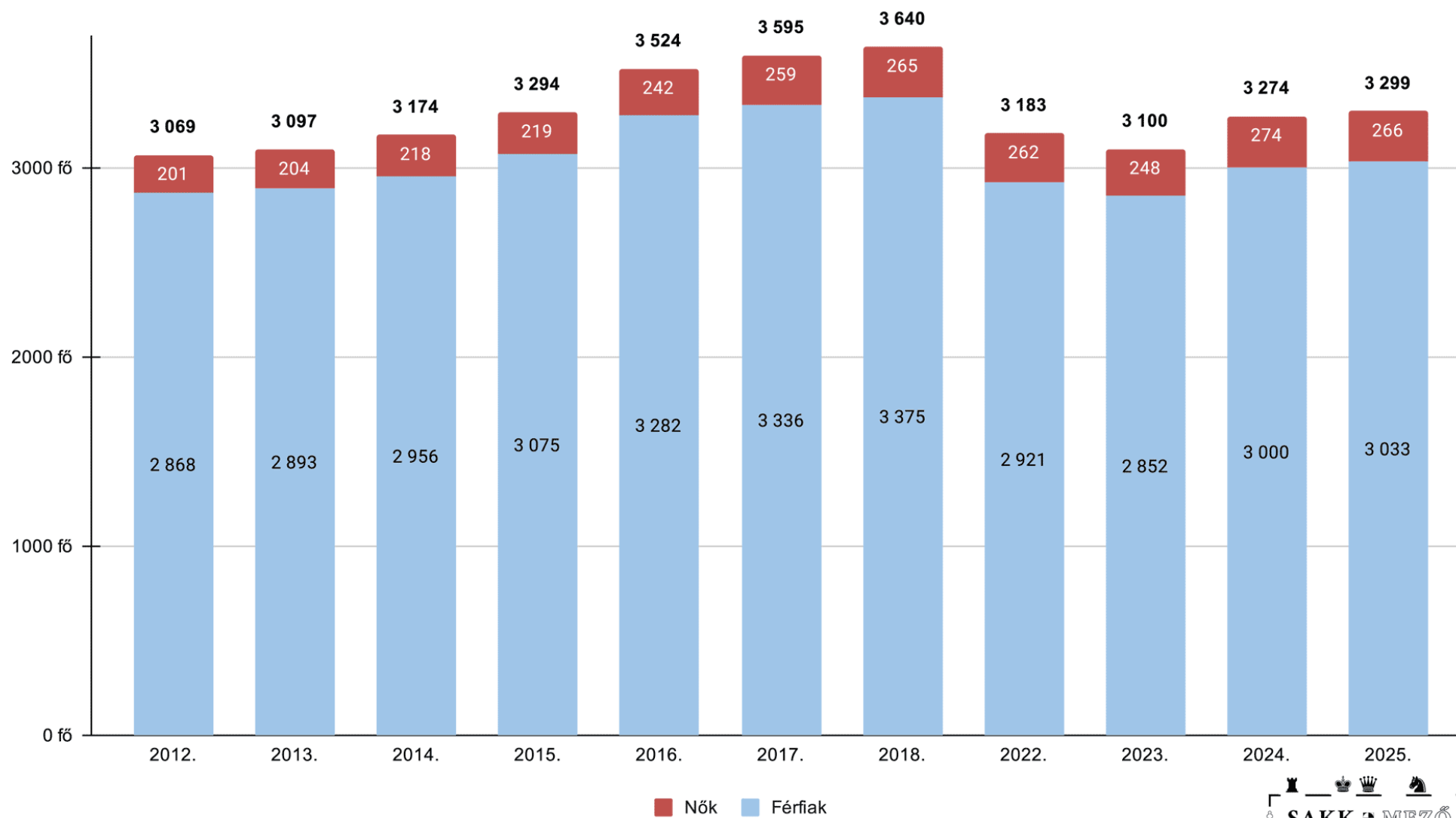
Magyar, aktív, FIDE ranglistás versenyzőszám

Látható, hogy a COVID okozta sokk ellenére mára sok országban sikerült jelentős mértékben növelni a versenysakkozók számát. A diagram Magyarország esetében 10% visszaesést mutat.

Aktív, magyar, FIDE listás játékosok nembeli eloszlása (fő)

Aktív, magyar, FIDE listás játékosok nembeli eloszlása (fő)

2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2022.	2023.	2024.	2025.
2 868 fő	2 893 fő	2 956 fő	3 075 fő	3 282 fő	3 336 fő	3 375 fő	3 235 fő	3 075 fő	2 921 fő	2 852 fő	3 000 fő	3 033 fő
201 fő	204 fő	218 fő	219 fő	242 fő	259 fő	265 fő	249 fő	232 fő	262 fő	248 fő	274 fő	266 fő

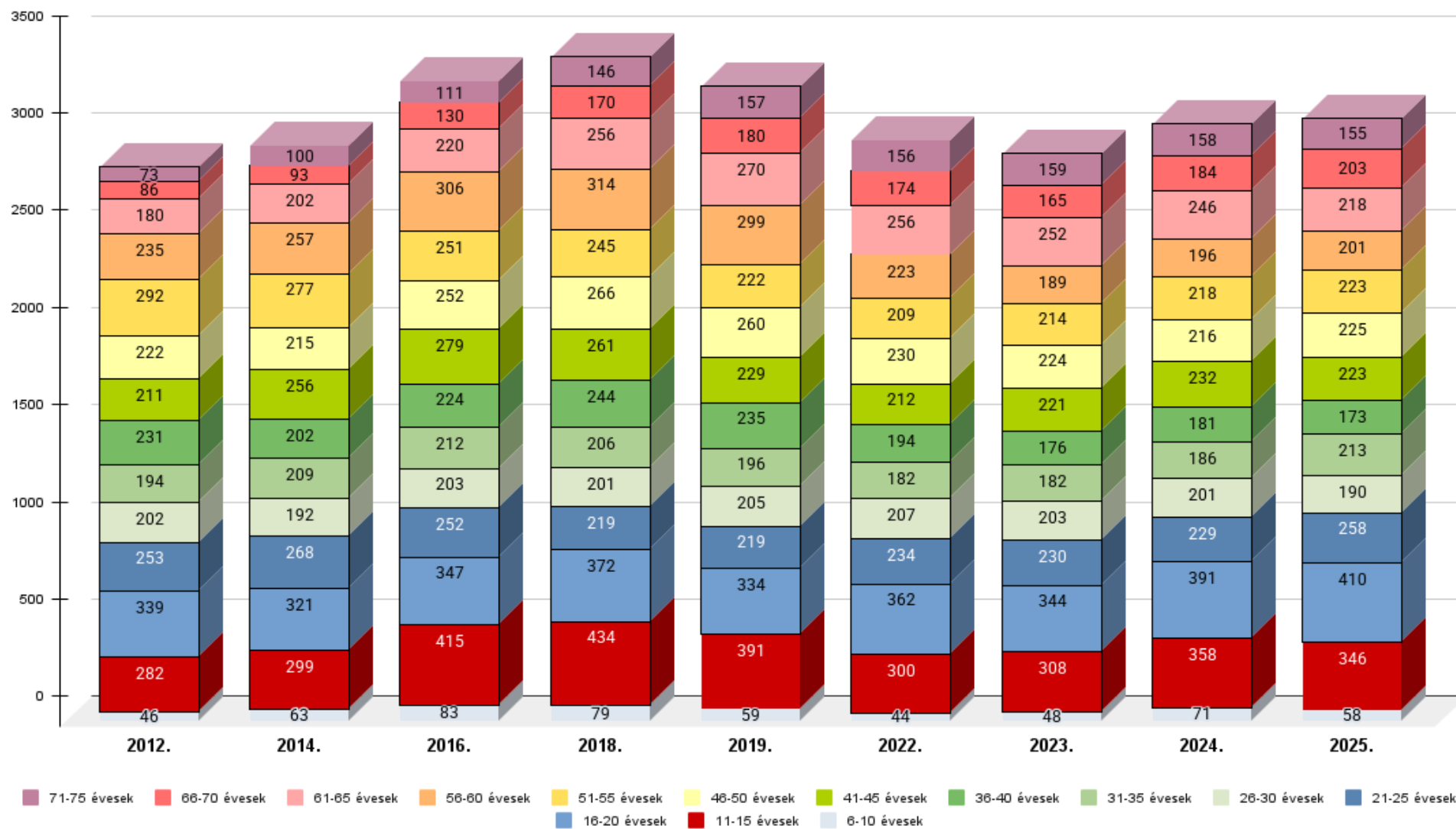
Az ábra és a hozzátartozó táblázat a magyar aktív versenysakkosok nembeli eloszlását mutatja meg. Látható, hogy a női játékosok aránya lassan javul. A sakk hagyományosan férfi sportágnak számít itthon, ám a Polgár lányok sikerei és sakkot népszerűsítő tevékenységei (Sakkpalota program, Világsakk Fesztivál), a fiatal és sikeres Gaál Zsóka nemzetközi eredményei és a Vezércsel című film főszereplőjének népszerűsége mind népszerűsíti a sakkot a női nem körében, de mindez együtt is kevés ahhoz, hogy itthon elérje a női versenyzők aránya a 10%-ot.

Az mindenképpen pozitívum, hogy a női játékosok esetében 10-12 év alatt ~30% emelkedést sikerült elérni, de ennek eredménye ellenére is a számuk alig haladja meg a férfi játékosok létszámának 8%-át.

Aktív játékosok nembeli eloszlása 2025-ben			
Ország	Férfiak	Nők	Nők aránya
Spanyolország	17 849	962	5,11%
Csehország	5 535	333	5,67%
Szlovákia	2 897	182	5,91%
Ausztria	2 887	186	6,05%
Franciaország	15 916	1 273	7,41%
Németország	12 630	1 107	8,06%
Magyarország	3 033	266	8,06%
USA	4 404	410	8,52%
Törökország	3 108	362	10,43%
Románia	1 883	279	12,90%
Lengyelország	5 552	837	13,10%
Bulgária	630	95	13,10%
India	15 791	2 411	13,25%
Ukrajna	1 204	234	16,27%
Azerbajdzsán	850	177	17,23%
Üzbegisztán	677	168	19,88%
Georgia	354	130	26,86%

Érdekesképpen összeszedtünk pár országot, hogy megnézhessük, hogyan alakul ott a női versenyzők aránya a sakkozók között. Látható, hogy sokan küzdenek a 10% alatti értékekkel. Szerintem kimondható, hogy ha adott országon belül nincs az arányok javítására komoly szándék és erőfeszítés, akkor a 12% feletti értékeket a női sakkozók aránya nem fogja elérni.

Aktiv, magyar, ÉLŐ-ponttal rendelkező játékosok korcsoportonként

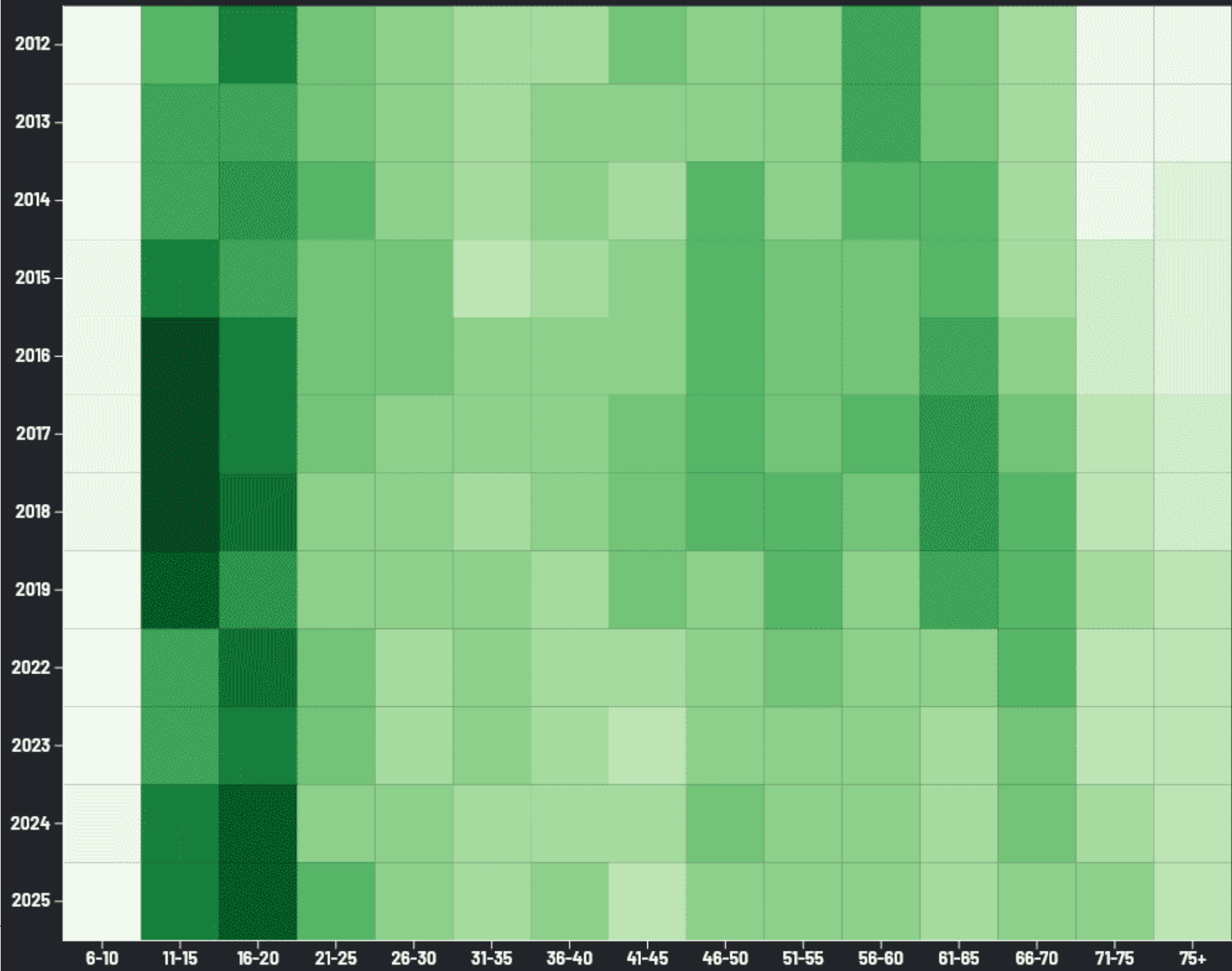
A grafikonon és a táblázaton adott évek magyar versenyszakkozóinak korfája látható. A táblázat színezésén (hőtérképén) könnyen nyomon követhető a számbeli eloszlás. A 2025-ös évben a 16-20 éves korosztályban sikerült pozitív csúcsot dönteni, a 41-45 éves korosztályban pedig a legalacsonyabb érték került a táblázatba. Az utolsó két évben a 25 év alatti csoportokban többször is sikerült kiemelkedő számokat felmutatni, ami mindenképpen biztató adat, jó lenne, ha közülük sokan megmaradnának a sportágnál és életkoruk előrehaladtával javítanák az értékeket a későbbiekben is.

Aktív, magyar, ÉLŐ-ponttal rendelkező játékosok korcsoportonként

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2022.	2023.	2024.	2025.
6-10 évesek	46	60	63	96	83	75	79	59	44	44	48	71	58
11-15 évesek	282	304	299	343	415	441	434	391	332	300	308	358	346
16-20 évesek	339	308	321	307	347	349	372	334	338	362	344	391	410
21-25 évesek	253	254	268	254	252	237	219	219	206	234	230	229	258
26-30 évesek	223	229	220	239	239	224	227	218	197	199	186	207	203
31-35 évesek	202	184	192	176	203	208	201	205	197	207	203	201	190
36-40 évesek	194	208	209	202	212	207	206	196	183	182	182	186	213
41-45 évesek	231	217	202	211	224	241	244	235	228	194	176	181	173
46-50 évesek	211	220	256	262	279	267	261	229	218	212	221	232	223
51-55 évesek	222	223	215	242	252	247	266	260	244	230	224	216	225
56-60 évesek	292	293	277	249	251	259	245	222	227	209	214	218	223
61-65 évesek	235	233	257	280	306	316	314	299	267	223	189	196	201
66-70 évesek	180	182	202	200	220	245	256	270	279	256	252	246	218
71-75 évesek	86	91	93	125	130	152	170	180	178	174	165	184	203
75+ évesek	73	91	100	107	111	127	146	157	169	156	159	158	155
Összesen	3 069	3 097	3 174	3 293	3 524	3 595	3 640	3 474	3 307	3 182	3 101	3 274	3 299

Magyar Élő-ponttal rendelkező aktív sakkozók korcsoportos eloszlása

Év

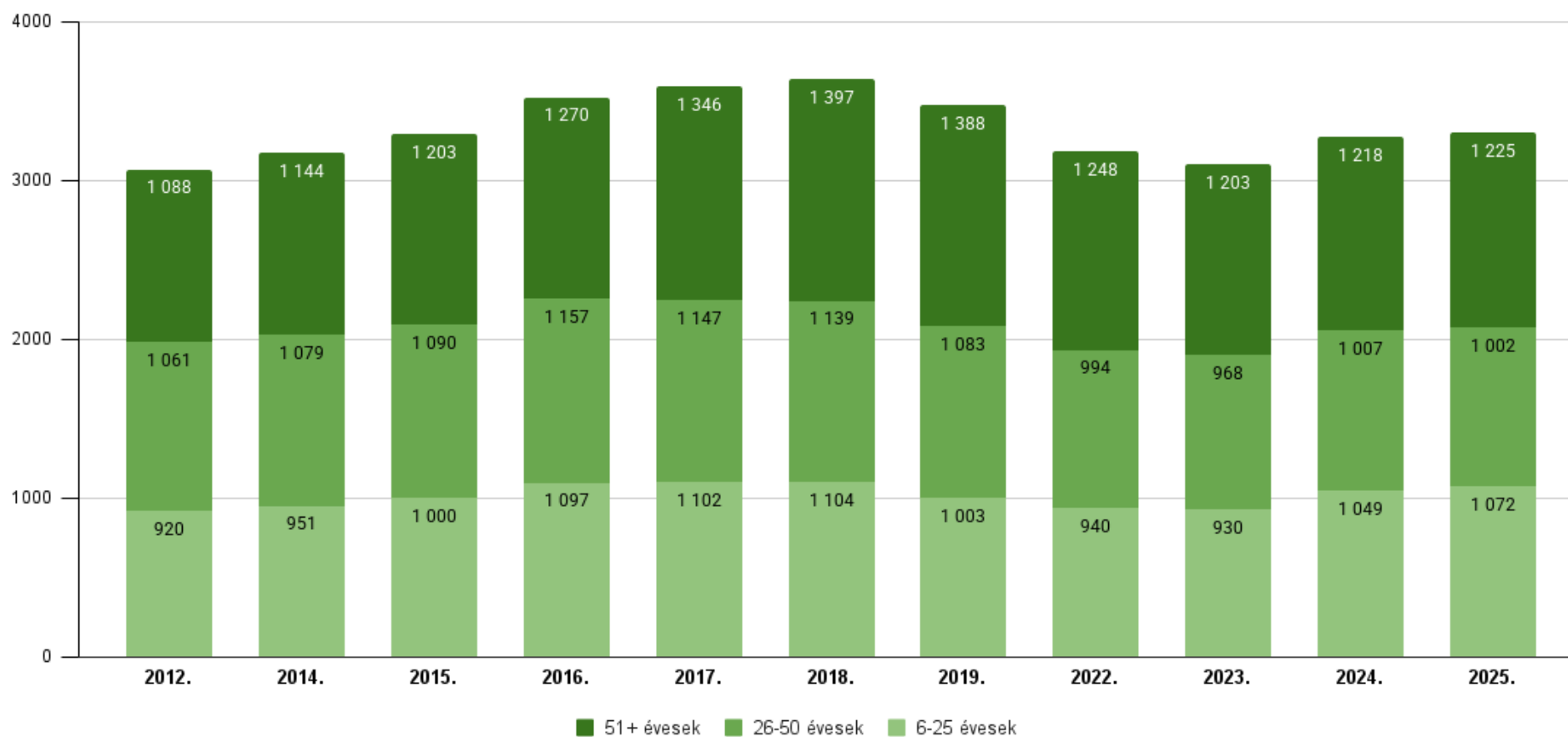
Az előző oldalakon a magyar versenysakkozók életkorbeli eloszlását követhetjük nyomon. Ezt a viszonylag egyenletes eloszlást sok ország irigyelheti tőlünk. Jól látható, hogy a magyar sakknak az elmúlt 40-50 évben milyen komoly hagyománya volt és az is, hogy sokan idősebb korokban is még mindig kitartanak ennél a sportnál.

De ha az ábra színsorait egymáshoz hasonlítjuk, akkor a 61-65 éves korosztályban és a 16 év alattiaknál komoly visszaesés tapasztalható az elmúlt pár évben. Előbbinek a hatása majd a hazai csapatbajnokságok alsóbb osztályaiban figyelhető meg hamarosan, utóbbinak alacsony értékei pedig évtizedekig fognak majd felfelé tolni ezen a diagramon.

Látható, hogy a 16-20 évesek fiatalos lendülete 21-25 éves korban nagyon megtörik, így itt a legnagyobb a lemorzsolódás. Ez érthető, hiszen ezeknek a fiatal felnőtteknek ekkorra változik meg az életük a tanulás, a pályakezdés vagy akár a párkapcsolataik miatt. A 11-15 éves korosztályban jelentős a visszaesés az elmúlt 4 évben, amiben nyilvánvalóan közrejátszott a COVID helyzet is.

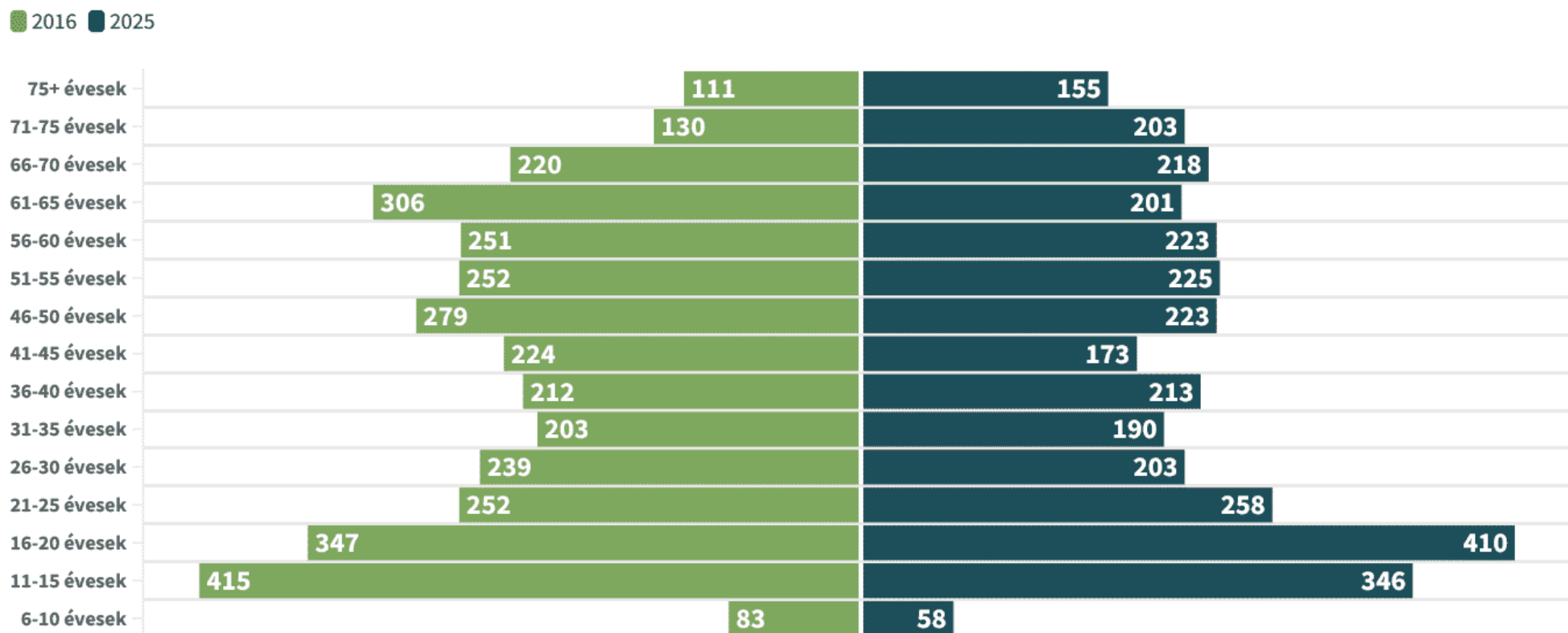
Sajátos megközelítése lehet az ábrának, ha egy adott év adatait, az 5 évvel későbbi adatokkal hasonlítjuk össze. Ha nem változna a sakkozók létszáma, akkor mindig csak eggyel feljebb kellene tolnia az adatoknak, ugyanakkor ez mégsem történik meg, hiszen ezt az eloszlást rengeteg dolog befolyásolja. Látható, hogy szinte minden korcsoportban csökken a játékosok létszáma.

Aktív, magyar, ÉLŐ-ponttal rendelkező játékosok korcsoportonként

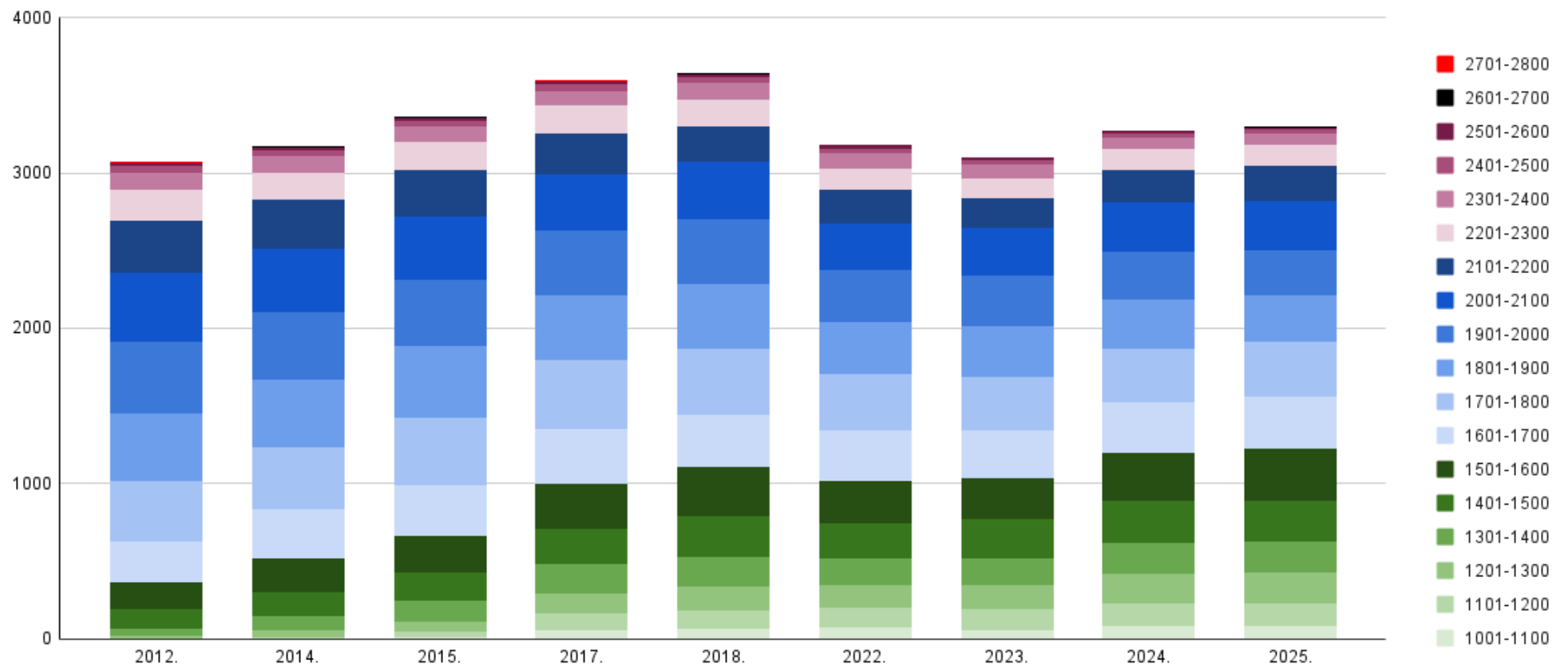
És, hogy a versenysakk mennyire minden korosztályé? Ezt jól megmutatja ez a nagyobb léptékű grafikon, amelyen szembeötlő, hogy nagyjából a kategóriák egyenletesen osztódnak el a különböző életszakaszokban.

Aktív, magyar, versenysakkozók életkor szerinti eloszlása

Az ábrán két kiválasztott év korfáját hasonlítottuk össze. Látható, hogy a 2016-ban a 11-20 évesek értékei milyen stabilan megtámasztották az egész korfát, míg furcsa módon a tavalyi évben a 16-20 évesek száma meghaladta a 11-15 évesekét, ami azért nyugtalanító tendenciát mutat. Mindkét oldalon jól látható, hogy 21-25 éves korukra nagyon sokan elfordulnak a versenysakktól. Ennek oka vagy a csalódottság amiatt, hogy nem lettek élsakkozók, vagy egyszerűen az élet más területei (család, továbbtanulás, munkahely) elszólítják a fiatalokat a versenysakktól.

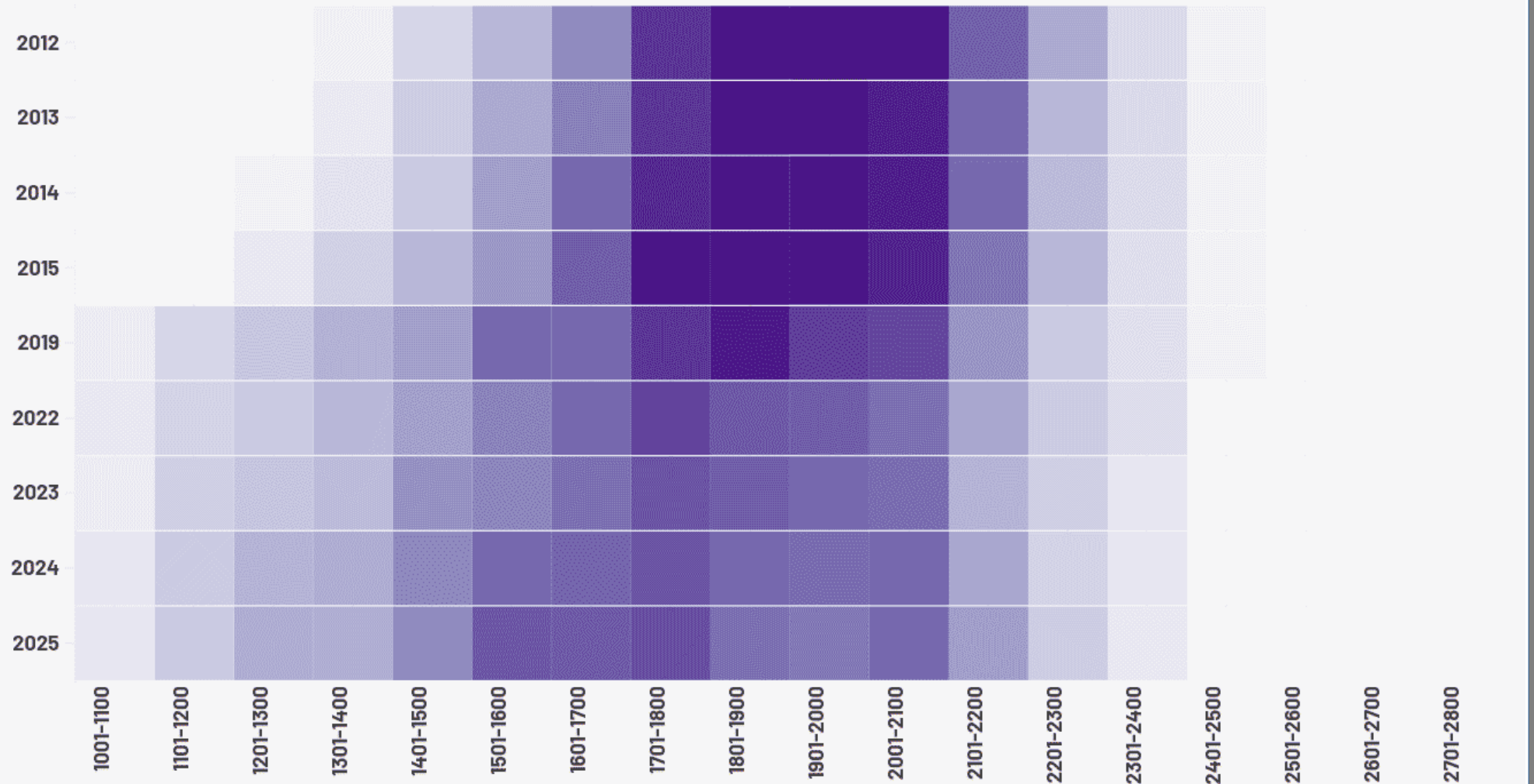
Aktív, magyar játékosok ÉLŐ-pont alapján csoportosítva (fő)

Az életkori elemzés után a ÉLŐ-pont értékeket vizsgáljuk tüzetesebben. Ez meghatározza a versenysakkosok átlagos saktudásának színvonalát. A középső kék rétegek keskenyedése tisztán megmutatja, hogy az eredmények tükrében a sakk tanulására a többség együttesen sokkal kevesebb időt fordít, mint 10-14 évvel ezelőtt.

Magyar Élő-ponttal rendelkező aktív sakkozók pont szerinti eloszlása

Tárgyév

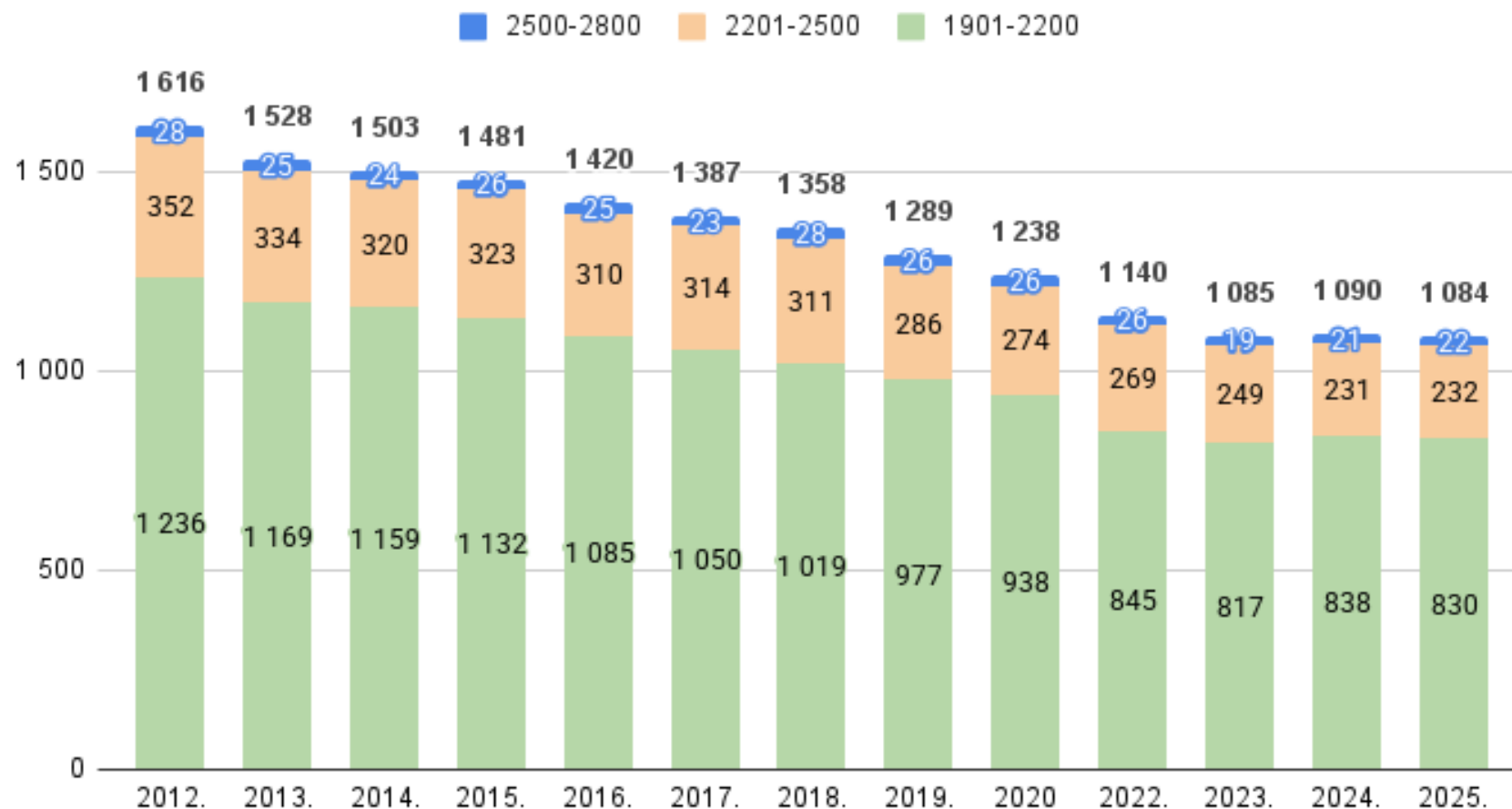
Az adatok hő térképen látható, ahogyan lefelé szélesedik a paletta, miközben a magasabb értékek képviselői egyre fogynak.

Aktív, magyar játékosok ÉLŐ-pont alajpján csoportosítva

Összesen	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2022.	2023.	2024.	2025.
1001-1100	0	1	3	10	31	52	67	58	68	57	85	82
1101-1200	0	6	10	32	72	107	118	119	128	134	143	144
1201-1300	21	32	42	68	115	128	150	155	146	157	189	199
1301-1400	44	64	89	133	176	191	191	191	178	172	199	196
1401-1500	121	139	151	183	214	226	263	224	223	246	268	267
1501-1600	177	203	225	236	282	290	317	311	276	271	313	339
1601-1700	261	278	315	330	363	357	333	318	318	303	324	335
1701-1800	387	386	402	434	417	446	426	386	368	344	342	351
1801-1900	442	460	430	456	434	410	417	423	337	332	321	302
1901-2000	463	437	432	428	415	418	415	377	332	322	308	291
2001-2100	445	415	416	409	387	362	371	360	302	306	322	313
2101-2200	328	317	311	295	283	270	233	240	211	189	208	226
2201-2300	202	182	173	183	169	175	174	150	141	135	129	138
2301-2400	108	109	106	100	102	94	102	97	101	84	75	68
2401-2500	42	43	41	40	39	45	35	39	27	30	27	26
2501-2600	20	18	17	18	17	15	19	18	21	15	15	17
2601-2700	5	5	5	6	6	7	8	7	4	4	5	4
2701-2800	3	2	2	2	2	1	1	1	1	0	1	1

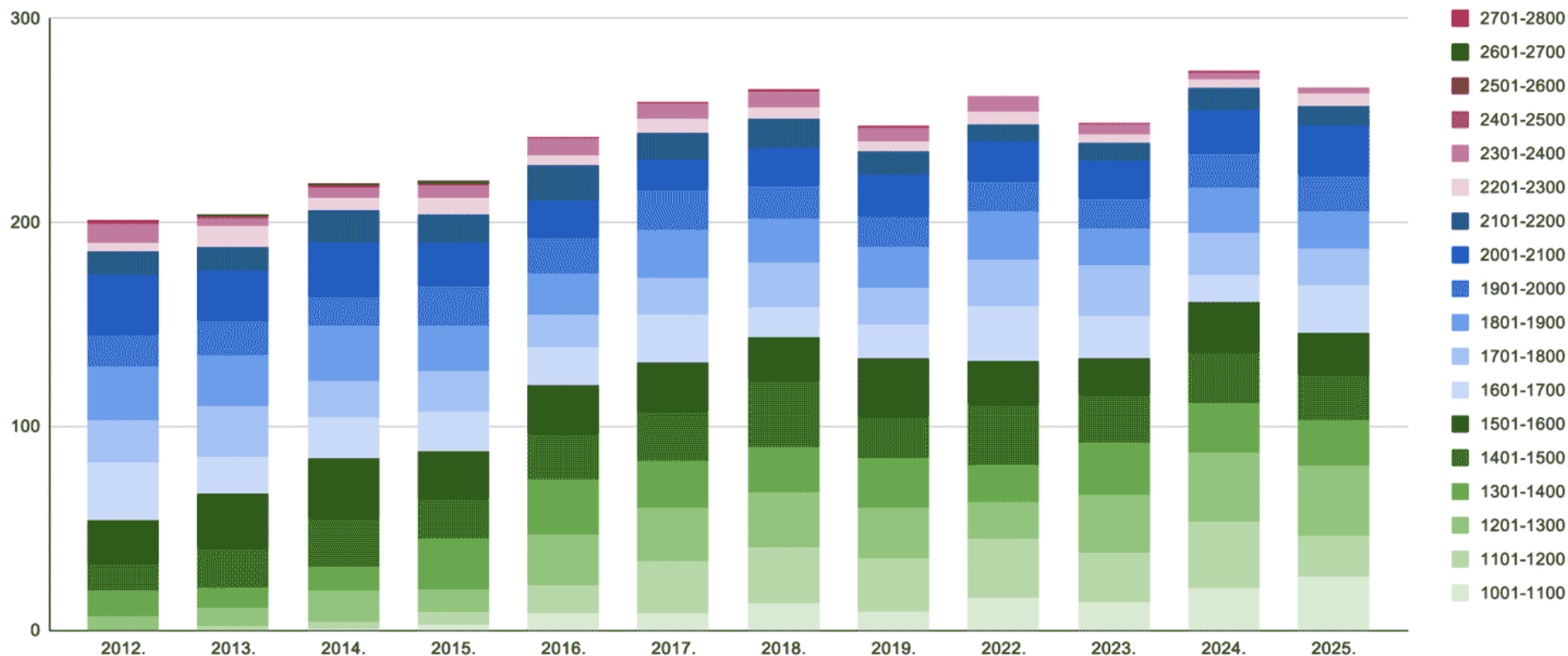
A táblázat az ÉLŐ-pontok által meghatározott tudásszinteken mutatja be a hazai versenyzők számát. Külön kiemeltük fehér színű betűkkel a legmagasabb értékeket. Jól látható, hogyan tolódik az össztudásszint átlaga idővel az alacsonyabb ÉLŐ-pontok irányába.

Aktív, magyar játékosok ÉLŐ-pont alapján csoportosítva

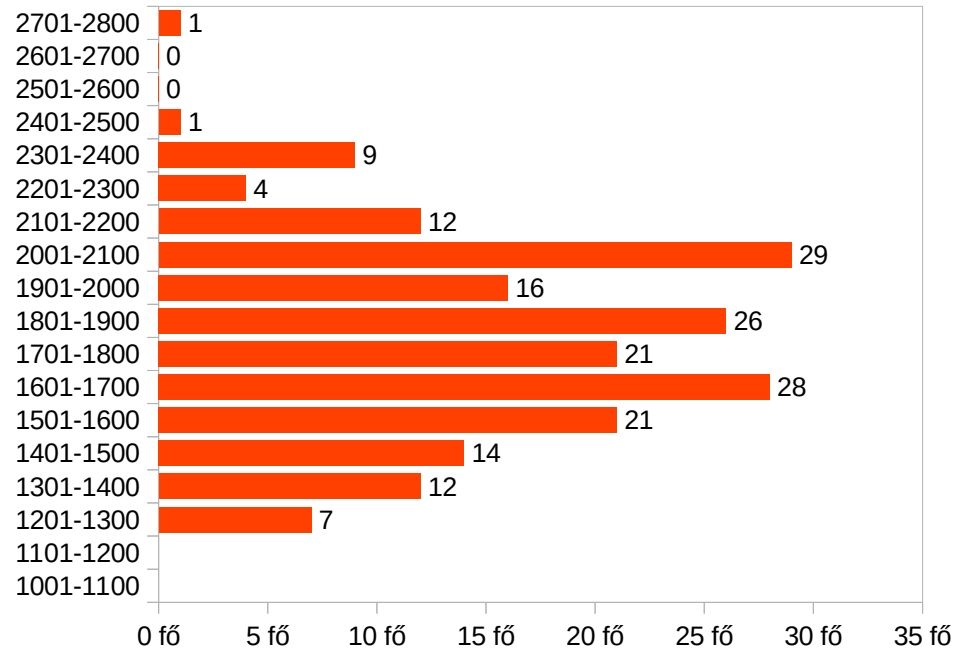
Ezúttal az előző oldalak értékei közül fókuszáltunk egy lényeges területre, nagyobb osztásközzel kiemelve azt. Jól látható, hogy 13 év alatt mindhárom kategóriában közel 30%-os volt a visszaesés. Ma már az erősebb versenysakkozók többsége kevesebb időt, energiát fordít a sakkbeli fejlődésére. Nyilvánvalóan ez nem az egyének hibája, hanem a motivációs tényezők szűkösségére vezethető vissza. A mai világunk egyre több könnyen elérhető szórakozást kínál, ami nagyban ellene dolgozik annak, hogy komolyabb erőfeszítést fordítsunk bizonyos dolgokban történő elmélyedéshez.

Aktív, magyar női játékosok ÉLŐ-pont alapján csoportosítva

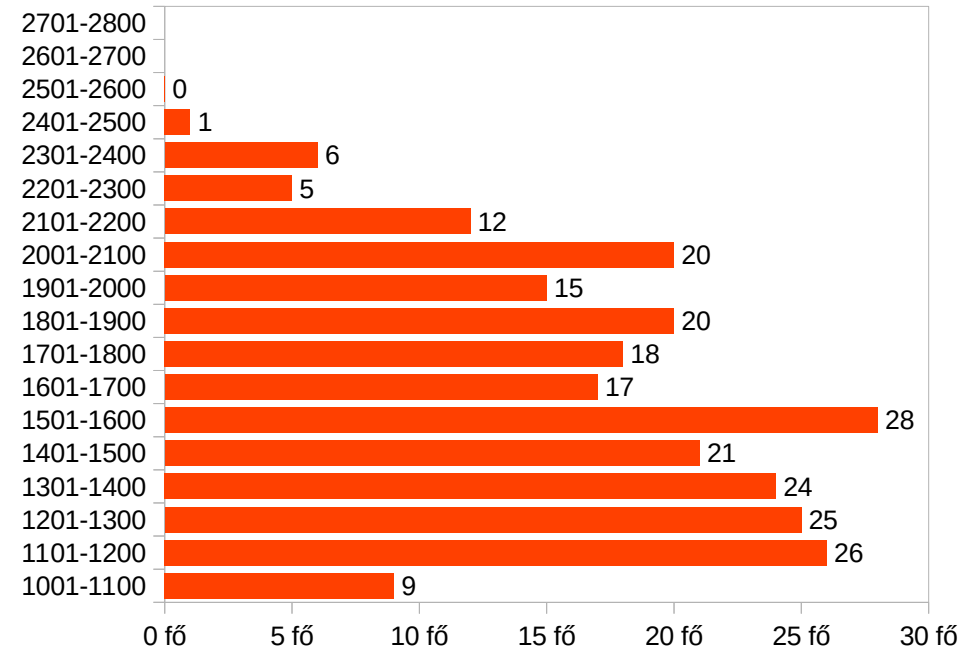

Ezúttal csak a női mezőny adatai szerepeltetjük a diagramon. A létszámbeli növekedés dicséretes, ugyanakkor észre kell venni, hogy ez nem hozta magával a magasabb tudásszint (kékek és lila értékek) létszámának növekedését az elmúlt évek során.

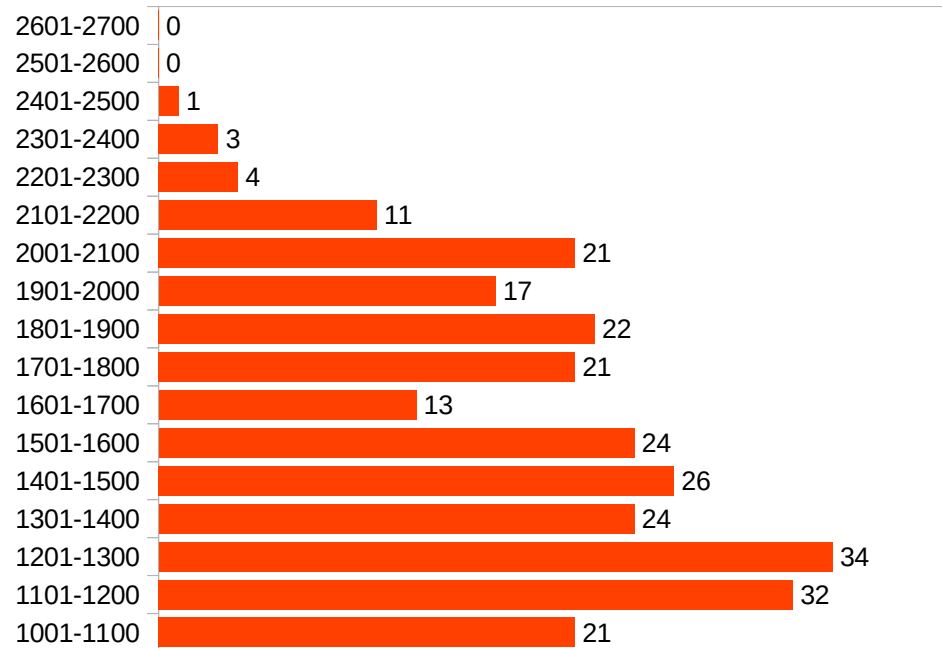
Magyar nők ÉLŐ-pont eloszlás 2012.

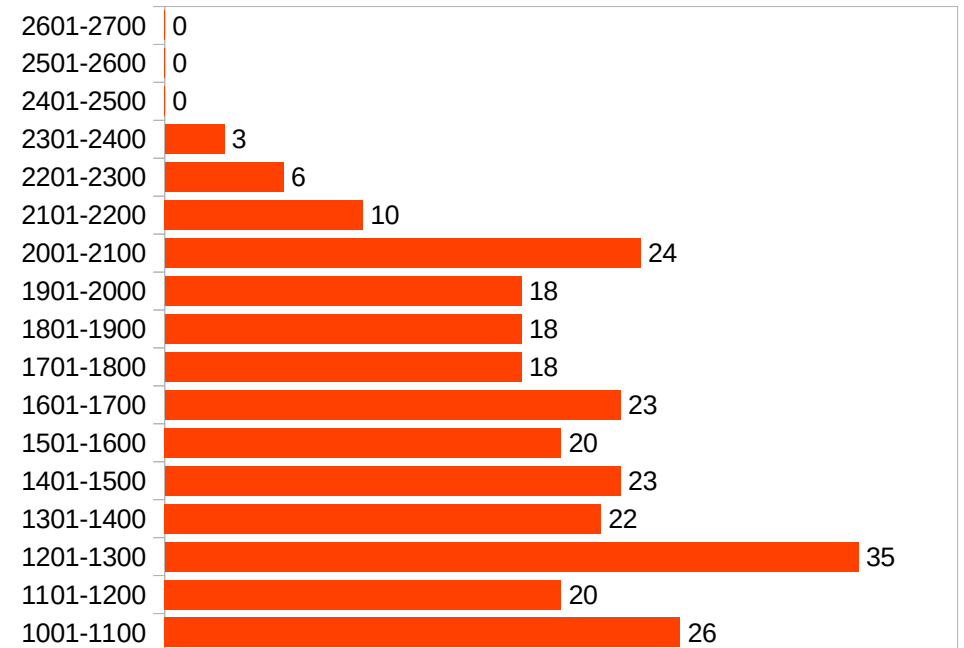
Magyar nők ÉLŐ-pont eloszlás 2019.

Magyar nők ÉLŐ-pontjának eloszlása 2024.

Magyar nők ÉLŐ-pontjának eloszlása 2025.

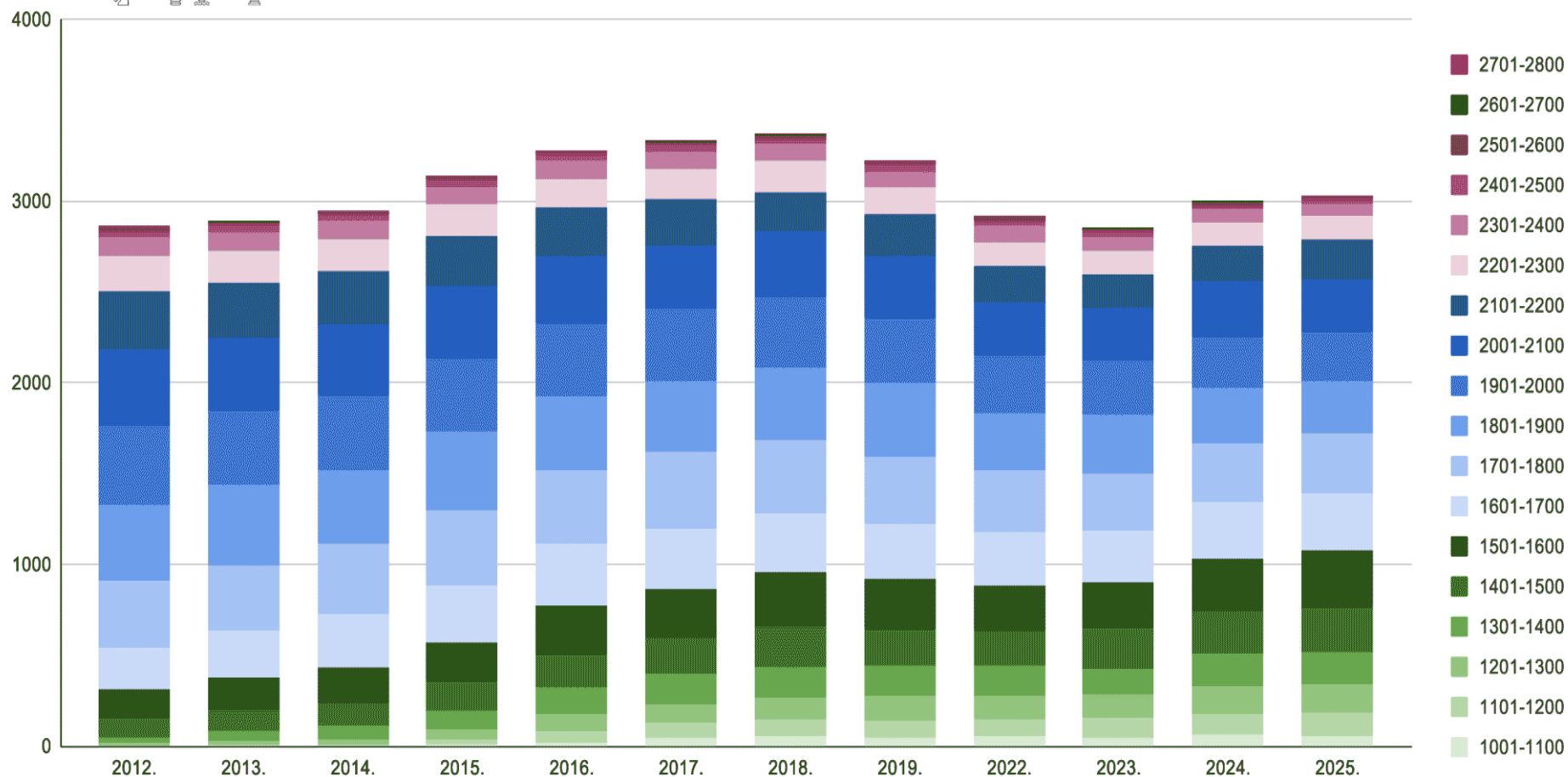
A női sakkozók kis létszámának rendezetlensége sokat ront az összevont értékeken, ezért érdemes megvizsgálni nemenként is külön ezt a témakört. A rendezetlenség fő oka, hogy az alacsony létszámú női versenyzőkre sokkal jobban hatnak azok a külső tényezők, amelyek hatásai nagyobb mintánál már kiegyenlítlenek egymást. Nyomon követhető, hogy 2012-ben az ideálisnak mondható piramis alakból idővel az értékek teljesen elszabadultak és a súlypont eltolódott az alsó kategóriák irányába. Ezt mutatja a következő táblázat is:

Aktív, magyar játékosok ÉLŐ-pont alajján csoportosítva

Nők	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2022.	2023.	2024.	2025.
1001-1100			1	3	8	8	13	9	16	14	21	26
1101-1200		2	3	6	14	26	28	26	29	24	32	20
1201-1300	7	9	15	11	25	26	27	25	18	28	34	35
1301-1400	12	10	12	25	27	23	22	24	18	26	24	22
1401-1500	14	20	24	20	23	25	33	21	30	24	26	23
1501-1600	21	26	29	23	23	23	21	28	21	17	24	20
1601-1700	28	18	20	19	19	24	14	17	27	21	13	23
1701-1800	21	25	18	20	16	18	22	18	23	25	21	18
1801-1900	26	25	27	22	20	23	22	20	23	18	22	18
1901-2000	16	17	15	20	18	20	16	15	15	15	17	18
2001-2100	29	24	26	21	18	15	18	20	20	18	21	24
2101-2200	12	12	16	14	17	13	15	12	8	9	11	10
2201-2300	4	10	6	8	5	7	5	5	6	4	4	6
2301-2400	9	4	5	6	8	7	8	6	8	5	3	3
2401-2500	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0
2501-2600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2601-2700	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
2701-2800	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

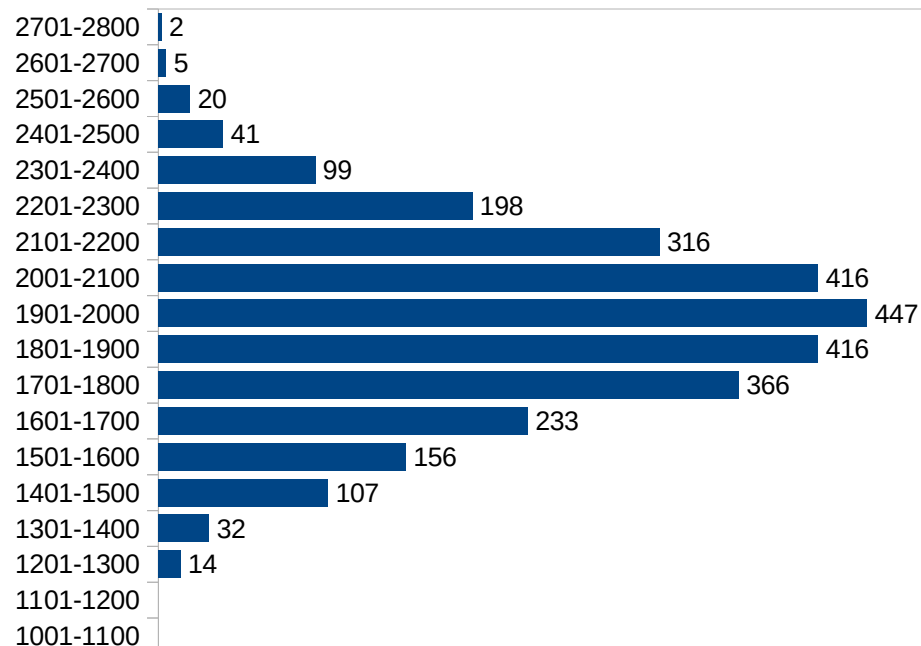

Aktív, magyar férfi játékosok ÉLŐ-pont alapján csoportosítva

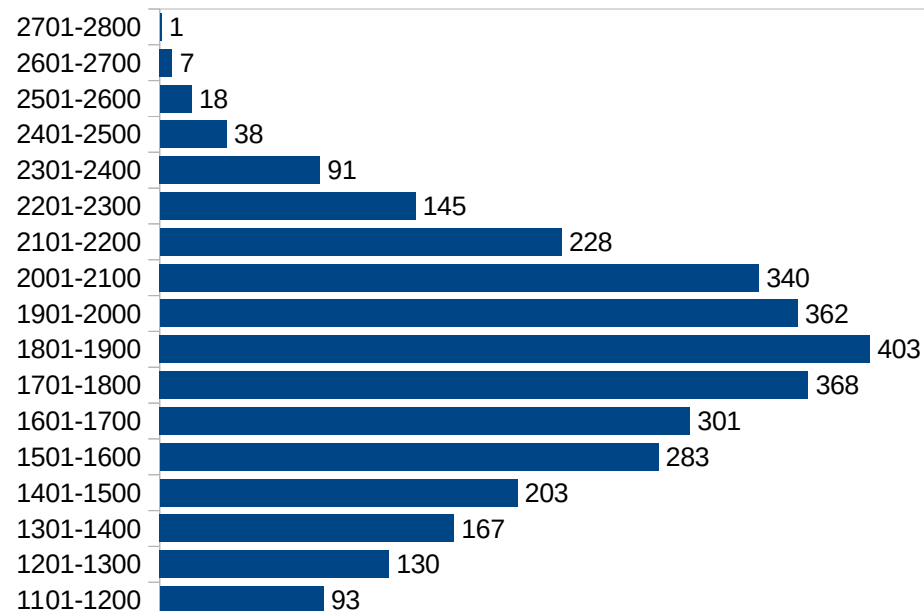

A férfi mezőny értékeinél már egyértelműen látható a középső kék árnyalatok vékonyodása, miközben az alacsony értékeket képviselő zöld sávok megvastagodtak és beálltak egy stabilnak mondható szintre.

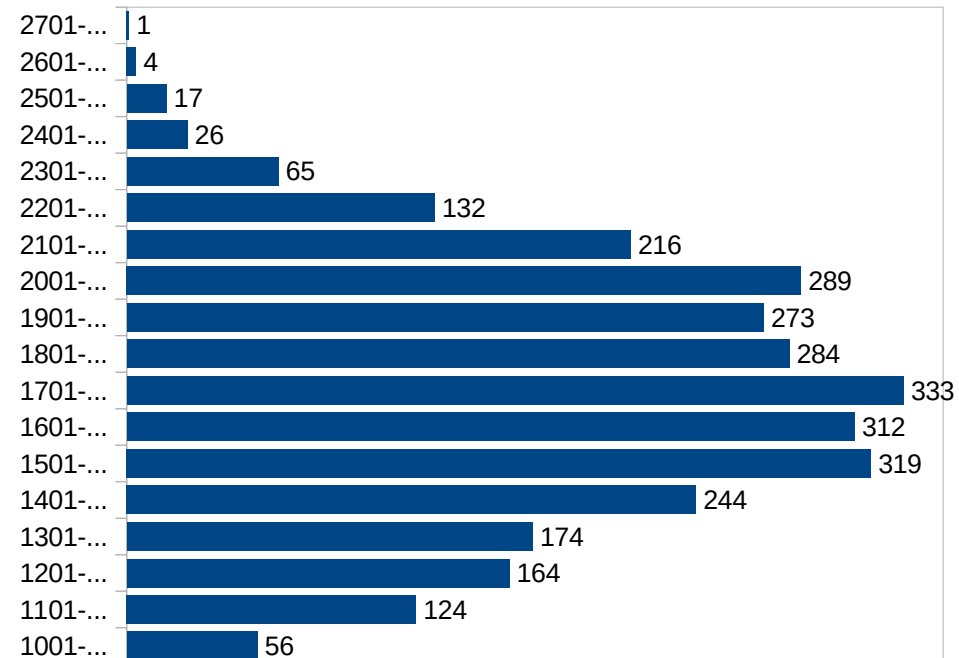
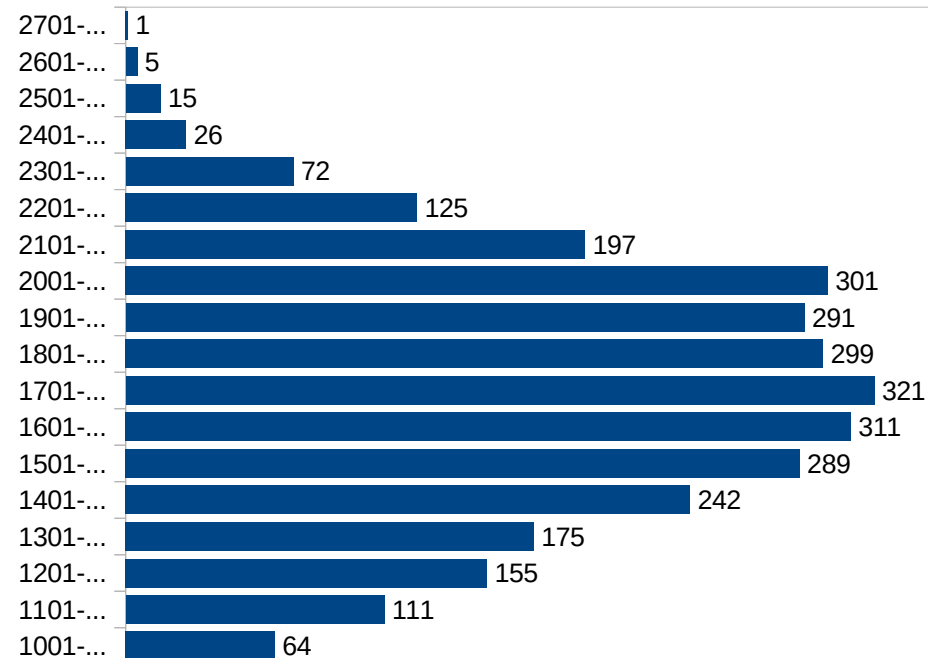
Magyar férfiak ÉLŐ-pont eloszlás 2012.

Magyar férfiak ÉLŐ-pont eloszlás 2019.

Magyar férfiak ÉLŐ-pontjának eloszlása 2025.

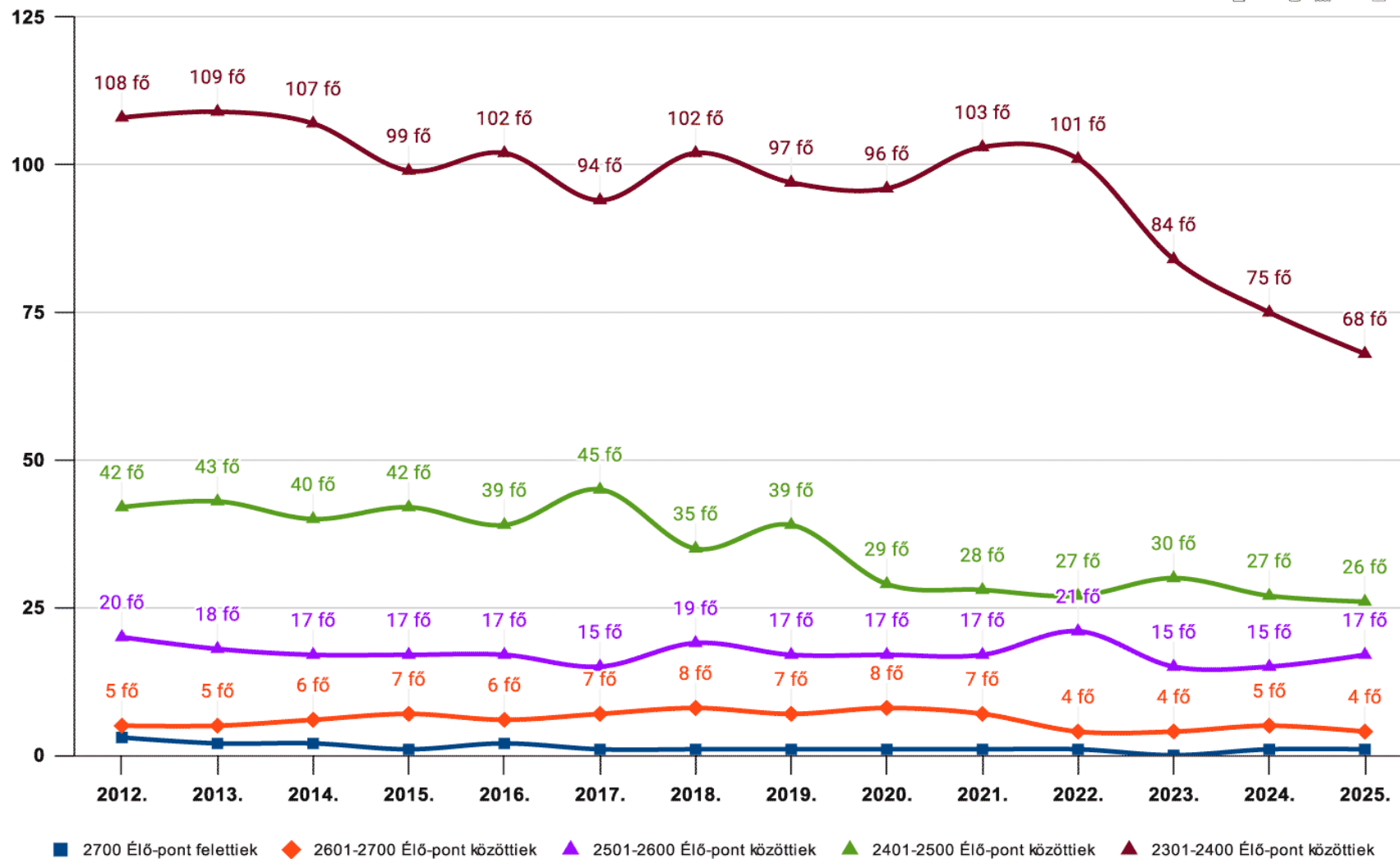

Pár oldallal előrébb a kevés női adatból adódó rendezetlenséget most a nagyobb merítés ellensúlyozza és tisztán megmutatkoznak a piramis modellek. Látható, hogy az ÉLŐ-pontrendszerre feliratkozók jelentős többsége nem elégszik meg az alacsonyabb szintekkel, hanem nagyobb energiát fektet a sakkba. Ugyanakkor itt is megfigyelhető az átlagos értékek csökkenése. Míg 2012-ben az 1900-2000-es kategória volt a legnépesebb, ez mára az 1701-1800-as kategóriára tolódott le. Sajnos, a súlypont alacsonyabb értékek felé történő elmozdulása továbbra is várható. Mindez nem feltétlen jelent rosszat, hiszen az eredmények csak az élsakk kategóriában fontosak, de a hazai versenysakk általános színvonalasését jól mutatja.

Aktív, magyar játékosok ÉLŐ-pont alajpján csoportosítva

Férfiak	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2022.	2023.	2024.	2025.
1001-1100		1	2	7	23	44	54	49	52	43	64	56
1101-1200		4	7	26	58	81	90	93	99	110	111	124
1201-1300	14	23	27	57	90	102	123	130	128	129	155	164
1301-1400	32	54	77	108	149	168	169	167	160	146	175	174
1401-1500	107	119	127	163	191	201	230	203	193	222	242	244
1501-1600	156	177	196	213	259	267	296	283	255	254	289	319
1601-1700	233	260	295	311	344	333	319	301	291	282	311	312
1701-1800	366	361	384	414	401	428	404	368	345	319	321	333
1801-1900	416	435	403	434	414	387	395	403	314	314	299	284
1901-2000	447	420	417	408	397	398	399	362	317	307	291	273
2001-2100	416	391	390	388	369	347	353	340	282	288	301	289
2101-2200	316	305	295	281	266	257	218	228	203	180	197	216
2201-2300	198	172	167	175	164	168	169	145	135	131	125	132
2301-2400	99	105	101	94	94	87	94	91	93	79	72	65
2401-2500	41	42	40	39	38	44	34	38	27	29	26	26
2501-2600	20	18	17	18	17	15	19	18	21	15	15	17
2601-2700	5	4	4	5	6	7	8	7	4	4	5	4
2701-2800	2	2	2	2	2	1	1	1	1	0	1	1

Aktív magyar játékosok száma adott ÉLŐ-pont kategóriában

A grafikonra mindkét nemet összesítve a felsőbb kategóriákat tettük egy közös ábrára. A tendenciák itt is hasonlóak az eddig érintett többi területhez. A 2300-2500-as értékhatárok között (bordó és zöld vonal) a játékosok számában nagyon jelentős visszaesés történt a vizsgált 13 év alatt.

A csapatbajnoki rendszer

2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
NB I 11 forduló 12 csapat 12 táblán	NB I 11 forduló 12 csapat 12 táblán	NB I 9 forduló 10 csapat 12 táblán	NB I 9 forduló 10 csapat 12 táblán	NB I 9 forduló 10 csapat 12 táblán	NB I 9 forduló 10 csapat 12 táblán	NB I 9 forduló 10 csapat 12 táblán	NB I 9 forduló 10 csapat 12 táblán	NB I 9 forduló 10 csapat 12 táblán	NB I 9 forduló 10 csapat 12 táblán	Szuperliga 9 forduló 10 csapat 12 táblán	Szuperliga 9 forduló 10 csapat 12 táblán	Szuperliga 9 forduló 10 csapat 10 táblán	Szuperliga 9 forduló 10 csapat 10 táblán	Szuperliga 9 forduló 10 csapat 10 táblán
NB I/B. 11 forduló 24 csapat 12 táblán	NB I/B. 11 forduló 24 csapat 12 táblán	NB I/B. 10-11 forduló 23 csapat 12 táblán	NB I/B. 10-11 forduló 23 csapat 12 táblán	NB I/B. 9 forduló 20 csapat 12 táblán	NB I/B. 9 forduló 20 csapat 12 táblán	NB I/B. 9 forduló 20 csapat 12 táblán	NB I/B. 9 forduló 20 csapat 12 táblán	NB I/B. 11 forduló 24 csapat 12 táblán	NB I/B. 11 forduló 24 csapat 12 táblán	NB I. 10 forduló 22 csapat 12 táblán	NB I. 9 forduló 20 csapat 12 táblán	NB I. 10-11 forduló 23 csapat 12 táblán	NB I. 10-11 forduló 24 csapat 12 táblán	NB I. 10-11 forduló 24 csapat 12 táblán
NB II. 11 forduló 72 csapat 12 táblán	NB II. 10-11 forduló 71 csapat 12 táblán	NB II. 9-11 forduló 67 csapat 12 táblán	NB II. 9-11 forduló 67 csapat 12 táblán	NB II. 9-11 forduló 68 csapat 12 táblán	NB II. 11 forduló 72 csapat 12 táblán	NB II. 9-11 forduló 70 csapat 12 táblán	NB II. 9-11 forduló 68 csapat 12 táblán	NB II. 9-11 forduló 64 csapat 12 táblán	NB II. 9-10 forduló 62 csapat 12 táblán	NB II. 8-9 forduló 59 csapat 12 táblán	NB II. 7-10 forduló 60 csapat 12 táblán	NB II. 8-9 forduló 58 csapat 12 táblán	NB II. 8-9 forduló 60 csapat 12 táblán	NB II. 8-9 forduló 62 csapat 12 táblán

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
Felső osztály játékosai (fordulónként)	144	144	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	100	100	100
Másodosztály játékosai (fordulónként)	288	288	276	276	240	240	240	240	288	288	264	240	276	288	288
Harmadosztály játékosai (fordulónként)	864	852	804	804	816	864	840	816	768	744	708	720	696	720	744
Összesen	1 296	1 284	1 200	1 200	1 176	1 224	1 200	1 176	1 176	1 152	1 092	1 080	1 072	1 108	1 132

A táblázatokban a csapatbajnoki rendszer adatait foglaltuk össze. Látható, hogy a legfelső osztály lebonyolításához 2023-ban 10 év után nyúltak hozzá. Addig minimum 9 magyarnak kellett fordulónként asztalhoz ülnie, ezt a számot csökkentették le 8-ra. Mivel az itt induló, egyébként is tőkeerősebb csapatok a 10 táblájukon jelentősebb költségvetésből dolgoznak, mint az alacsonyabb osztályú 12 táblán versenyzők, így még inkább érthető, miért vettek el játékjogot, és a hozzá tartozó motivációs lehetőséget magyar játékosoktól. Az ilyen döntések nem hatnak ösztönzőleg az esetlegesen kimaradó játékosokra.

Az alacsonyabb osztályokban versenyző sakkozók többsége már életkorából adódóan is túl van a csúcsformáján. A saktól elforduló személyeket is fiatalokkal kell pótolni, akik még alacsonyabb játéktudással rendelkeznek. Mindeközben a hazai versenysakkal foglalkozó egyesületek száma folyamatosan csökken. Az alacsonyabb osztályok játékoszáma színvonalassal még tartható, de pár éven belül eljön majd az idő, amikor már nem lehet ennyi sakkjátékost kiállítani a bajnokságokban és ekkor újabb átalakításra lesz szükség. Ezt mutatja, hogy a 2026-2027-es lebonyolításban további átalakítások várhatók.

NB I. (később Szuperliga) statisztika

	2010-2011	2013-2014	2016-2017	2018-2019	2021-2022.	2022-2023.	2023-2024.	2024-2025.	2025-2026.
Játékosok száma (legalább 1 partit játszó)	234 fő	188 fő	185 fő	214 fő	189 fő	211 fő	194 fő	173 fő	179 fő
Partik száma	792 db	540 db	540 db	540 db	456 db	540 db	450 db	450 db	448 db
Döntetlenek száma	319 db	276 db	335 db	261 db	221 db	228 db	186 db	197 db	201 db
Döntetlenek aránya	40%	51%	62%	48%	48%	42%	41%	44%	45%
Maximális partit játszó száma	62 fő	53 fő	27 fő	49 fő	26 fő	47 fő	39 fő	50 fő	40 fő
1 játékos/partiszám átlag	3,4 db	3,0 db	2,9 db	2,5 db	2,3 db	2,6 db	2,3 db	2,6 db	2,3 db
Magyar játékosok száma (legalább 1 partit játszó)	196 fő	153 fő	142 fő	165 fő	142 fő	160 fő	137 fő	136 fő	139 fő
Külföldi játékosok száma (legalább 1 partit játszó)	38 fő	35 fő	43 fő	49 fő	47 fő	51 fő	57 fő	37 fő	40 fő
Játékosok átlag ÉLŐ-pontja	2 349	2 362	2 411	2 374	2 335	2 354	2 343	2 340	2 342
Játékosok átlag ÉLŐ-pontja (partiszámmal súlyozva)	2 369	2 399	2 431	2 403	2 394	2 378	2 370	2 381	2 371
Magyar játékosok átlagéletkora	35,1 év	33,1 év	34,8 év	36,5 év	38,5 év	34,2 év	33,0 év	31,0 év	32,2 év
Magyar játékosok átlagéletkora (partiszámmal súlyozva)	35,1 év	35,8 év	37,2 év	35,2 év	38,5 év	33,2 év	32,9 év	32,0 év	32,4 év
Magyar játékosok átlag ÉLŐ-pontja	2 320	2 335	2 378	2 320	2 280	2 301	2 295	2 291	2 301
Magyar játékosok átlag ÉLŐ-pontja (partiszámmal súlyozva)	2 360	2 388	2 410	2 376	2 370	2 348	2 347	2 359	2 354
Partit játszó ifik száma	35 fő	26 fő	22 fő	21 fő	25 fő	30 fő	27 fő	32 fő	30 fő
Partit játszó magyar ifik száma	33 fő	24 fő	21 fő	21 fő	25 fő	29 fő	25 fő	31 fő	28 fő
Magyar ifi partik száma	232 db	139 db	115 db	106 db	97 db	150 db	133 db	115 db	116 db
Magyar ifi által játszott átlagos partiszám	6,6 db	5,8 db	5,2 db	5,1 db	3,9 db	5,2 db	5,3 db	3,7 db	4,1 db
Magyar ifi játékosok átlagéletkora	16,7 év	16,8 év	17,0 év	16,4 év	15,6 év	15,7 év	16,6 év	17,1 év	16,7 év
Magyar ifi játékosok átlagéletkora (partiszámmal súlyozva)	17,1 év	17,0 év	17,3 év	16,8 év	16,0 év	16,2 év	16,7 év	16,9 év	17,3 év
Partit játszó magyar nők száma	26 fő	20 fő	18 fő	19 fő	18 fő	20 fő	21 fő	23 fő	21 fő
Magyar női partik száma	134 db	98 db	93 db	97 db	77 db	103 db	108 db	95 db	92 db
Magyar nők átlag partiszáma	5,2 db	4,9 db	5,2 db	5,1 db	4,3 db	5,2 db	5,4 db	4,1 db	4,4 db
Magyar nők átlag ÉLŐ-pontja	2 182	2 200	2 262	2 141	2 063	2 123	2 095	2 054	2 082
Magyar nők átlag ÉLŐ-pontja (partiszámmal súlyozva)	2 244	2 263	2 318	2 229	2 217	2 240	2 148	2 147	2 163
Magyar nők átlag életkora	28,3 év	27,5 év	28,0 év	31,1 év	25,1 év	29,3 év	28,8 év	31,9 év	28,7 év
Magyar nők átlag életkora (partiszámmal súlyozva)	28,9 év	28,7 év	31,8 év	33,3 év	30,0 év	32,1 év	30,5 év	32,7 év	32,5 év

A bajnoki rendszer lebonyolítási szabályainak megállapítása nevéből is következően rendszerszintű gondolkodást követel meg. Bármelyik felsőbb osztályba történő beavatkozás érinti alacsonyabb osztályt is. Meg kell nézni, hogy mit akarunk elérni és a változtatások negatív következményeit mivel lehet ellensúlyozni.

Az előző oldal a legfelsőbb liga statisztikáit mutatja be. Az utolsó 3 évben a versenykiírás a csapatszám és az asztalszám esetében változatlan volt. Ez a változatlanág látható az asztalhoz ülő magyarok számában és az átlag ÉLŐ-számban is. A szövetség a következő évtől változtatásokat tervez, mely alapján a táblaszámot levinnék 8-ra, miközben a külföldi táblák számához nem nyúlnának, így egyértelműen a ténylegesen asztalhoz ülő magyarok száma csökkenne le.

A kevesebb játékoszámból álló versenyfutás azt jelentené, hogy a pénzügyileg erősebb Szuperligás egyesületekből kiszoruló játékosok átkerülnének ugyanezen egyesületek alacsonyabb osztályú csapataiba, ahol nagyban növelnék a csapat esélyeit a jó szereplésre. Az egész rendszer esélyegyenlősége tovább sérülne. Nem véletlen látható most is a rendszerben, hogy a Szuperligában szereplő egyesületek második csapatai más egyesületeket szorítanak ki a versenyfutásból. A hazai labdarúgásban és a röplabdában nem is tehetnek ilyet az egyesületek, mert csak két osztállyal lejjebb szerepeltethetnek csapatot, míg a kézilabdában az eggyel lejjebbi osztályban szerepeltetést csak utánpótláskorú csapatattal tehetik meg.

A 8 táblás élvonal bevezetése több okból is indokolt, de itt a csapatszám korigálásával lehetne az asztalhoz ülő magyarok számát megőrizni. $10 \text{ csapat} * 10 \text{ asztal} = 100 \text{ játékos} \sim 12 \text{ csapat} * 8 \text{ asztal} = 96 \text{ játékos}$

A szövetség intézkedéseivel törekedni kellene arra, hogy több különböző egyesület játsszon a felsőbb ligákban, mert ennek hosszabb távon esélyegyenlőség növelő szerepe lenne. A felső két osztályban egy időben szereplő egyesületek indulását az alacsonyabb osztályú esetében lehetne szigorítani plusz kötelező ifi, vagy női táblák előírásával.

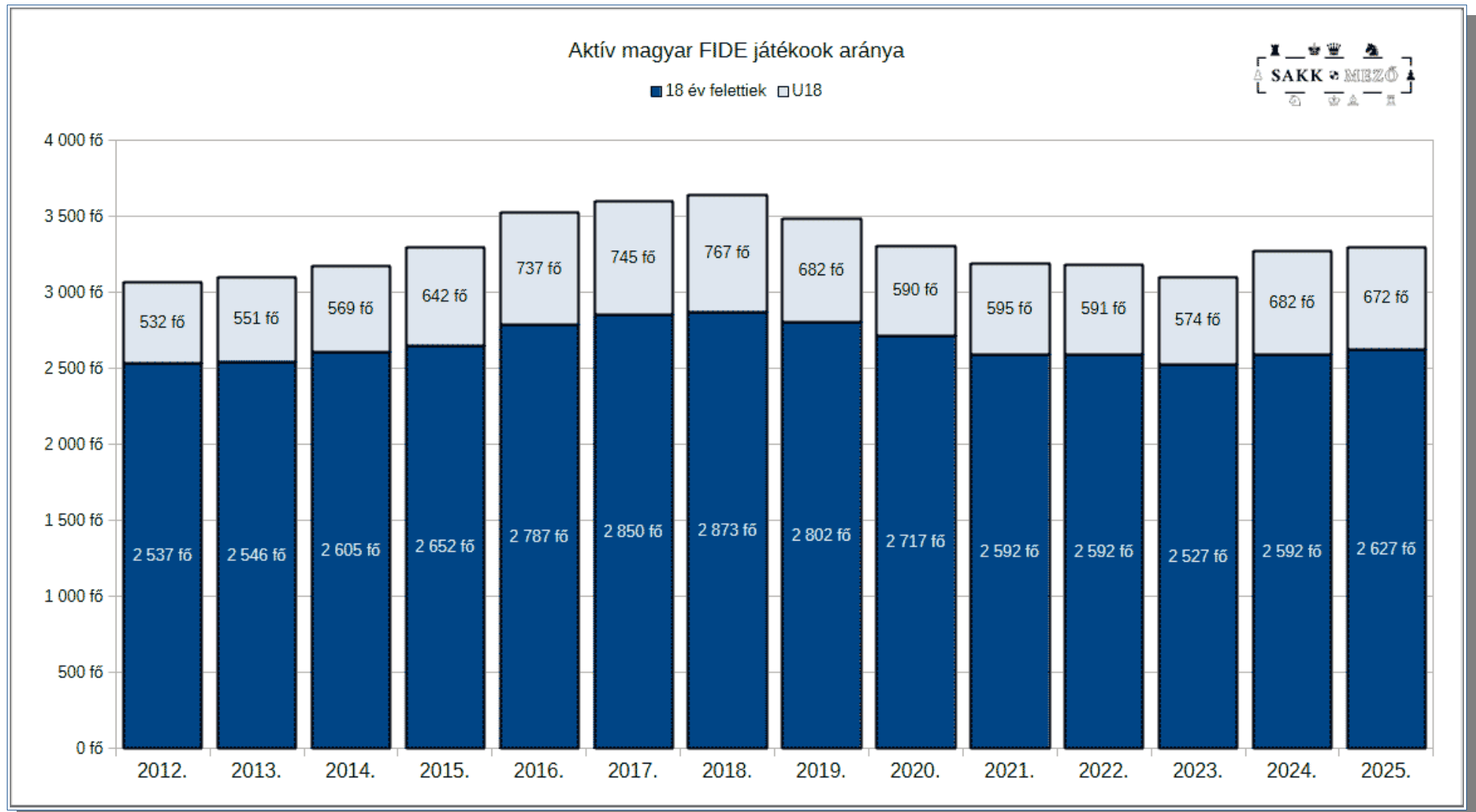
Az új helyzet, mely szerint a legfelsőbb osztályban 8, míg a másodosztályban 12 táblányi játékos ülne asztalhoz hosszabb távon értelmetlen.

II.

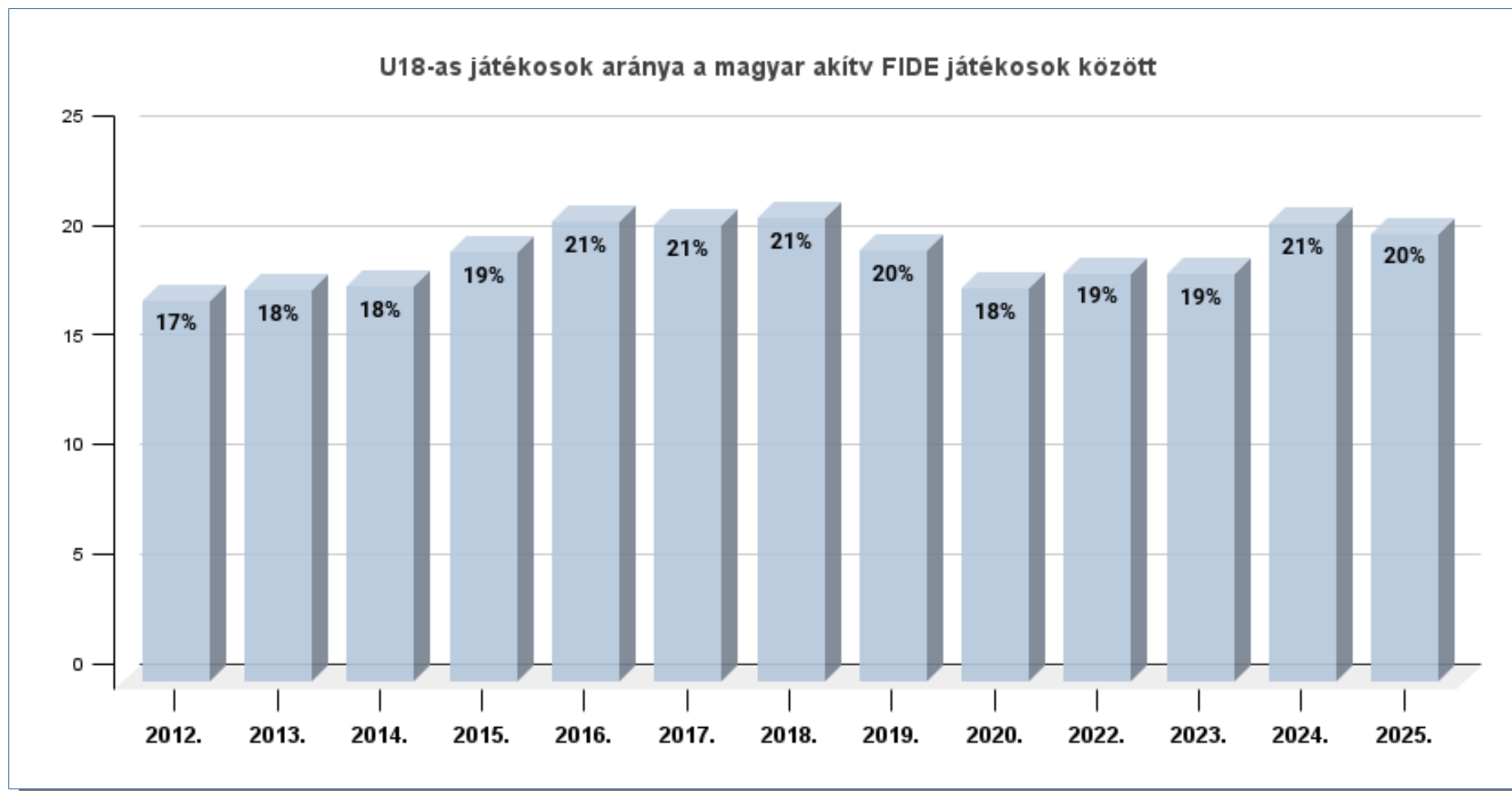
A magyar versenysakk helyzete – utánpótláskorúak

Aktív magyar FIDE játékosok összetétele

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
18 év felettek	2 537 fő	2 546 fő	2 605 fő	2 652 fő	2 787 fő	2 850 fő	2 873 fő	2 802 fő	2 717 fő	2 592 fő	2 592 fő	2 527 fő	2 592 fő	2 627 fő
U18	532 fő	551 fő	569 fő	642 fő	737 fő	745 fő	767 fő	682 fő	590 fő	595 fő	591 fő	574 fő	682 fő	672 fő
Összlétszám	3 069 fő	3 097 fő	3 174 fő	3 294 fő	3 524 fő	3 595 fő	3 640 fő	3 484 fő	3 307 fő	3 424 fő	3 183 fő	3 101 fő	3 274 fő	3 299 fő
Fiatalkor aránya	17%	18%	18%	19%	21%	21%	21%	20%	18%	17%	19%	19%	21%	20%

Azt már korábban láthattuk, hogy a magyar versenysakkozók száma az elmúlt években elmozdult a mélypontról, így van ez az utánpótlás esetében is. Nehéz megmondani, hogy lehet-e reális esélye annak, hogy ismét elérjük a 2016-2018-as értékeket. A fiatal és idősebb játékosok arányának vizsgálata is inkább érdekesség, mert nagyon sok tényezőtől függ.

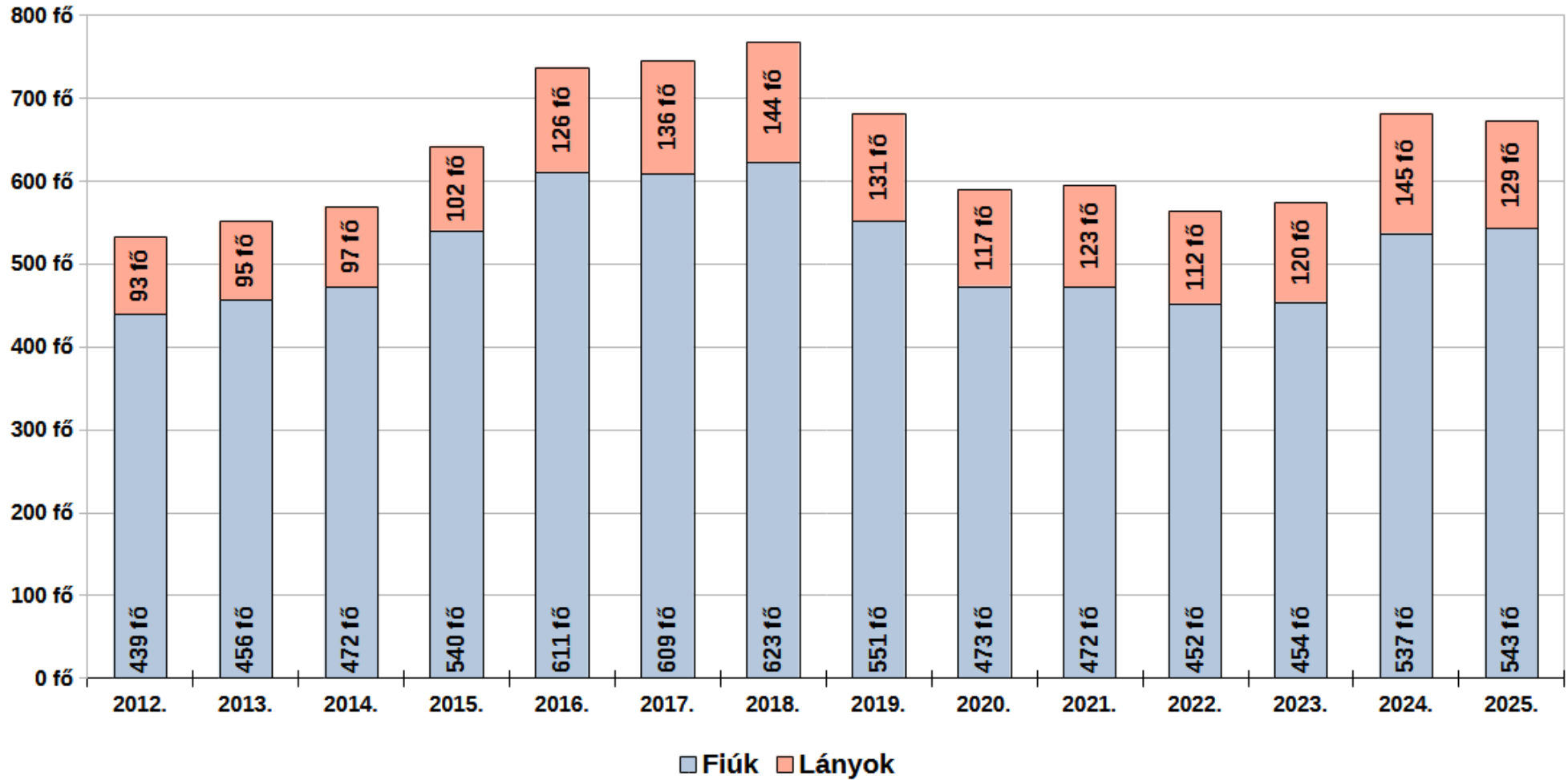
Aktív versenysakkosok száma (2025)

	Összesen	U18	U18 aránya
Hollandia	4 545 fő	358 fő	7,9%
Ausztria	3 031 fő	390 fő	12,9%
Szerbia	3 066 fő	469 fő	15,3%
Németország	13 715 fő	2 623 fő	19,1%
Magyarország	3 299 fő	672 fő	20,4%
Csehország	5 823 fő	1 204 fő	20,7%
Spanyolország	18 423 fő	3 985 fő	21,6%
Szlovákia	3 067 fő	676 fő	22,0%
Franciaország	17 035 fő	4 650 fő	27,3%
Görögország	2 996 fő	1 009 fő	33,7%
Lengyelország	6 215 fő	2 575 fő	41,4%
Bulgária	702 fő	326 fő	46,4%
Románia	2 127 fő	1 050 fő	49,4%
Törökország	3 580 fő	1 933 fő	54,0%
India	18 031 fő	11 318 fő	62,8%
Georgia	463 fő	295 fő	63,7%
Azerbajdzsán	1 005 fő	656 fő	65,3%
Üzbegisztán	825 fő	549 fő	66,5%
Kazahsztán	2 135 fő	1 539 fő	72,1%
Örményország	748 fő	547 fő	73,1%

A táblázat megmutatja, hogy a hazai versenysakkosok között milyen arányban található meg az utánpótlás korosztályt képviselő fiatalok. Tekintettel arra, hogy az életkor előrehaladtával mekkora a lemorzsolódás, így ez a 20% körüli érték hazai viszonylatban arra elég, hogy nagyjából ellensúlyozza a versenysakktól elforduló sakkosok számát. Természetesen ahány ország, annyiféleképpen alakul a korösszetétel. Pár országot kiemeltünk érdekességképpen, amelyen megfigyelhető, hogy hol, mennyi erőforrást fektetnek az utánpótláskorú versenysakkba. Látható, hogy azok az országok, amelyek komoly erőforrást fektetnek a fiatal versenysakkosokba, azoknak

élsakkosói az utánpótlás korú kontinens versenyeken is rendre szép eredményeket érnek el.

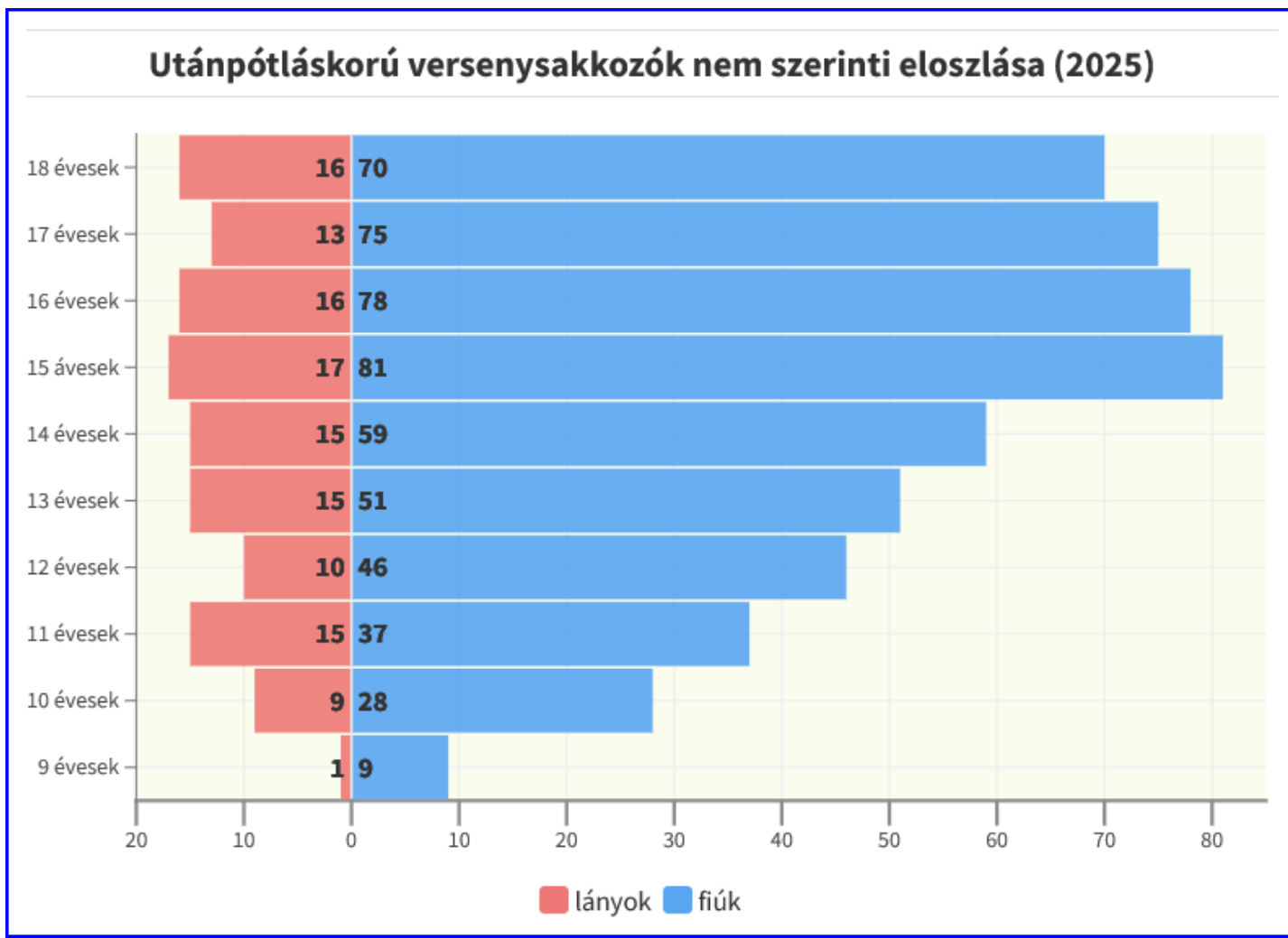
Aktív, magyar, utánpótláskorú versenyszakkozók nembeli eloszlása

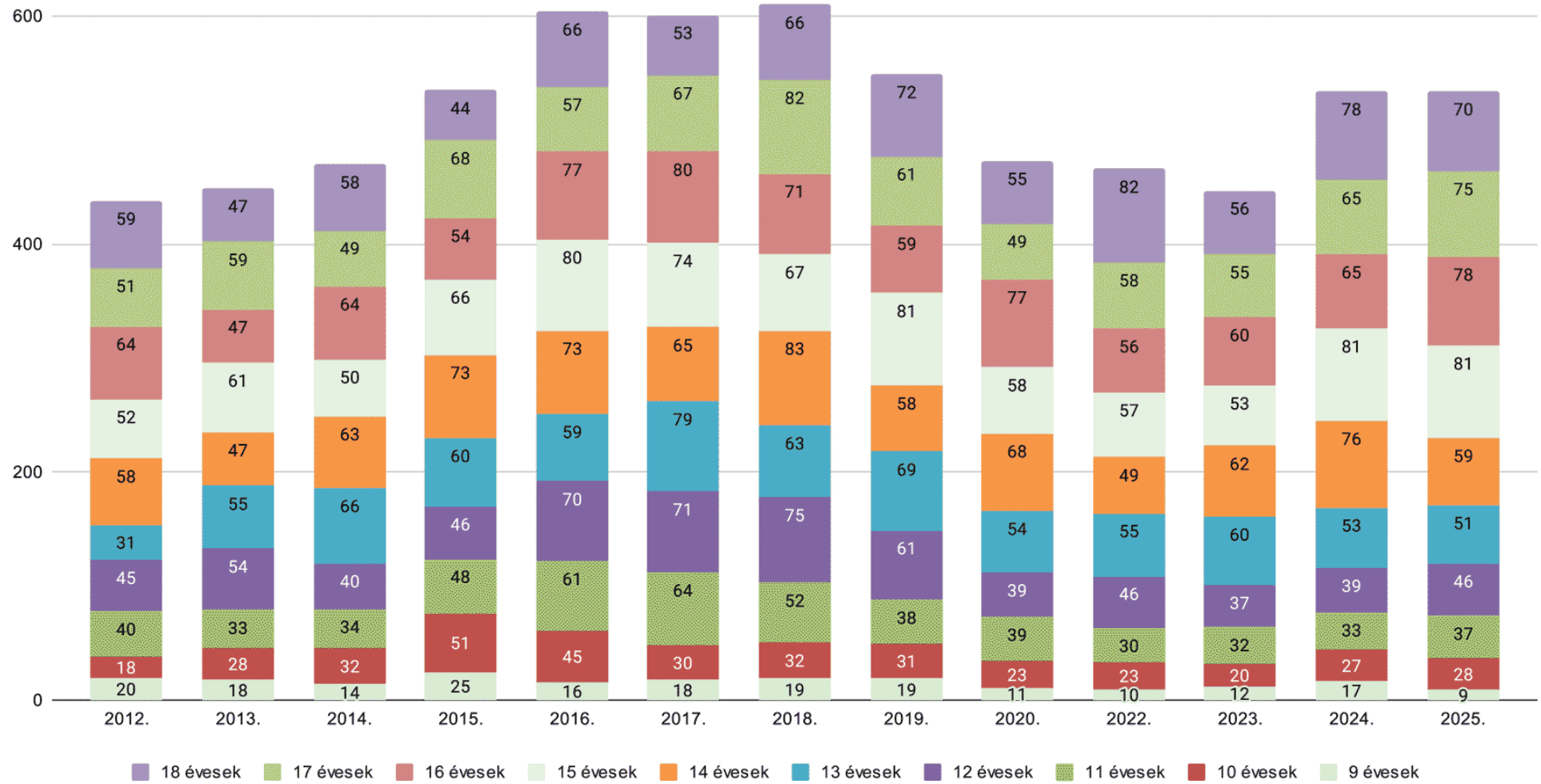
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Fiúk	439 fő	456 fő	472 fő	540 fő	611 fő	609 fő	623 fő	551 fő	473 fő	472 fő	452 fő	454 fő	537 fő	543 fő
Lányok	93 fő	95 fő	97 fő	102 fő	126 fő	136 fő	144 fő	131 fő	117 fő	123 fő	112 fő	120 fő	145 fő	129 fő
Összesen	532 fő	551 fő	569 fő	642 fő	737 fő	745 fő	767 fő	682 fő	590 fő	595 fő	564 fő	574 fő	682 fő	672 fő

Az előző oldali ábrán és a táblázaton a fiatalok nembeli eloszlása látható. Érdekes összevetés a 11. oldalon található teljes korosztályos ábrához képest, ahol azt láttuk, hogy a női sakkozók aránya még 10% sem volt a teljes mezőnyhöz képest, addig az utánpótláskorúak esetén ez az arány 25%. Ha a nők esetében az elfordulás okát akarjuk keresni, akkor érdemes ezen belül is tovább bontani a korosztályokat, amit a későbbiekben majd meg is teszünk.

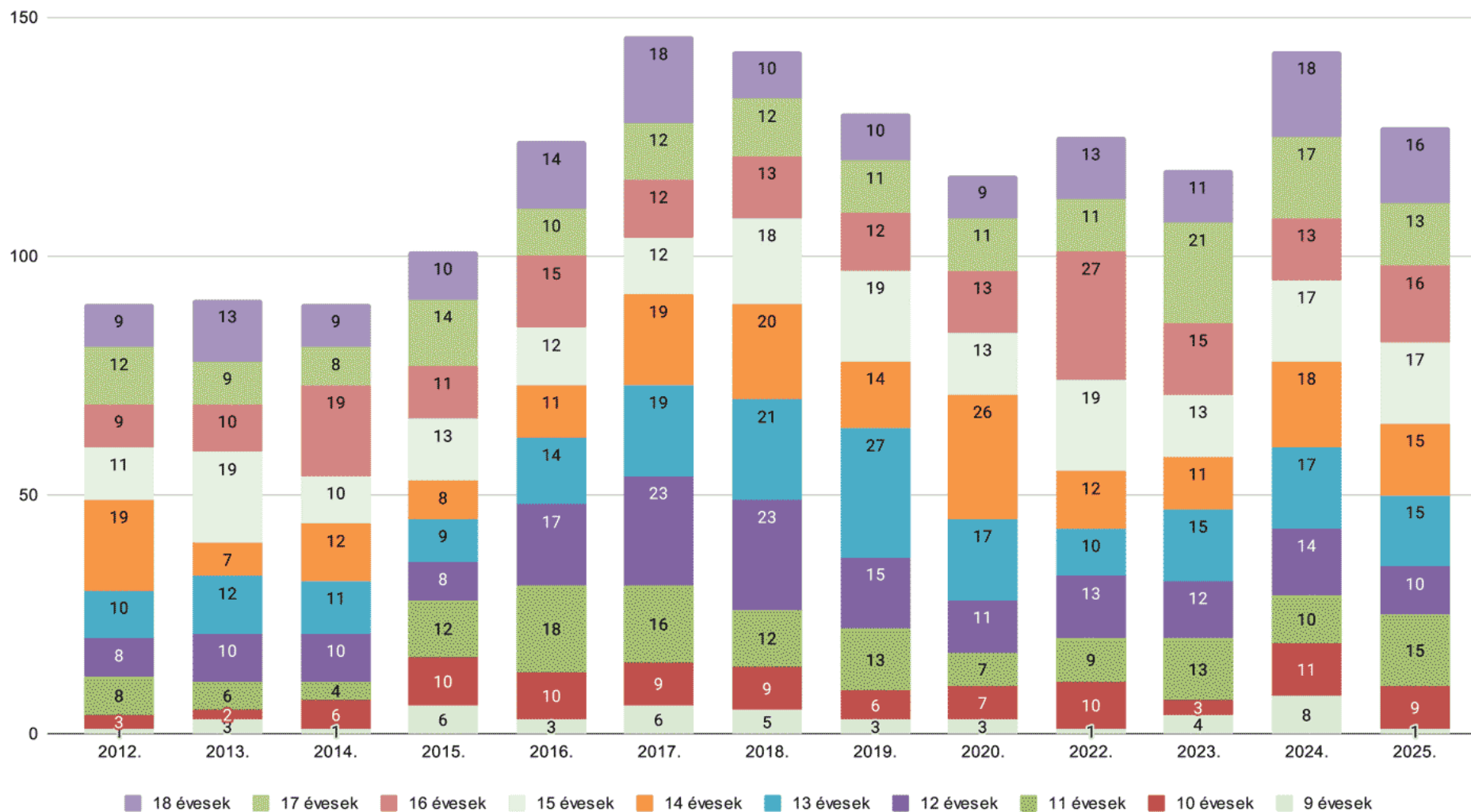
A következő oldalon kiemeljük a 2025-ös adatokat, amelyekből látható, hogy a két nem a legközelebb a 11 éves korosztályban áll egymáshoz, de már ekkor is közel 2,5-szeres a különbség a fiúk javára.

Aktív, magyar, FIDE listás, 19 év alatti fiú mezőny életkor szerinti eloszlása

Aktív, magyar, FIDE listás, 19 év alatti lány mezőny életkor szerinti eloszlása

Aktív, magyar, FIDE listás, 19 év alatti fiú mezőny életkor szerinti eloszlása

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2022.	2023.	2024.	2025.
9 évesek	20	18	14	25	16	18	19	19	11	10	12	17	9
10 évesek	18	28	32	51	45	30	32	31	23	23	20	27	28
11 évesek	40	33	34	48	61	64	52	38	39	30	32	33	37
12 évesek	45	54	40	46	70	71	75	61	39	46	37	39	46
13 évesek	31	55	66	60	59	79	63	69	54	55	60	53	51
14 évesek	58	47	63	73	73	65	83	58	68	49	62	76	59
15 évesek	52	61	50	66	80	74	67	81	58	57	53	81	81
16 évesek	64	47	64	54	77	80	71	59	77	56	60	65	78
17 évesek	51	59	49	68	57	67	82	61	49	58	55	65	75
18 évesek	59	47	58	44	66	53	66	72	55	82	56	78	70

Aktív magyar FIDE listás 19 év alatti lány mezőny életkor szerinti eloszlása

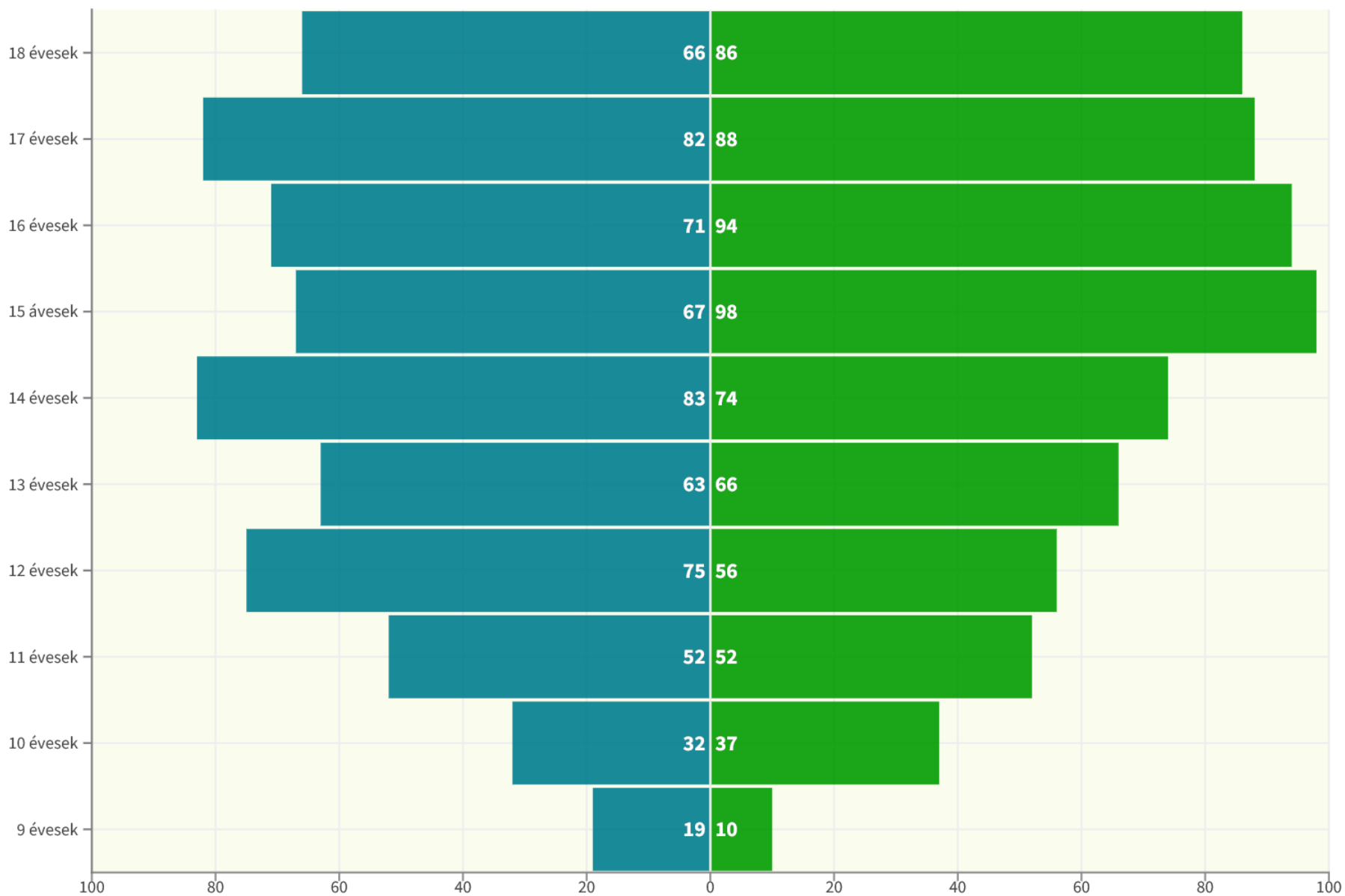
	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2022.	2023.	2024.	2025.
9 évesek	1	3	1	6	3	6	5	3	3	1	4	8	1
10 évesek	3	2	6	10	10	9	9	6	7	10	3	11	9
11 évesek	8	6	4	12	18	16	12	13	7	9	13	10	15
12 évesek	8	10	10	8	17	23	23	15	11	13	12	14	10
13 évesek	10	12	11	9	14	19	21	27	17	10	15	17	15
14 évesek	19	7	12	8	11	19	20	14	26	12	11	18	15
15 évesek	11	19	10	13	12	12	18	19	13	19	13	17	17
16 évesek	9	10	19	11	15	12	13	12	13	27	15	13	16
17 évesek	12	9	8	14	10	12	12	11	11	11	21	17	13
18 évesek	9	13	9	10	14	18	10	10	9	13	11	18	16

Az előző oldalakon az utánpótláskorú, magyar, ÉLŐ-ponttal rendelkező fiatalok életkori és nem szerinti eloszlását láthatjuk. Jól látható, hogy a nagyobb problémák a 15 év alattiak körében vannak. Ez azért rossz, mert ezek a korosztályok még évekig fontos szereplői lesznek az utánpótlás sakknak. A fiúk adatait nézegetve látható, hogy a 13 év alatti feltörekvő versenysakkozóink száma milyen jelentős visszaesést szenvedett el az elmúlt évtizedben.

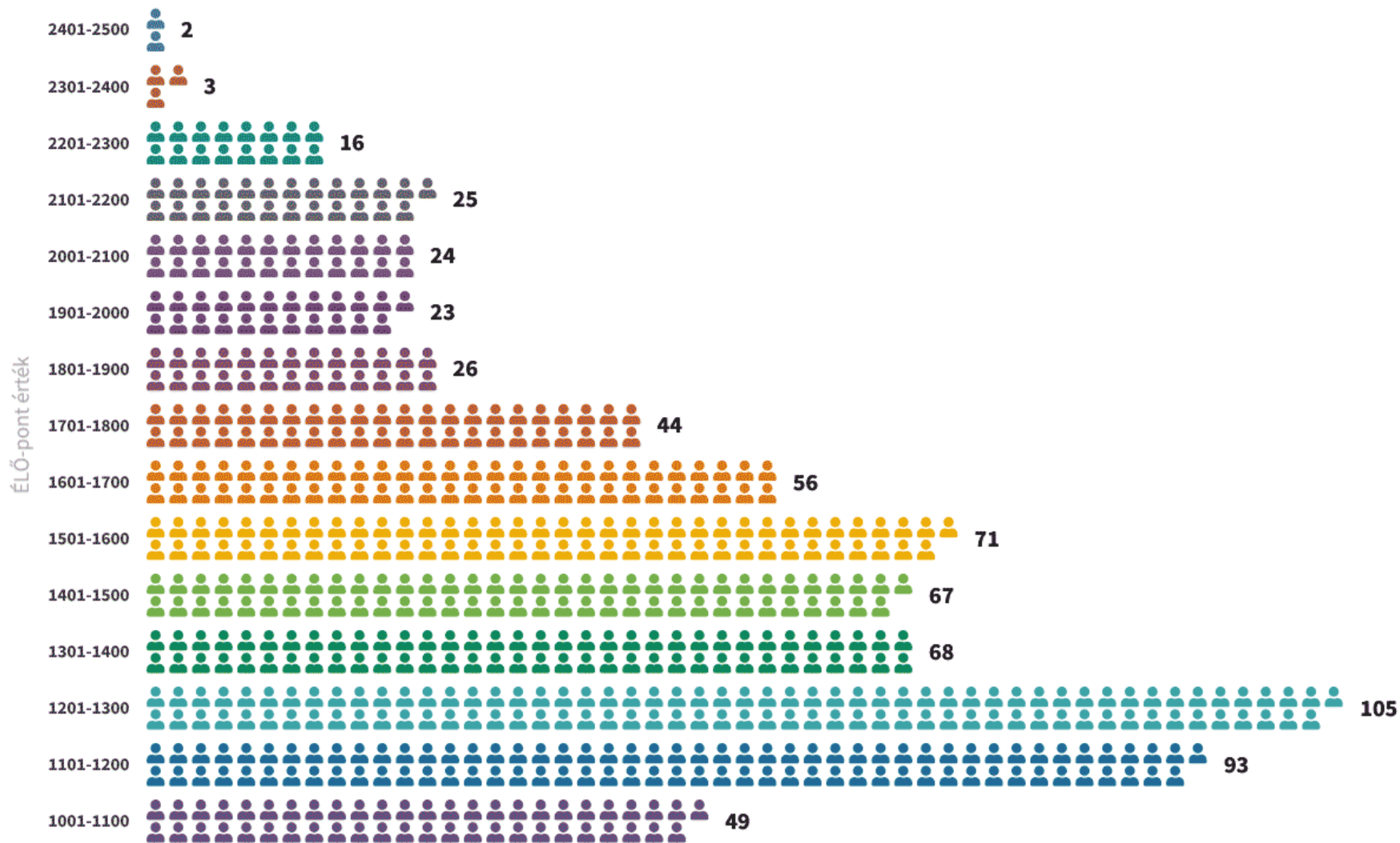
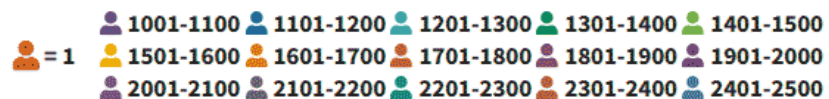
A következő oldalon a teljes mezőnyt vizsgáljuk az adott években. Itt is látszik, hogy utánpótlásszinten az idősebb sakkozók számában sikerült előrelépni, míg a fiatalok számában csökkenés mutatkozik. Sajnos, az idősebbek előbb „kiöregszenek” majd az utánpótlásból, és majd akkor fog igazán megmutatkozni az a lépéshátrány, amiben már most vagyunk.

Magyar aktív sakkozók korosztály szerinti eloszlás 2018-ban és 2025-ben

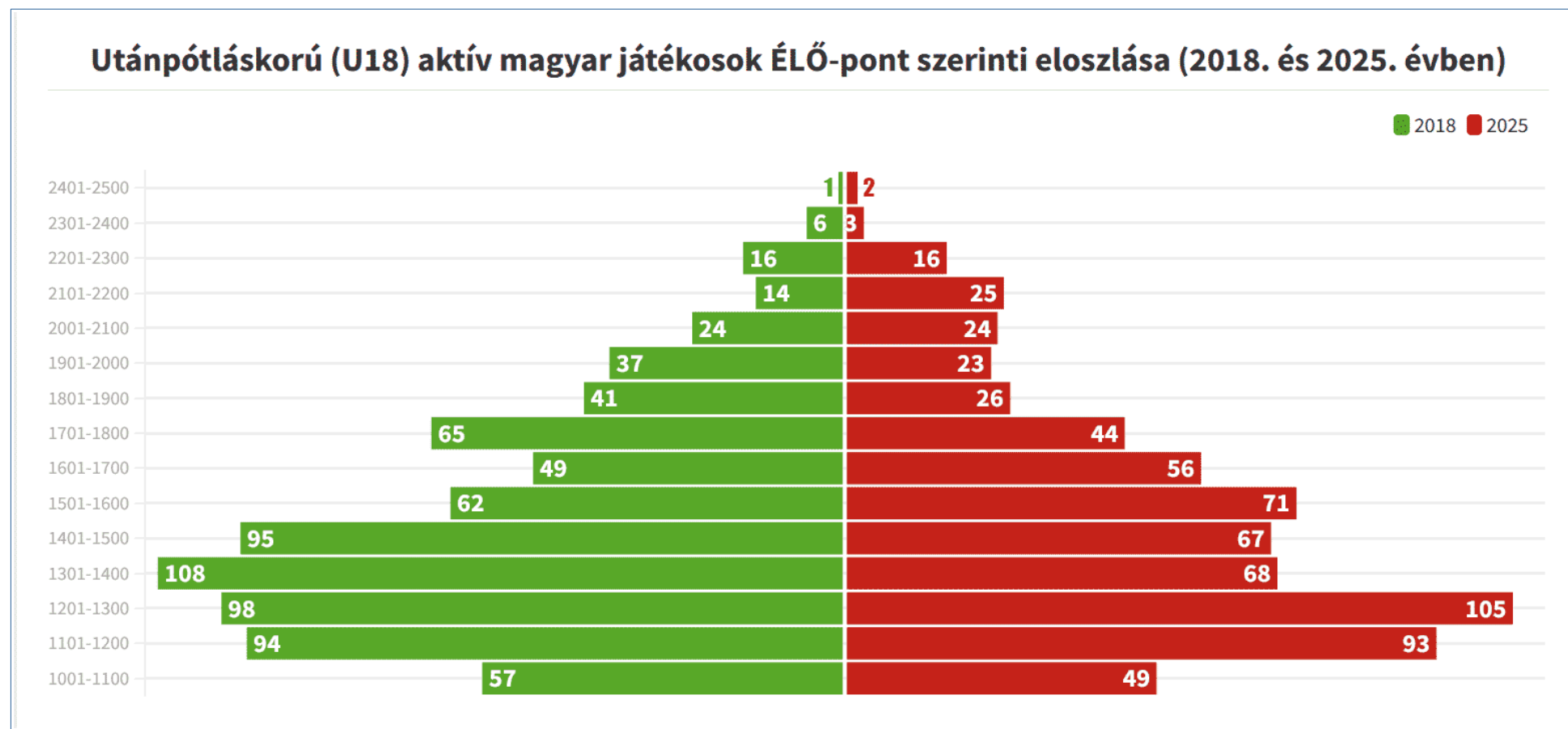
■ 2018. ■ 2025.

Utánpótlákorú, aktív, magyar sakkozók ÉLŐ-pont szerinti eloszlása (2025)

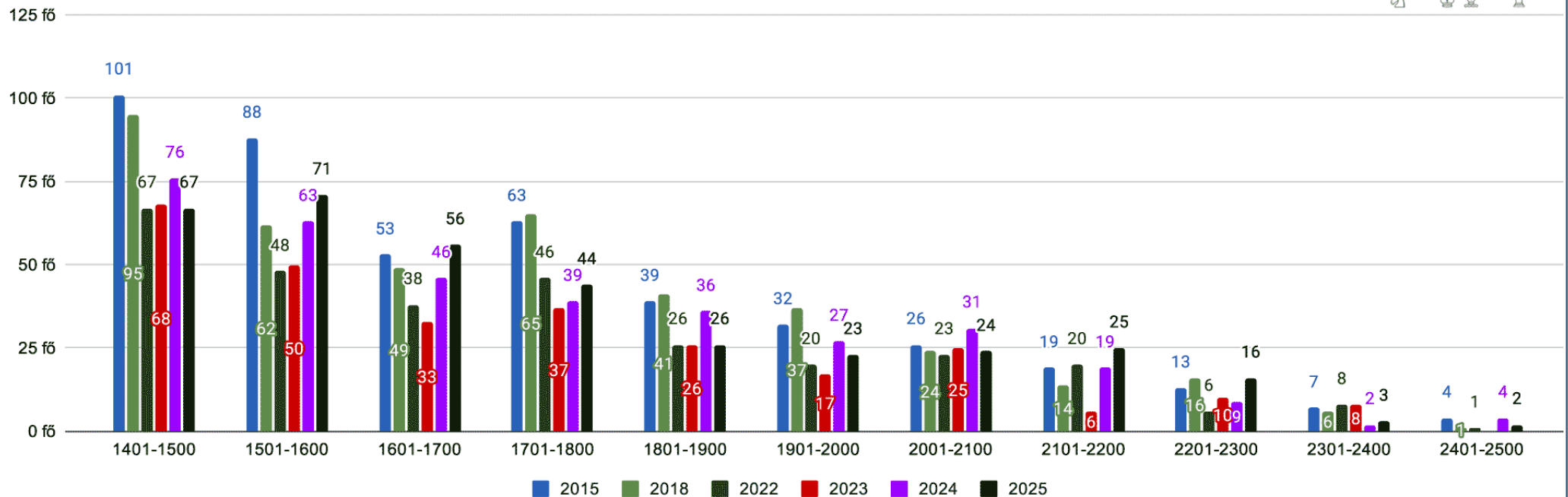

Előbbi grafikonon a teljes utánpótlás versenyszakkozó mezőnyt megjelenítettük ÉLŐ-pont alapján csoportokba rendezve. Önmagában ebből következtetést nem lehet levonni, hiszen az életkor pontos értéke nagyon komoly szerepet játszik a tudásszintek alakulásában, de ez az információ itt semmilyen formában nem jelenik meg.

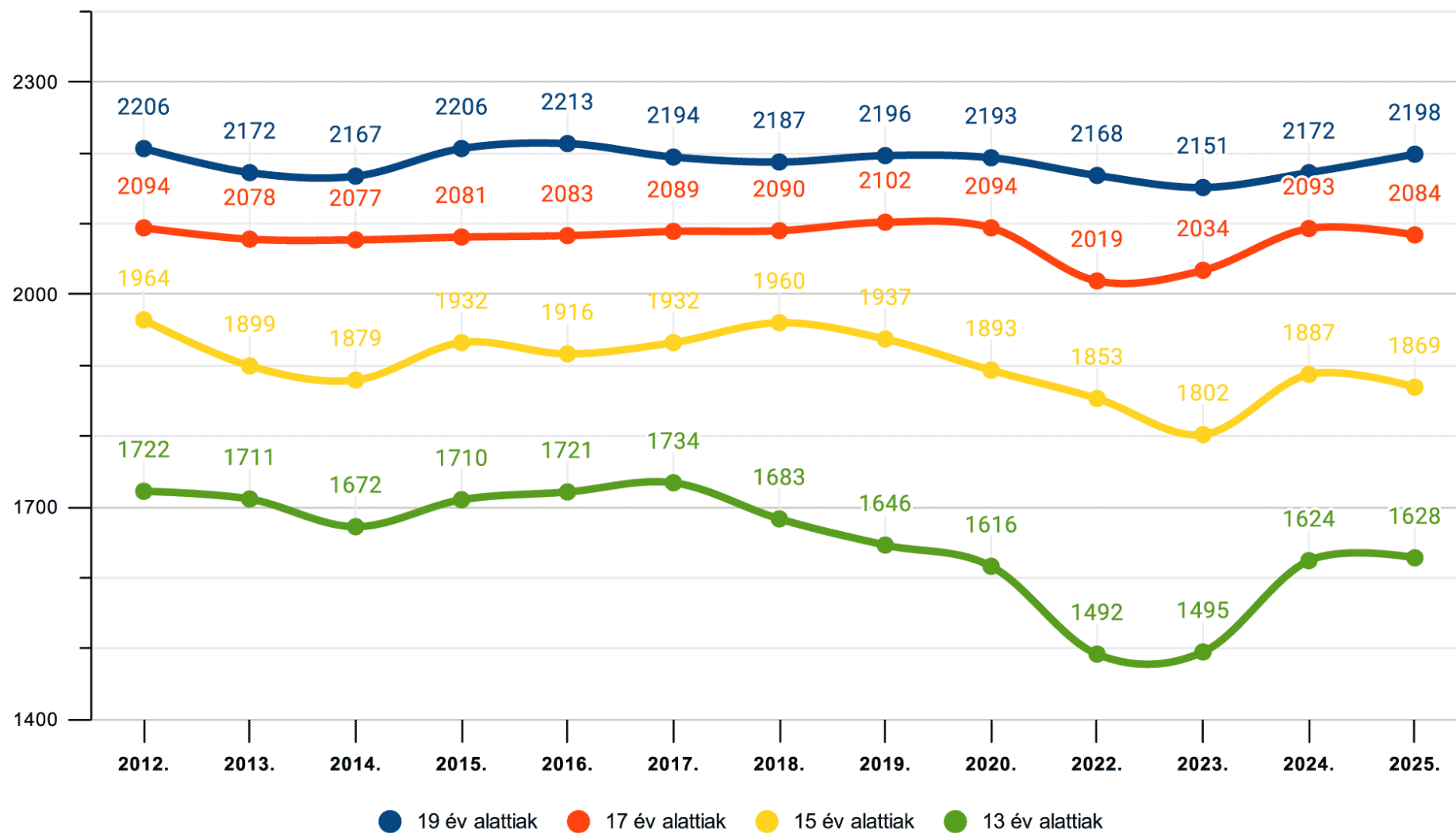
Ez az ábra két adott év fiatal sakkozóinak saktudását hasonlítja össze. A felsőbb kategóriákban most állunk jobban, míg az 1701-2000-es értékekben régebben. Az összes adatot nézve egyértelműen látható, hogy a súlypont az évek alatt lefelé tolódott el.

Utánpótláskorú (U18), aktív, magyar játékosok ÉLŐ-pont szerinti eloszlása

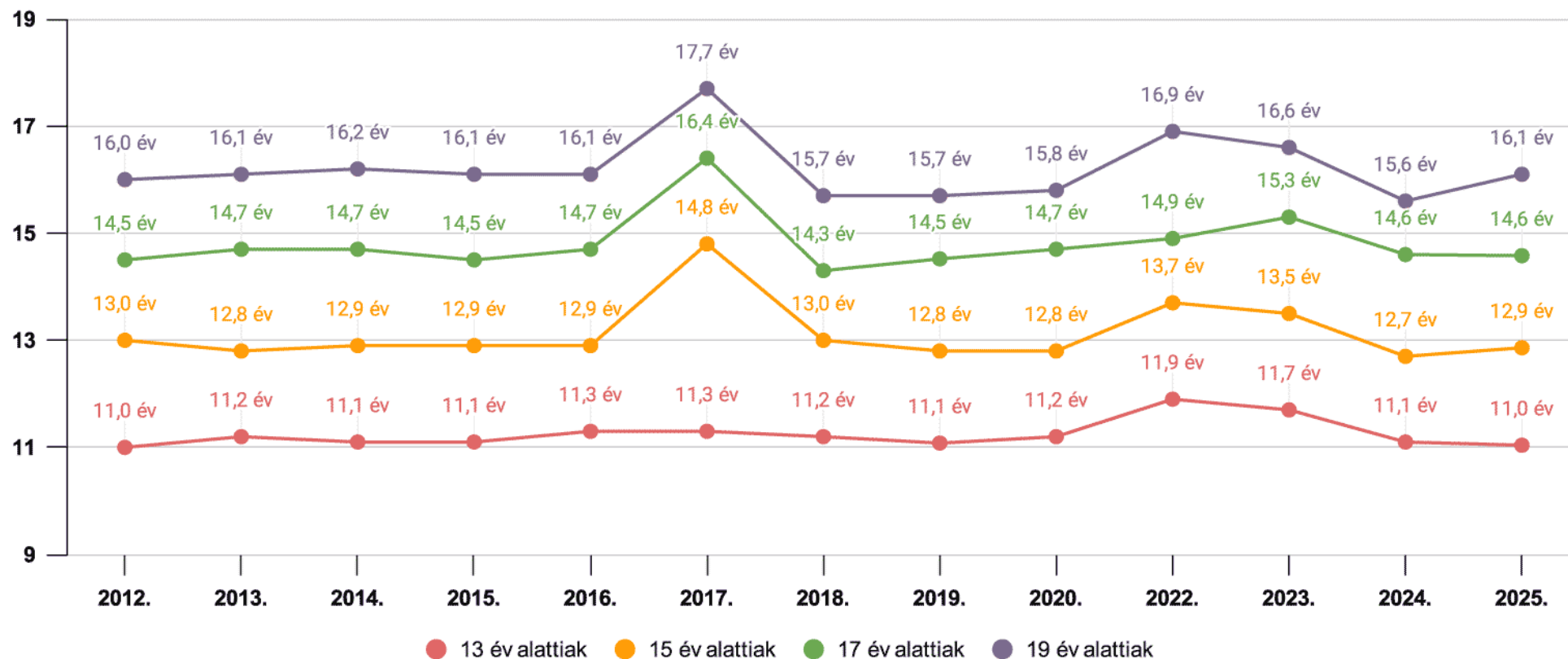

Az elmúlt oldalakon ábrázolt számok alapján utánpótlás, versenysakk ösztudásszint és versenyzőszám tekintetében 2022-2023-ban látható egy mélypont, ahonnan sikerült már kicsit elmozdulni felfelé. Önmagában azon is lehet vitatkozni, hogy a versenysakkozók megítélésben a versenyzőszámnak, vagy az ÉLŐ-pont átlagnak van nagyobb jelentősége, de mindkettőben sikerült előrelépni a legalacsonyabb értékekhez képest.

Az első 50 aktív magyar versenyző pontátlaga

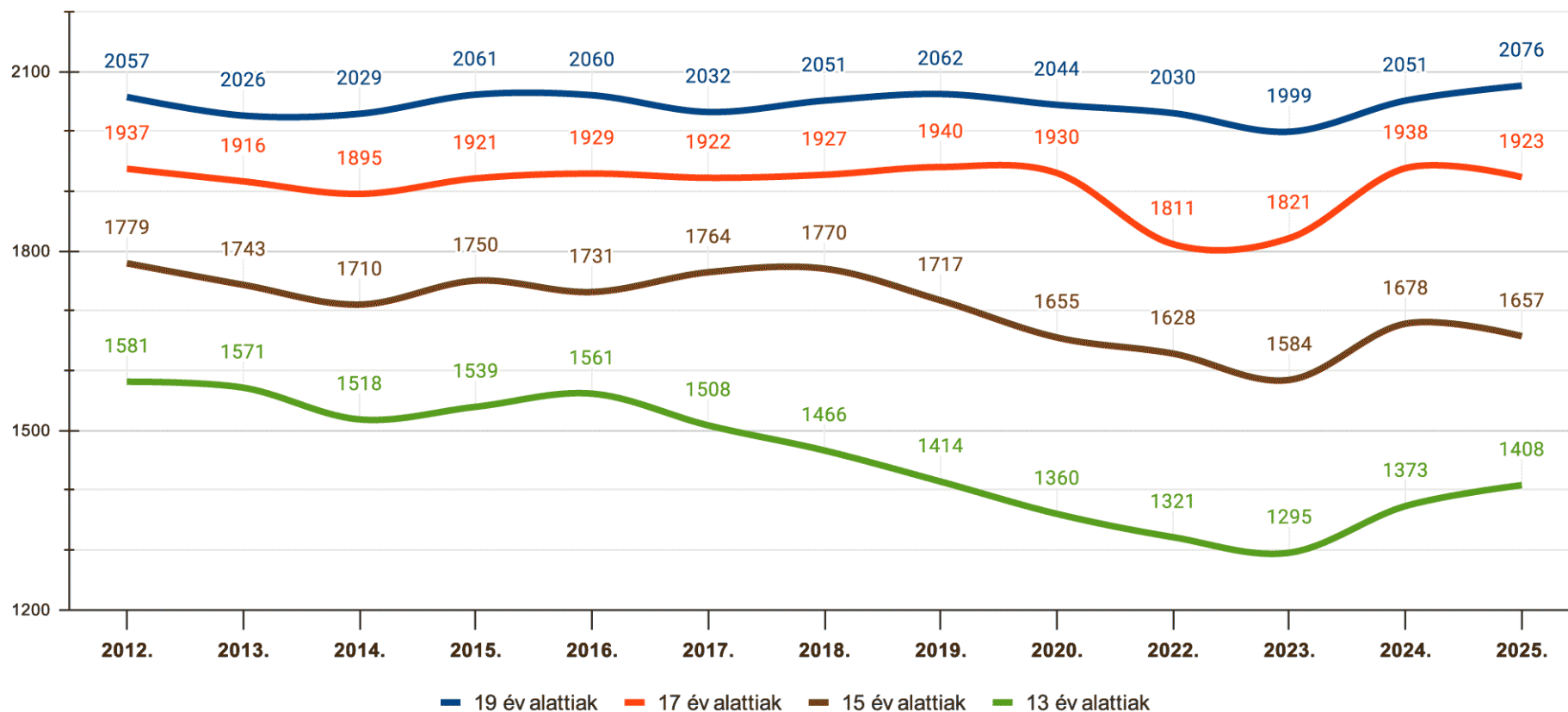
Az első 50 aktív, magyar játékos életkor átlaga

A diagram az előző oldalon tárgyalt mintacsoportok átlagos életkorát hasonlítja össze. A jövő szempontjából az egyre kisebb értékek jót jelentenének, de erre utaló tendenciák nem igazán olvashatók ki. Ugyanakkor 2018-hoz képest miközben az átlag Élő-pont egyre csökkent, addig az átlagéletkor nőtt, ez a kettő tendencia együtt különösen szerencsétlen párosítás.

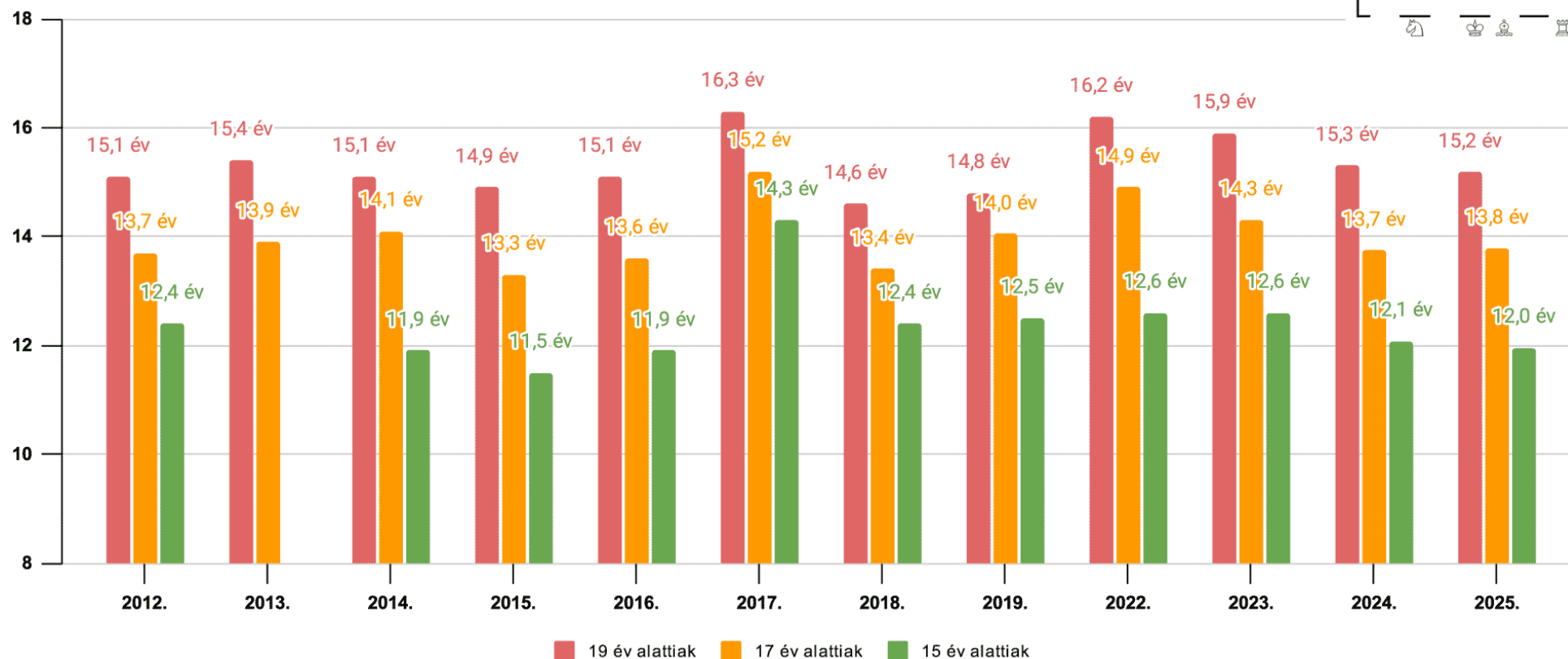
Az elmúlt két ábra még mindig a versenysakkról szól, mert 50 fős minta alapján nehéz megítélni az élsakk helyzetét, hiszen egyetlen korcsoportban sincsen ilyen széles, minőségi bázis (a legtöbb korcsoportban még a 10-15 főt sem éri el a sakkot igazán komolyan vevő fiatalok száma). Ugyanakkor a különböző évek oszlopait egymáshoz képest jól lehet viszonyítani. Ezekből ismét látható, hogy a versenysakokban az átlagos tudás jelentősen csökkent.

Korosztályra 50. legtöbb Élő-ponttal rendelkező aktív magyar játékosának pontszáma

Ezen az ábrán az előző két oldalon tárgyalt mintacsoport legalsó (50. helyezettjének) értékeit hasonlítottuk össze. Itt is látható, hogy sikerült elmozdulni a mélypontról.

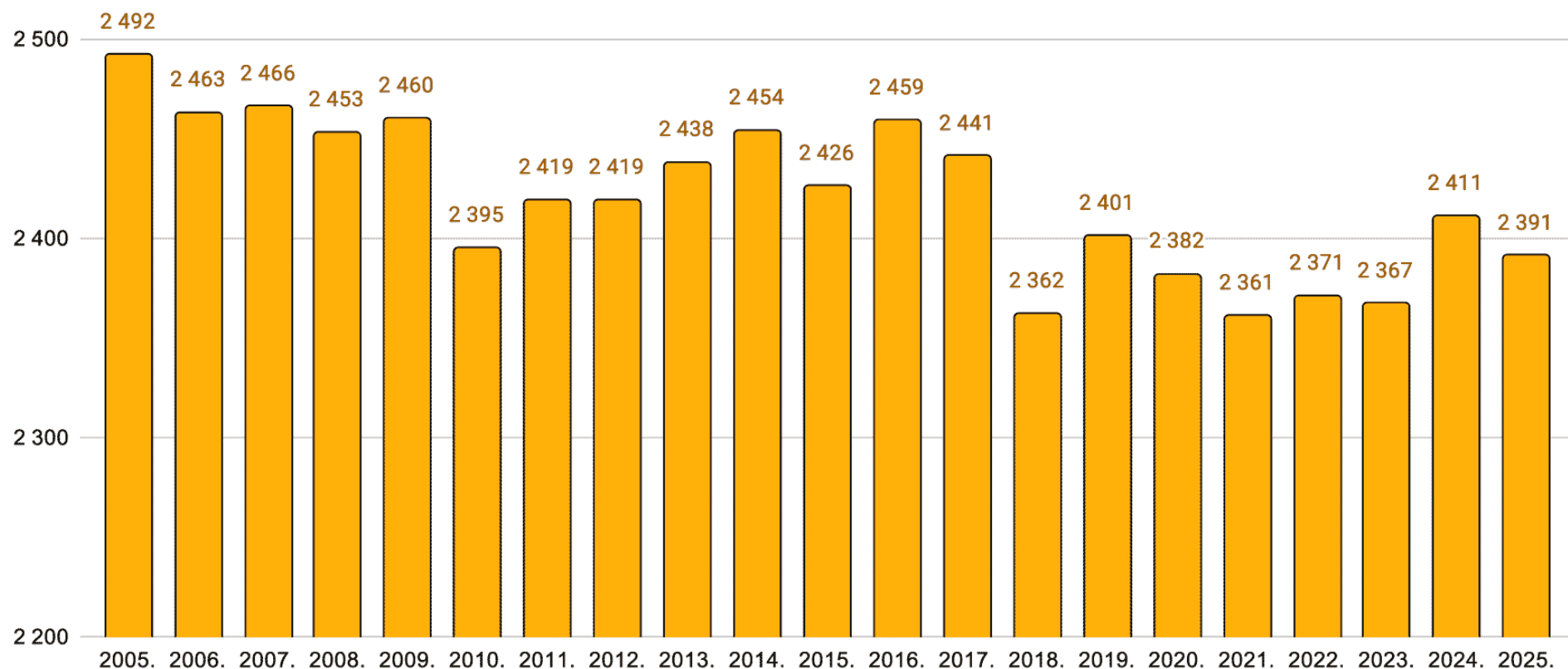
Az első 50 aktív, magyar, lány játékos életkor átlaga

*2013-ban nem volt összesen 50 versenyző a 15 év alattiak kategóriájában

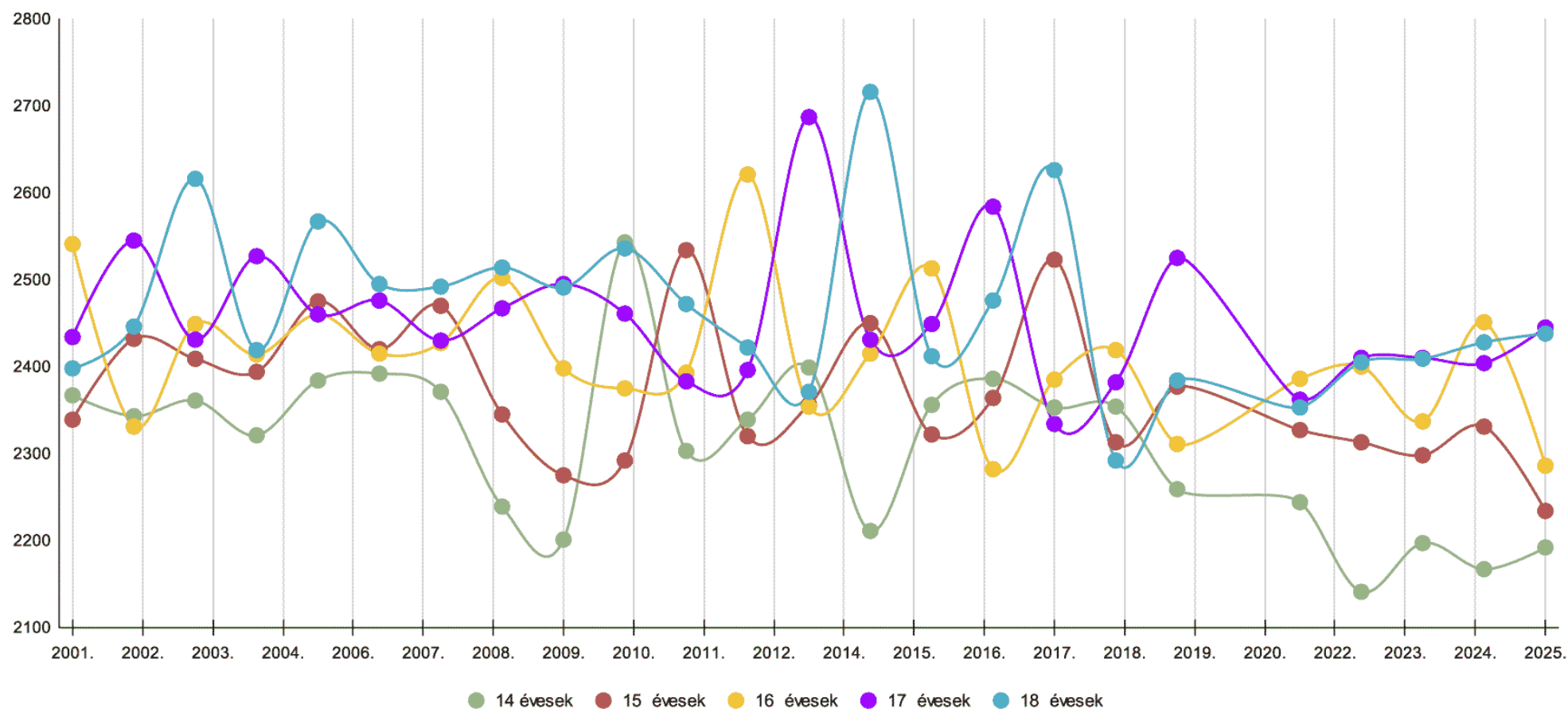
Ezúttal csak az utánpótláskorú lányok adott csoportjának átlagéletkorát vizsgáljuk. A tendenciákat vizsgálva itt is érzékelhető némi javulás az elmúlt években. Látható, hogy a 2015-ös adatok nagyon szépek voltak a két fiatalabb korosztályban, de ez mostanra visszarendeződött egy kedvezőtlenebb szintre. Ugyanakkor a magasabb átlagéletkor nem lenne kicsit sem baj, ha mindehhez magasabb ÉLŐ-pontszám is tartozna. Sajnos, ez nem mondható el.

Adott év TOP 5 U18-as magyar sakkozójának ÉLŐ-pont átlaga

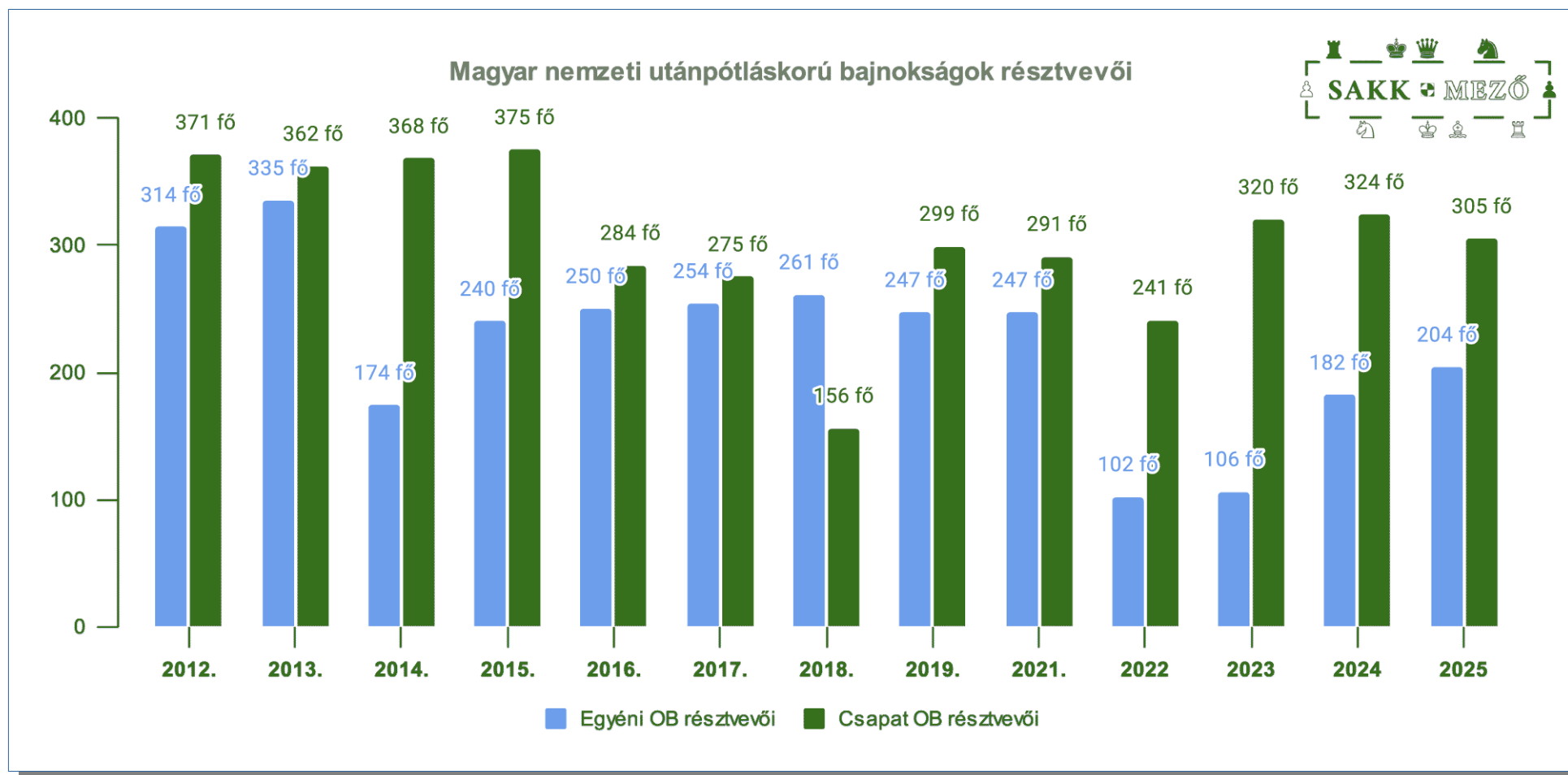

Ez az ábra már az utánpótláskorú versenyzők első 5 helyezettjének ÉLŐ átlagát mutatja, így ez már tisztán a hazai élsakkot méri. Nem szükségszerű az összefüggés a versenysakk helyzete és az élsakk között, de sajnos ebben az összevetésben sem állunk túl jól a tavalyi évben. Az utánpótláskorú fiatalok közül egyre inkább megfogytak a nemzetközi szinten is jegyzett játékosok, ami itt is tükröződik.

Adott év végén korosztályának legtöbb ÉLŐ-ponttal rendelkező magyar játékos (ÉLŐ-pont)

Az ábrából jól látható, hogy az elmúlt 5 évben ezen a téren is jelentős visszaesés volt a korábbi évtizedhez képest és a korábbi évekhez képest már nincsenek kiugró tehetségeink a vizsgált korosztályokban.

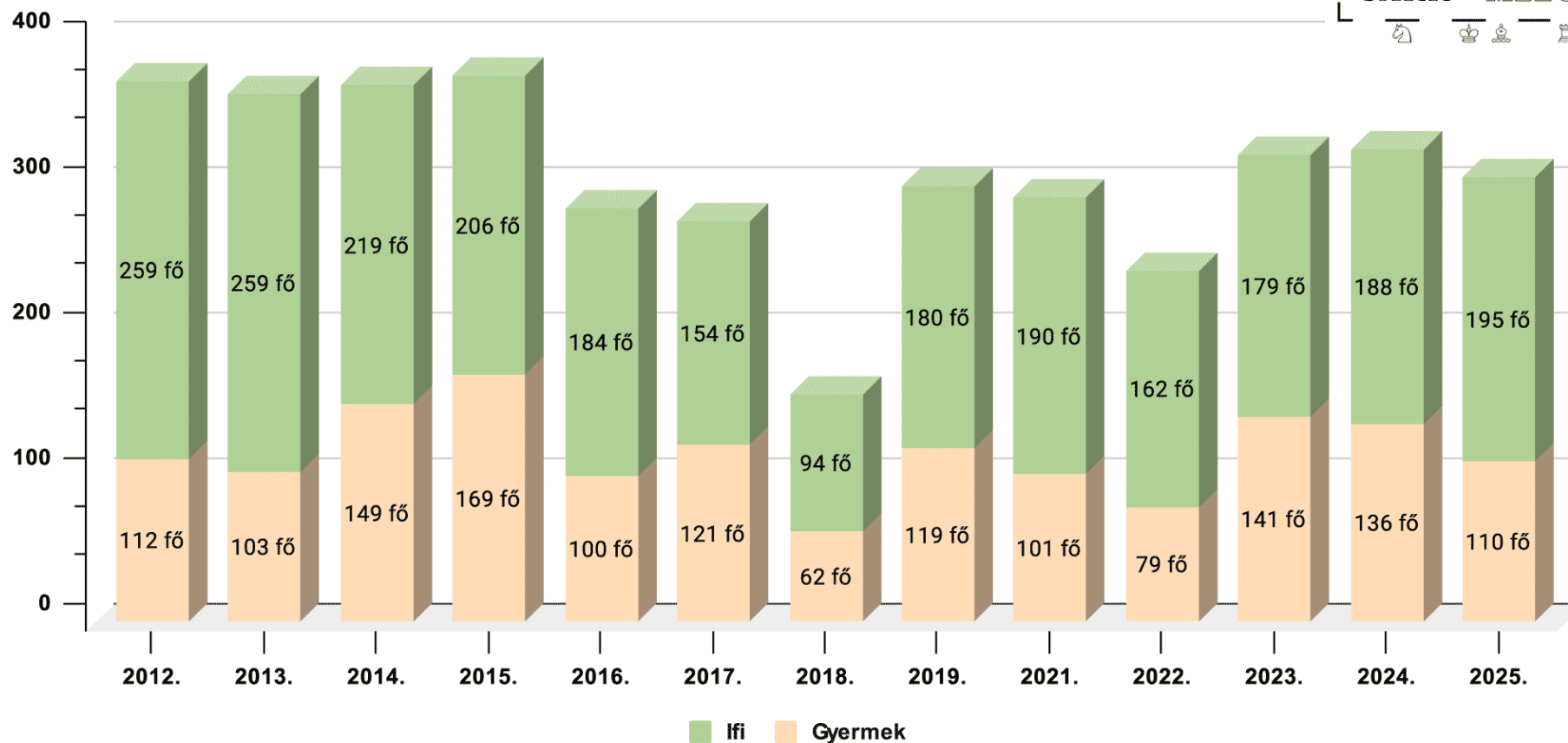

*A csapatbajnokságot 2018-ban több egyesület bojkottálta

*2022-ben a csapatverseny kihirdetése után derült ki, hogy országosan nem lesz őszi tanítási szünet abban az évben

Érdekes adat, hogy a csapat versenyeken többségében többen mérik össze a tudásukat, mint az egyéni küzdelmeken. Az elmúlt pár évben ennek egyik oka volt, hogy az egyéni bajnokság nem mindig „nyílt” lebonyolítású volt. A csapatversenyeken a csapatvezetők motiválni tudnak olyan fiatalokat, akik az egyéni küzdelmeket nem vállalják, mert félnek a kudarcoktól, de a csapat nyújtotta közösségi élmény vonzó számukra. Az is fontos tény, hogy a csapatversenyek versenyzőkre jutó költségeit sokkal nagyobb arányban vállalják át az egyesületek, mint az egyéni országos bajnokságét.

Magyar nemzeti ifjúsági/gyermek országos csapatbajnokság résztvevői

Látható a nagy ugrás 2015-öt követően, de ezúttal lefelé, pedig a 34. oldal adatai alapján az ugrásnak pozitív irányba kellett volna elmozdulnia. A versenyszervezési körülmények és döntések lehettek a visszaesés mögött. Az okok feltárása és a megfelelő lépések megtétele után egyértelmű volt, hogy lehet növekedési potenciál a létszámadatokban. Ezt bizonyítja, hogy miután a szövetség 2023-ban bátran belenyúlt a lebonyolítási szabályokba, egyből megemelkedett az indulók száma.

Utánpótláskorú egyéni nemzeti bajnokságok adatai

Egyéni korcsoportos országos bajnokság			
év	létszám	helyszín	időpont
2012.	314 fő	Budapest	2012. április 4-7.
2013.	335 fő	Budapest	2013. március 27-30.
2014.	163 fő	Balatonlelle	2014. június 20-28.
2015.	240 fő	Balatonlelle	2015. június 17-24
2016.	250 fő	Balatonlelle	2016. június 23-30
2017.	254 fő	Balatonlelle	2017. június 23-30
2018.	261 fő	Balatonlelle	2018. június 21-28.
2019.	247 fő	Balatonlelle	2019. június 21-28.
2020.	173 fő	Budapest	2020. október 24-30.
2021.	189 fő	Tapolca, Eger	2021. augusztus 02-06. 2021. augusztus 23-27.
2022.	102 fő	Eger	2022. július 23-31.
2023.	106 fő	Bük	2023. június 19-25.
2024.	182 fő	Szolnok	2024. április 1-6.
2025.	204 fő	Bük	2025. április 21-27.
2026.	170 fő	Bük	2026. április 6-12.

nem nyílt lebonyolítású

nem nyílt lebonyolítású
nem nyílt lebonyolítású

Kétségtelen, hogy könnyebb színvonalas versenyt szervezni csökkentett mezőnnyel (nem nyílt lebonyolítás), de az egyéni bajnokság a gyerekekről szól, mert számukra ez a sakk ünnepe. Bár egyes helyszíneken számtalan panasz volt (a szülők részéről) a feltételekre, de a nagy létszámok a gyerekeknek megadták azt a közösségi élményt, amelytől erőt kaptak, hogy kitartsanak a későbbiekben is a sportág mellett.

A következő oldalon azt vizsgáljuk, hogy a létszámkorlátos lebonyolítás meghozta-e a legjobbak számára azt a színvonal emelkedést, ami korábban a szűkítésnek az egyik legfőbb oka volt. Látható, hogy ez nem történt meg.

Korcsoport győztesek ellenfeleinek átlag ÉLŐ-pontja a korcsoportos egyéni országos bajnokságon

	LU14	FU14	LU16	FU16	LU18	FU18
2015.	1 334 2x3 fordulós	1 955 9 fordulós	1 718 7 fordulós	2 044 7 fordulós	1 967 7 fordulós	2 179 7 fordulós
2016.	1 511 9 fordulós	1 926 7 fordulós	1 762 7 fordulós	2 104 7 fordulós	1 781 7 fordulós	2 179 7 fordulós
2017.	1 750 7 fordulós	1 974 9 fordulós	1 406 5 fordulós	2 134 9 fordulós	1 829 2x3 fordulós	2 148 9 fordulós
2018.	1 665 7 fordulós	1 972 9 fordulós	1 617 7 fordulós	2 066 9 fordulós	1 981 2x4 fordulós	2 219 9 fordulós
2019.	1 633 7 fordulós	2 002 9 fordulós	1 773 7 fordulós	2 123 9 fordulós	1 803 3x2 fordulós	2 183 9 fordulós
2020. létszámkorlátos	1 622 7 fordulós	2 046 9 fordulós	1 803 2x4 fordulós	2 199 9 fordulós	1 633 2x2 fordulós	2 169 9 fordulós
2021.	1 551 7 fordulós	1 869 7 fordulós	1 643 5 fordulós	2 075 7 fordulós	1 847 5 fordulós	2 164 7 fordulós
2022. létszámkorlátos	1 613 9 fordulós	2 077 9 fordulós	1 740 2x5 fordulós	2 089 9 fordulós	1 854 7 fordulós	2 198 6 fordulós
2023. létszámkorlátos	1 489 8 fordulós	1 886 9 fordulós	1 792 2x4 fordulós	2 134 6 fordulós	1 669 7 fordulós	2 190 7 fordulós
2024.	1 498 7 fordulós	1 904 9 fordulós	1 831 7 fordulós	2 165 9 fordulós	1 859 5 fordulós	2 044 7 fordulós
2025.	1 677 7 fordulós	1 882 9 fordulós	1 491 6 fordulós	2 046 9 fordulós	1 860 2*4 fordulós	2 118 7 fordulós
2026.	1 601 7 fordulós	1 912 9 fordulós	1 736 9 fordulós	2 103 9 fordulós	1 513 2*3 fordulós	2 051 9 fordulós

2024-2026. években az ÉLŐ-pontok visszszámolva a régi 2024 előtti számításnak megfelelően

Utánpótláskorú nemzeti csapatbajnokságok adatai

	Gyermek csapatbajnokság			Ifi csapatbajnokság			helyszín	időpont
	csapat	egyesület	nevezettek (fő)	csapat	egyesület	nevezettek (fő)		
2012.	17 db	13 db	112 fő	36 db	31 db	259 fő	Budapest	2012.10.28-2012.10.31.
2013.	15 db	10 db	103 fő	34 db	25 db	259 fő	Budapest	2013.10.26-2013.10.30.
2014.	22 db	18 db	149 fő	32 db	29 db	219 fő	Miskolc	2014.10.28-2014.10.31.
2015.	22 db	17 db	169 fő	28 db	23 db	206 fő	Budapest	2015.08.26-2015.08.30.
2016.	14 db	11 db	100 fő	26 db	21 db	184 fő	Hajdúböszörmény	2016.11.02-2016.11.06.
2017.	17 db	13 db	121 fő	23 db	20 db	154 fő	Szombathely	2017.11.02-2017.11.05.
2018.	13 db	11 db	62 fő	20 db	18 db	94 fő	Zalakaros	2018.07.26-2017.07.29.
2019.	17 db	14 db	119 fő	24 db	20 db	180 fő	Budapest	2019.10.26-2019.10.29.
2021.	14 db	13 db	101 fő	26 db	22 db	190 fő	Budapest	2021.10.23-2021.10.27.
2022.	11 db	8 db	79 fő	22 db	18 db	162 fő	Budapest	2022.10.31-2022.11.03
2023.	27 db	19 db	141 fő	24 db	20 db	180 fő	Budapest	2023.11.02-2023.11.05
2024.	29 db	22 db	136 fő	27 db	22 db	188 fő	Miskolc	2024.10.26-2024.10.29
2025.	24 db	16 db	110 fő	28 db	24 db	195 fő	Makó	2025.10.23-2025.10.26

* A csapatbajnokságot 2018-ban több egyesület bojkottálta

* 2022-ben a verseny kihirdetése után derült ki, hogy országosan nem lesz őszi tanítási szünet abban az évben

Míg az 55. oldalon látható, hogy az egyéni bajnokságnak mikor van az a viszonylag fix helye a naptárban, ami a rendezés szempontjából ideálisnak mondható, addig a csapatbajnokság esetében már nehezebb a kérdés. Az őszi szünet általában jó megoldásnak tűnik, bár itt a mindenszentek ünnepének elkerülése sokszor komoly fejtörést okoz.

Korcsportos csapatbajnokságon induló csapatok területi eloszlása

	2015.	2023.	2024.	2025.
Budapest	27	24	25	25
Baranya	0	0	0	0
Bács-Kiskun	0	0	1	1
Békés	0	0	0	0
Borsod-Abaúj-Zemplén	2	3	7	4
Csongrád-Csanád	2	6	4	8
Fejér	2	0	1	0
Győr-Moson-Sopron	0	1	0	0
Hajdú-Bihar	1	0	2	2
Heves	0	1	0	0
Jász-Nagykun-Szolnok	0	0	0	0
Komárom- Esztergom	1	4	1	1
Nógrád	0	0	0	0
Pest	5	3	3	2
Somogy	0	1	2	1
Szabolcs-Szatmár-Bereg	0	0	2	1
Tolna	3	1	1	1
Vas	3	3	3	4
Veszprém	2	2	3	1
Zala	2	0	0	1
Összesen:	50	49	55	52
Bp. és Pest megye kivételével	18	22	27	25

Míg 2015-ben 31 egyesület indított el a bajnokságon legalább egy csapatot, addig 2025-ben 30 egyesület tett így. A különbség minimális, de ha az asztalhoz ülők számát nézzük, akkor látható a 20%-os visszaesés.

A 2025-2026. szezonban Szuperligában szereplő 10 csapat közül az országos utánpótlás csapatversenyén csak 2 csapat volt, akik a gyermek és ifi kategóriában is indítottak csapatot, ez még mindig kevés, ha azt nézzük, hogy ezek az egyesületek a leggazdagabbak.

A megyék szerinti eloszlását vizsgálva látható, hogy mennyire Budapest központú a sportág. Nyilvánvalóan itt sokkal könnyebb az egyesületeknek egy csapatnyi játékost kiállítani, mint vidéken, ahol előfordul, hogy egy játékoson hiánya miatt hiúsul meg egy egész csapat indulása. Érdekes elgondolás lenne, hogy azokból a megyékből, ahonnan évek óta nem indult csapat egyik megmérettetésen sem, ott azok az egyesületek, akik nem tudnak önálló csapatot indítani egyik mezőnyben sem, összefoghassanak a megyén belül hasonló egyesületekkel.

Egyéni korcsoportos rapid országos bajnokság				
év	Összesen	FIDE-Élős	Helyszín	Dátum
2012.	265 fő	155 fő		2012.június 22
2013.				2013. május 18-19.
2014.	255 fő	141 fő	Hajdúböszörmény	2014. június.07-8.
2015.	286 fő	168 fő	Hajdúböszörmény	2015. május 1-2.
2016.	308 fő	223 fő	Hajdúböszörmény	2016. május 14-15.
2017.	311 fő	195 fő	Hajdúböszörmény	2017. április 29-30.
2018.	309 fő	221 fő	Hajdúböszörmény	2018. április 28-29.
2019.	285 fő	210 fő	Hajdúböszörmény	2019. április 18-19.
2021.	236 fő	170 fő	Debrecen	2021. július 9-10.
2022.	315 fő	226 fő	Eger	2022. április 29-30.
2023.	378 fő	265 fő	Miskolc	2023. április 29-30.
2024.	352 fő	259 fő	Miskolc	2024. május 18-19.
2025.	350 fő	241 fő	Miskolc	2025. június 7-8.

A rapid már egy egész más műfaj és a verseny lebonyolítása is sokkal rövidebb és ezáltal családbarátabb. Itt könnyebb magasabb versenyzői számot produkálni. A még ÉLŐ-pontokkal nem rendelkező sakkozók is szívesebben futnak neki egy ilyen megmérettetésnek, mert a rövidebb játszmák sokkal kényelmesebbek számukra.

Adott év aktív, FIDE listán első három helyén található magyar versenyző pontátlagja

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2022.	2023.	2024.	2025.
10 éves lányok	1 648	-	1 535	1 591	1 445	1 582	1 433	1 383	1 166	1 262	1 227	1 283	1 371
11 éves lányok	1 655	1 675	1 525	1 674	1 702	1 684	1 699	1 476	1 426	1 396	1 552	1 492	1 488
12 éves lányok	1 730	1 715	1 689	1 645	1 765	1 871	1 690	1 774	1 656	1 503	1 585	1 824	1 607
13 éves lányok	1 685	1 821	1 756	1 656	1 709	1 872	1 939	1 720	1 859	1 723	1 617	1 658	1 939
14 éves lányok	1 890	1 724	1 865	1 932	1 815	1 764	1 904	1 987	1 875	1 778	1 850	1 651	1 810
15 éves lányok	2 042	1 955	1 784	1 926	2 014	1 852	1 882	1 894	1 993	1 993	1 871	1 964	1 798
16 éves lányok	1 926	2 040	1 996	1 905	2 030	2 045	1 910	1 982	1 984	1 920	2 034	1 937	1 949
17 éves lányok	2 128	1 926	2 139	2 043	1 893	2 051	2 017	1 865	1 865	2 060	2 000	2 106	2 001
18 éves lányok	2 041	2 110	1 943	2 170	2 031	1 935	2 068	2 021	1 871	1 991	2 037	2 007	2 136
10 éves fiúk	1 870	1 794	1 782	1 775	1 659	1 777	1 720	1 811	1 721	1 524	1 644	1 969	1 738
11 éves fiúk	1 878	1 949	1 897	1 979	1 971	1 901	1 943	1 936	1 926	1 768	1 820	1 882	2 063
12 éves fiúk	1 898	1 964	2 069	2 095	2 003	2 188	2 067	2 120	2 093	1 893	1 831	2 006	2 036
13 éves fiúk	2 239	1 978	2 105	2 184	2 169	2 145	2 260	2 185	2 176	2 099	2 018	2 082	2 116
14 éves fiúk	2 301	2 307	2 073	2 199	2 236	2 181	2 192	2 327	2 263	2 161	2 281	2 123	2 146
15 éves fiúk	2 176	2 316	2 326	2 173	2 220	2 336	2 238	2 328	2 278	2 234	2 262	2 273	2 196
16 éves fiúk	2 390	2 219	2 350	2 387	2 281	2 320	2 342	2 249	2 317	2 324	2 324	2 334	2 273
17 éves fiúk	2 364	2 368	2 303	2 376	2 436	2 265	2 324	2 347	2 312	2 381	2 312	2 319	2 380
18 éves fiúk	2 367	2 364	2 384	2 339	2 435	2 469	2 282	2 350	2 391	2 316	2 371	2 346	2 342

2013-ban nem volt összesen 3 versenyző a 10 éves lányok kategóriájában

Míg a 48–49. oldalakon korosztályonként és nemenként az első 50 helyezettet hasonlítottuk össze, most a közvetlen magyar élmezőny első 3ezettjének ÉLŐ-pont átlagát ábrázoljuk. A magyar utánpótlás élsakk helyzetét jól mutatja a jelentős szórás a különböző korosztályokban. Ilyen fiatalon még a tehetségek ritkán találnak rá az edzőkre, akik ki tudnák hozni belőlük a maximumot, ezért is esetlegesek az értékek. Ezen a szinten már elengedhetetlen az

egyéni edzés, ami csak ebben a táblázatban 54 tanítványt jelent az adott években. A jó teljesítményhez kell az, hogy a fiatal motivált legyen és valóban egy olyan edző dolgozzon vele, aki tudja előrevinni a sakkja minőségét, és emellett a családnak meg kell teremtenie az anyagi feltételeket is. Ezen tényezők ilyen ideális együttállása ritkaság, ezért van az értékek közötti nagy szórás. Szembetűnő, hogy a kiélezett verseny a fiúk mezőnyén belül közelebb hozza az értékeket egymáshoz, míg a lányok szűk mezőnyében továbbra is nagyobb a szórás.

Ezen az ábrán is látható, hogy a 2022-es adatok milyen visszalépést jelentettek a 2020-asokhoz képest. A COVID a hazai utánpótlás élsakkban komoly nyomot hagyott, bár a 14 év feletti élversenyzőinknél kevésbé, mint a fiatalabbaknál. Az idősebbek már a járványhelyzet alatt is elég nagyok voltak ahhoz, hogy edzőikkel dolgozva a nehezebb körülményekkel megküzdjenek.

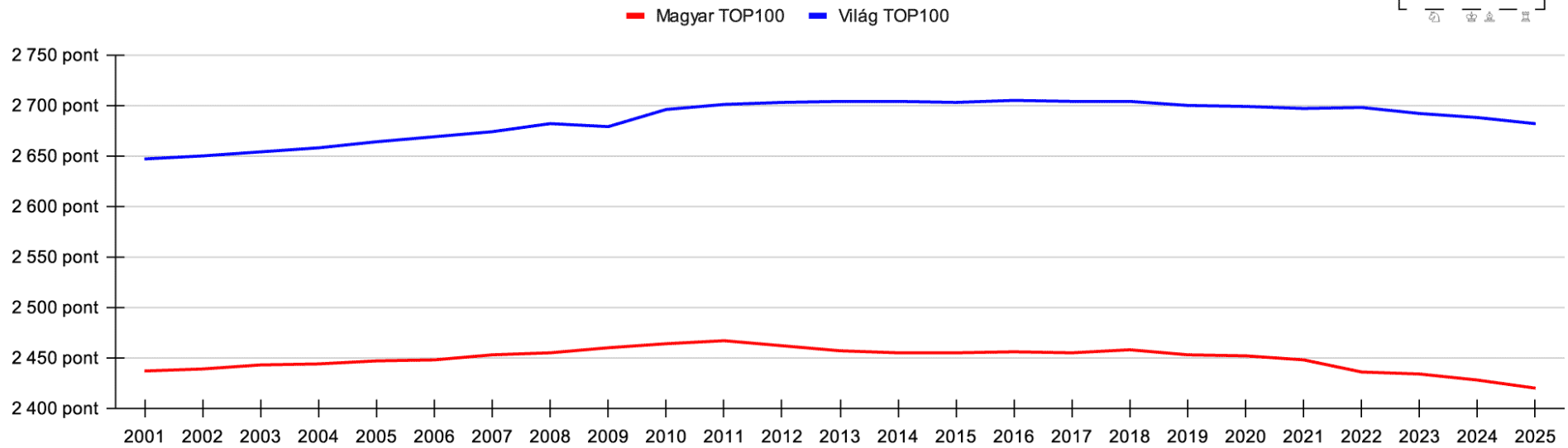
A 16-18 éves korosztályokra jellemző, hogy lassul, sőt sokszor megtorpan az előrelépés üteme. Azok válhatnak felnőtt korukban is élsakkozókká közülük, akiknél ez a szakasz nem tart évekig. A világklasszisokra jellemző, hogy fejlődésük ekkor is szinte töretlen.

17 évesen a sakkba fektetett munka komoly elköteleződést jelent, amit nyilván megnehezít az az életkori sajátosság, hogy ekkor nyitottak igazán a fiatalok a világ, a barátaik felé, valamint az iskolai tanulmányokat is igyekeznek komolyabban venni, mert közeleg az érettségi és a felvételi időszaka. Ez az a korosztály, amely esetében a lányok mezőnye már nagyon hiányos. Nagyítóval kell keresni a női mezőnyben azokat, akik még ilyenkor is komoly munkát fektetnek a sakkba. Ennek köszönhető a piros oszlopok erőteljes ingadozása.

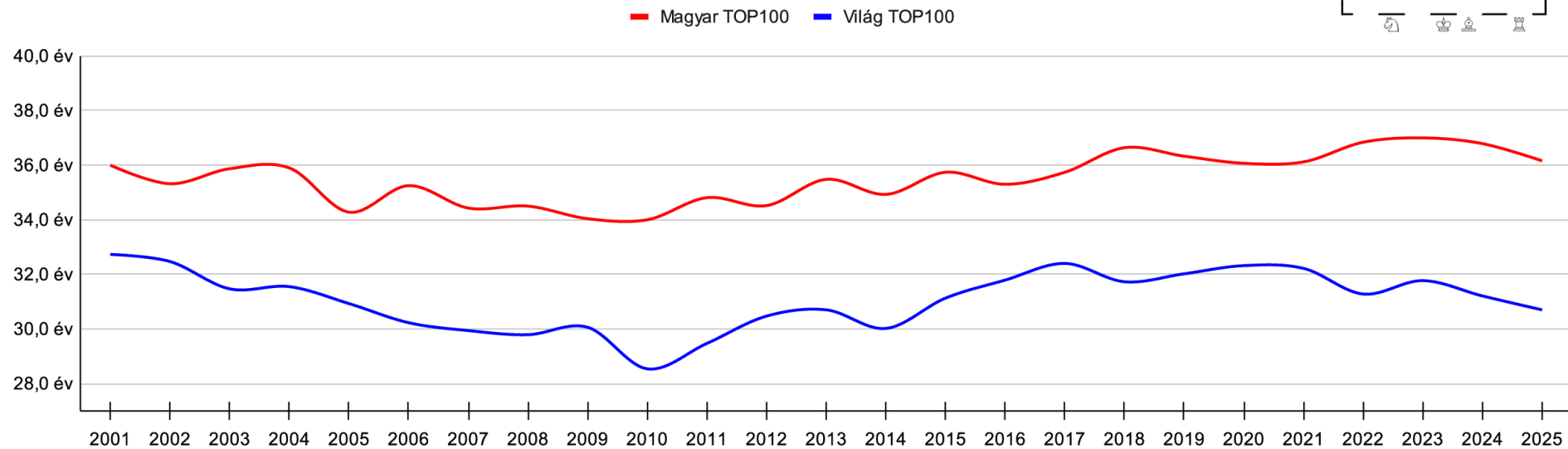
III.

Élsakkozóink nemzetközi szinten

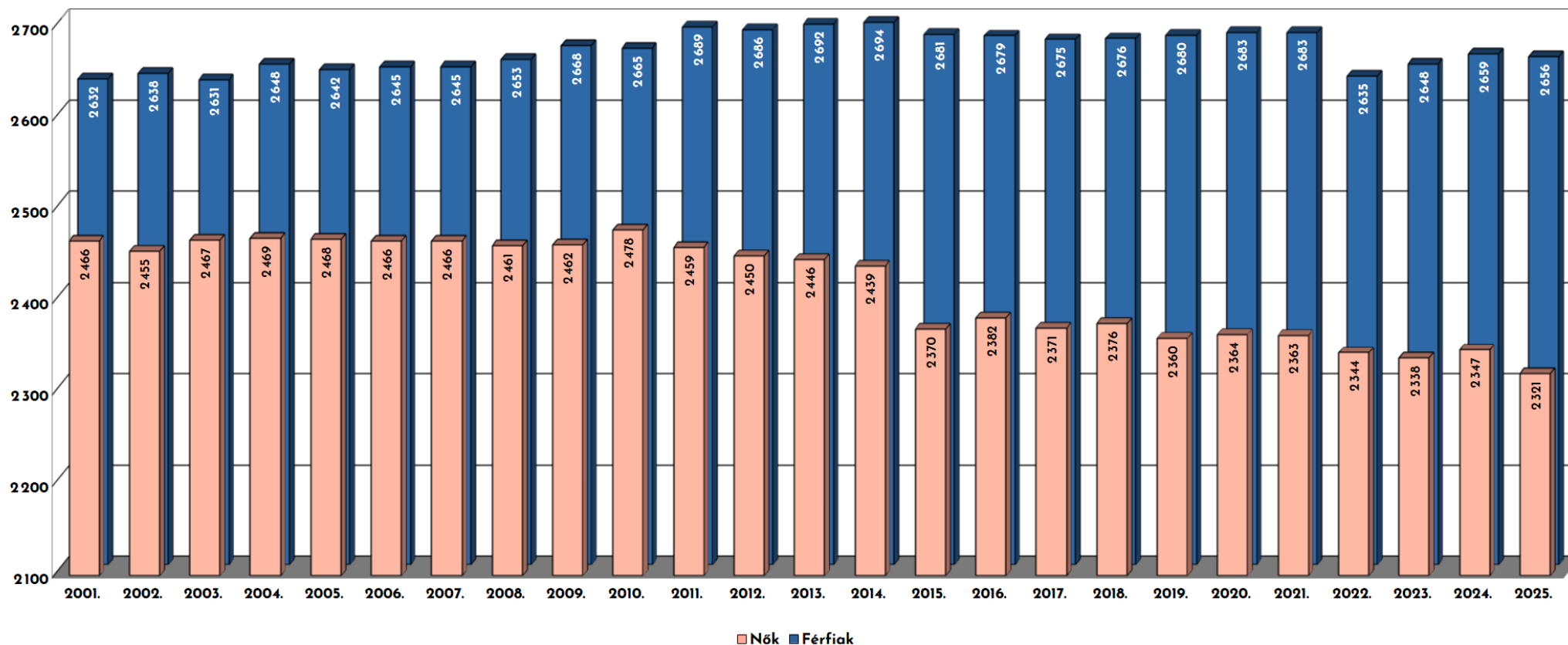
TOP100 aktív versenyző ÉLŐ-pontjainak átlaga

TOP100 aktív versenyző átlagéletkora

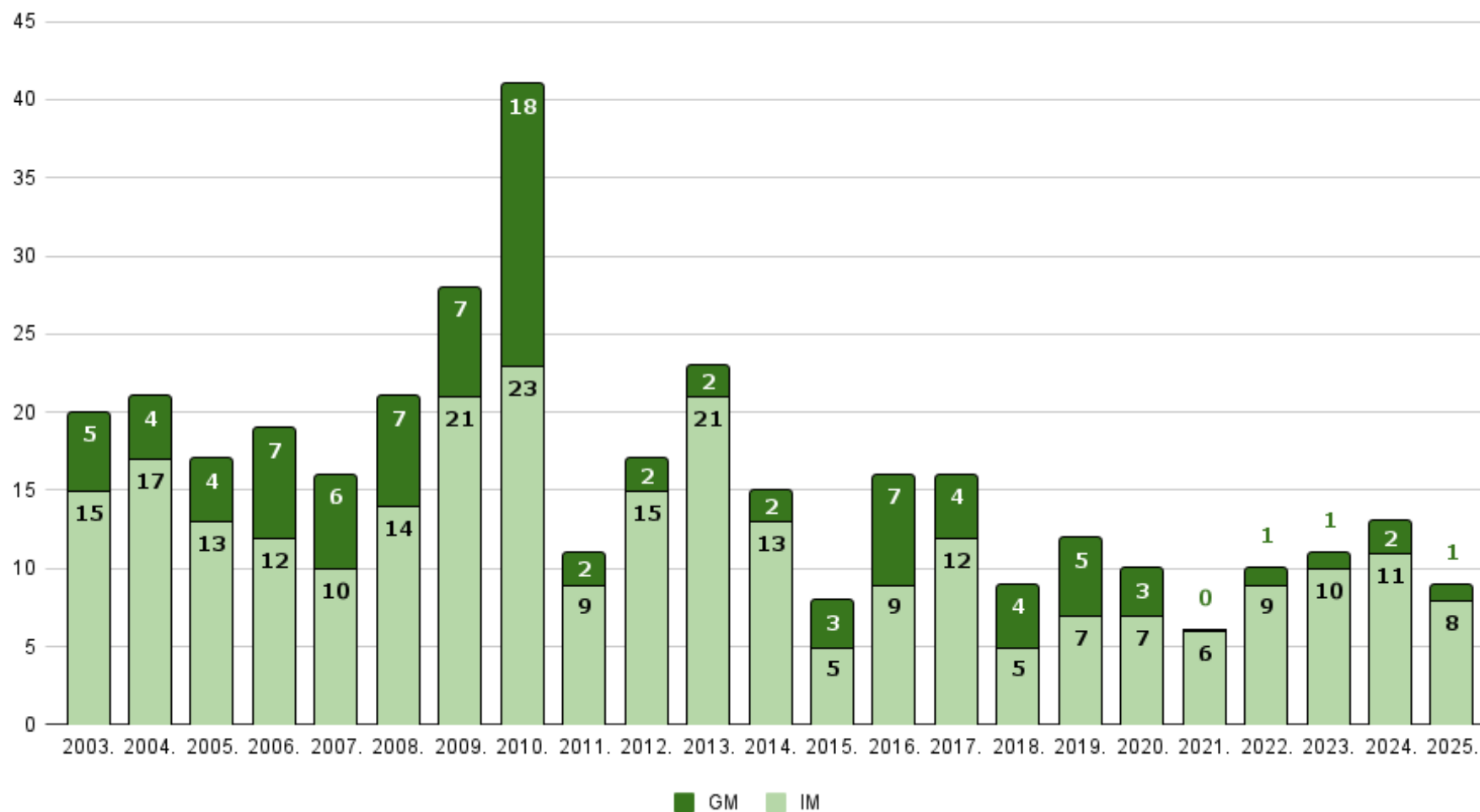
Adott év TOP5, aktív, magyar versenyzőjének ÉLŐ-pont átlaga

Az előző oldali összehasonlításnak sok értelme nincs, mert messze nem sakkoznak évtizedeken át annyian komolyan az országunkban, hogy ez az összehasonlítás releváns legyen, de a különbség jól látható.

Ennek az oldalnak a diagramján első pillantásra is feltűnő, hogy a női topjátékosok versenyképessége mennyire visszaesett 2014 után.

Magyarok által teljesített GM és IM normák száma (2003-2025)

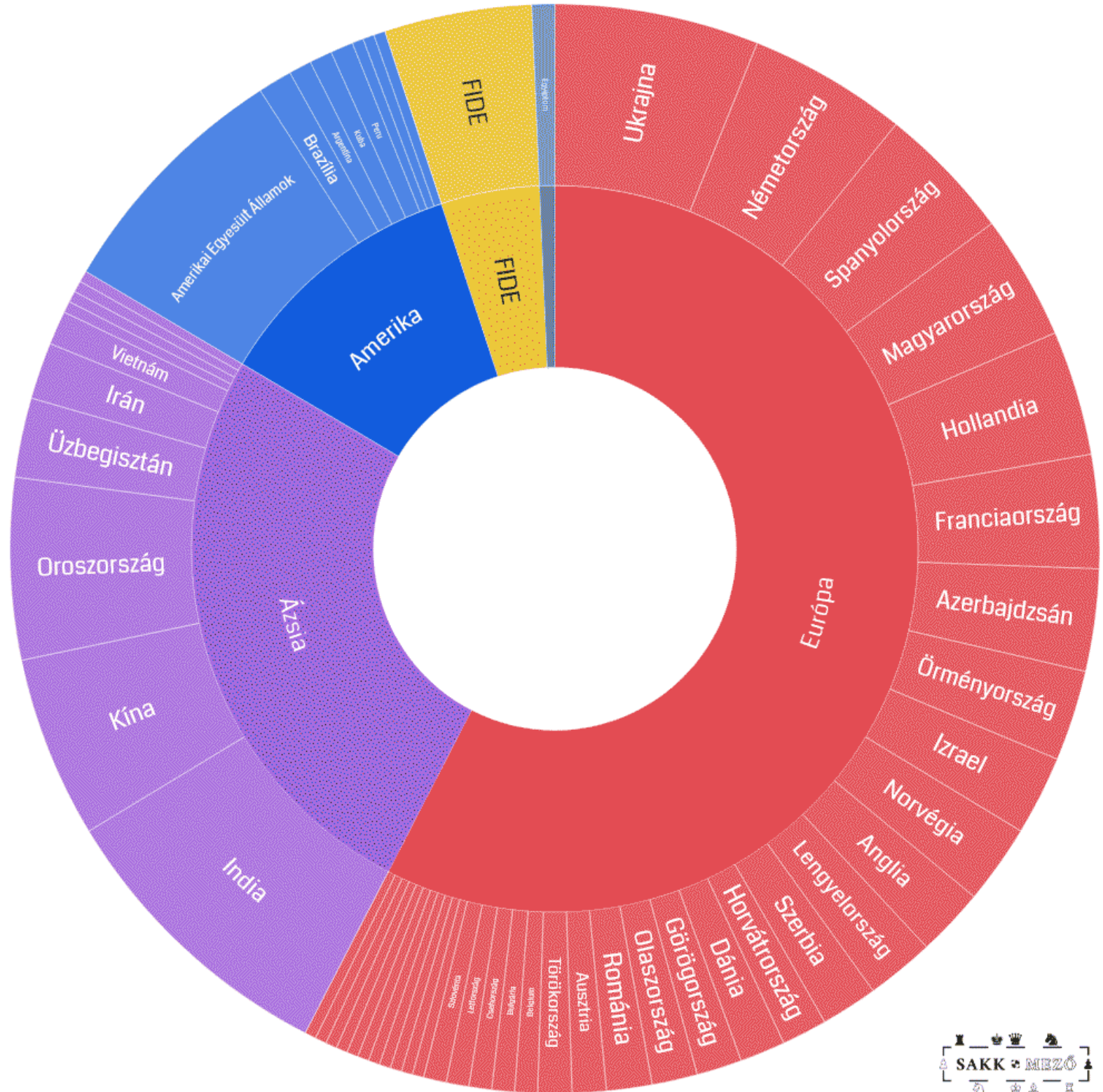
Ez az ábra tökéletesen mutatja a magyar versenysakk színvonalának esését az elmúlt 20 évben. Az elmúlt 5 évben a magyar színekben teljesített 5 nagymesteri norma elkészerítően kevés, már pusztán ebből látható a hazai élsakk hanyatlása.

TOP 100-as aktív játékosok

országok	2004				2025			
	férfi	nő	összesen	helyezés	férfi	nő	összesen	helyezés
Oroszország	21 fő	19 fő	40 fő	1.	10 fő	12 fő	22 fő	1.
Kína	3 fő	13 fő	16 fő	2.	5 fő	17 fő	22 fő	1.
USA	4 fő	3 fő	7 fő	8.	13 fő	6 fő	19 fő	3.
India	2 fő	3 fő	5 fő	12.	12 fő	7 fő	19 fő	3.
Ukrajna	6 fő	7 fő	13 fő	3.	3 fő	6 fő	9 fő	5.
Azerbajdzsán	2 fő		2 fő	20.	5 fő	4 fő	9 fő	5.
Franciaország	4 fő	2 fő	6 fő	11.	3 fő	4 fő	7 fő	7.
Lengyelország	3 fő	5 fő	8 fő	6.	2 fő	5 fő	7 fő	7.
Németország	4 fő	3 fő	7 fő	8.	5 fő	2 fő	7 fő	7.
Üzbegisztán	1 fő		1 fő	30.	5 fő	2 fő	7 fő	7.
Spanyolország	3 fő		3 fő	17.	3 fő	2 fő	5 fő	11.
Grúzia	3 fő	6 fő	9 fő	5.		5 fő	5 fő	11.
Magyarország	4 fő	7 fő	11 fő	4.	3 fő	2 fő	5 fő	11.
Kazahsztán	2 fő		2 fő	20.		5 fő	5 fő	11.
Örményország	5 fő	2 fő	7 fő	8.	1 fő	3 fő	4 fő	15.
Izrael	3 fő	1 fő	4 fő	16.	1 fő	3 fő	4 fő	15.
Hollandia	3 fő	2 fő	5 fő	12.	3 fő	1 fő	4 fő	15.
Szerbia		5 fő	5 fő	12.	3 fő	1 fő	4 fő	15.
Anglia	5 fő	3 fő	8 fő	6.	4 fő		4 fő	15.
Norvégia			0 fő	41.	3 fő		3 fő	20.
Törökország			0 fő	41.	2 fő	1 fő	3 fő	20.
Románia	1 fő	4 fő	5 fő	12.	1 fő	1 fő	2 fő	22.
Bulgária	1 fő	2 fő	3 fő	17.		2 fő	2 fő	22.
Vietnám		1 fő	1 fő	30.	1 fő	1 fő	2 fő	22.
Svédország		1 fő	1 fő	30.	1 fő	1 fő	2 fő	22.
Irán			0 fő	41.	2 fő		2 fő	22.
Csehország	1 fő	1 fő	2 fő	20.	2 fő		2 fő	22.
Ausztria		1 fő	1 fő	30.	1 fő	1 fő	2 fő	22.
Görögország	1 fő	2 fő	3 fő	17.	1 fő	1 fő	2 fő	22.
Mongólia		1 fő	1 fő	30.		1 fő	1 fő	30.
Peru			0 fő	41.		1 fő	1 fő	30.
Horvátország	1 fő		1 fő	30.	1 fő		1 fő	30.
Szlovénia	1 fő	1 fő	2 fő	20.	1 fő		1 fő	30.
Dánia	2 fő		2 fő	20.	1 fő		1 fő	30.
Svájc	1 fő		1 fő	30.		1 fő	1 fő	30.
Argentína		1 fő	1 fő	30.			0 fő	36.
Fehéroroszország	2 fő		2 fő	20.			0 fő	36.
Kuba	2 fő		2 fő	20.			0 fő	36.
Litvánia	1 fő	1 fő	2 fő	20.			0 fő	36.
Olaszország		1 fő	1 fő	30.			0 fő	36.
Szlovákia		2 fő	2 fő	20.			0 fő	36.
Moldova	2 fő		2 fő	20.			0 fő	36.
Belgium	1 fő		1 fő	30.			0 fő	36.
Brazília	1 fő		1 fő	30.			0 fő	36.

Általánosságban elmondható, hogy az élsakkban a tudás az internet adta lehetőségeknek köszönhetően az elmúlt 20 évben lényegesen könnyebben elérhető lett szerte a világban. Így azok az országok, amelyek előtte lépéselőnyben voltak, veszítettek a kedvező helyzetükből. A múltból származó versenyelőny egyre inkább eljelenéktelenedik. Ahol az állam nagyobb szerepet vállal az élsakkban (India, Kína, Üzbegisztán, Azerbajdzsán) ott jelentős előrelépés történt. Oroszország 2022-ben megkezdődött háborúja is nagyban befolyásolja a helyezéseket, hiszen az eltelt időszakban az orosz sakkozók egy része sakknemzetiséget váltott, így ezek a versenyzők már más országot erősítenek.

A következő oldalon található kördiagramon a TOP300 aktív sakkozót ábrázoltuk. Ezen már jobban látható az a versenyfutás, ami a jobb helyezésekért zajlik a világban az országok között. Ázsia évről-évre egyre nagyobb teret szerez meg ezen a diagramon.

Egyén EB TOP10 helyezések	
Ország	TOP10 helyezések száma
Oroszország	28 db
Ukrajna	14 db
Spanyolország	12 db
Azerbajdzsán	10 db
Németország	10 db
Örményország	8 db
Lengyelország	7 db
Törökország	7 db
Románia	6 db
Csehország	5 db
Magyarország	4 db
Horvátország	3 db
Izrael	3 db
Belgium	2 db
Fehéroroszország	2 db
Anglia	2 db
Franciaország	2 db
Georgia	2 db
Ausztria	1 db
Bulgária	1 db
Görögország	1 db
Lettország	1 db
Moldova	1 db
Norvégia	1 db
Szlovénia	1 db
Szerbia	1 db
Svédország	1 db

A diagramon az egyéni, nyílt kategóriás Európa-bajnokságok TOP10 helyezéseinek számát hasonlítottuk össze a 2012-2026. időszakban. Oroszország és Fehéroroszország tagságát az Európai régióban felfüggesztették 2022-ben. Az azt követő évben Oroszország átlépett az Ázsiai régióba.

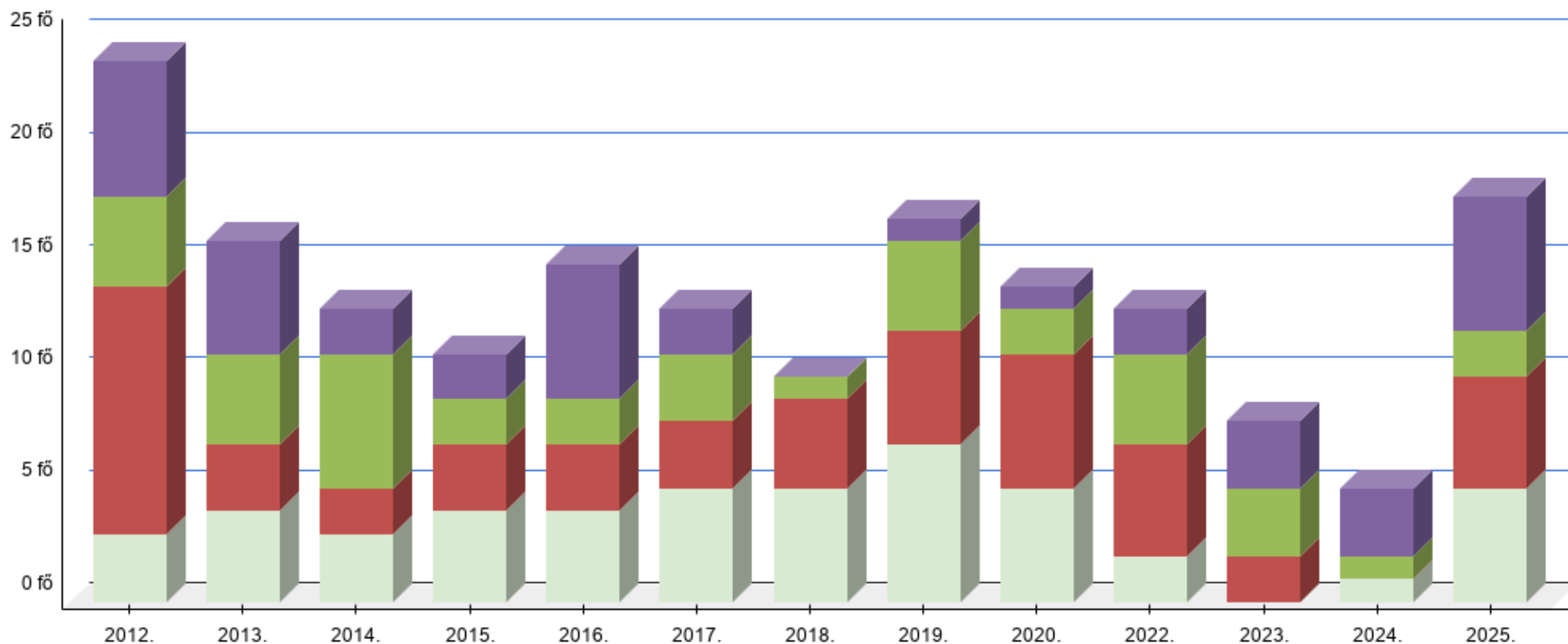
A 11. helyezést annak tudatában kell megítélni, hogy általában a közvetlen európai élmezőny is távol marad ettől a megmérettetéstől. 2026-ban a verseny első kiemeltje a FIDE ranglista 43. helyén állt.

V.

Utánpótlás korú élsakkozóink nemzetközi szinten

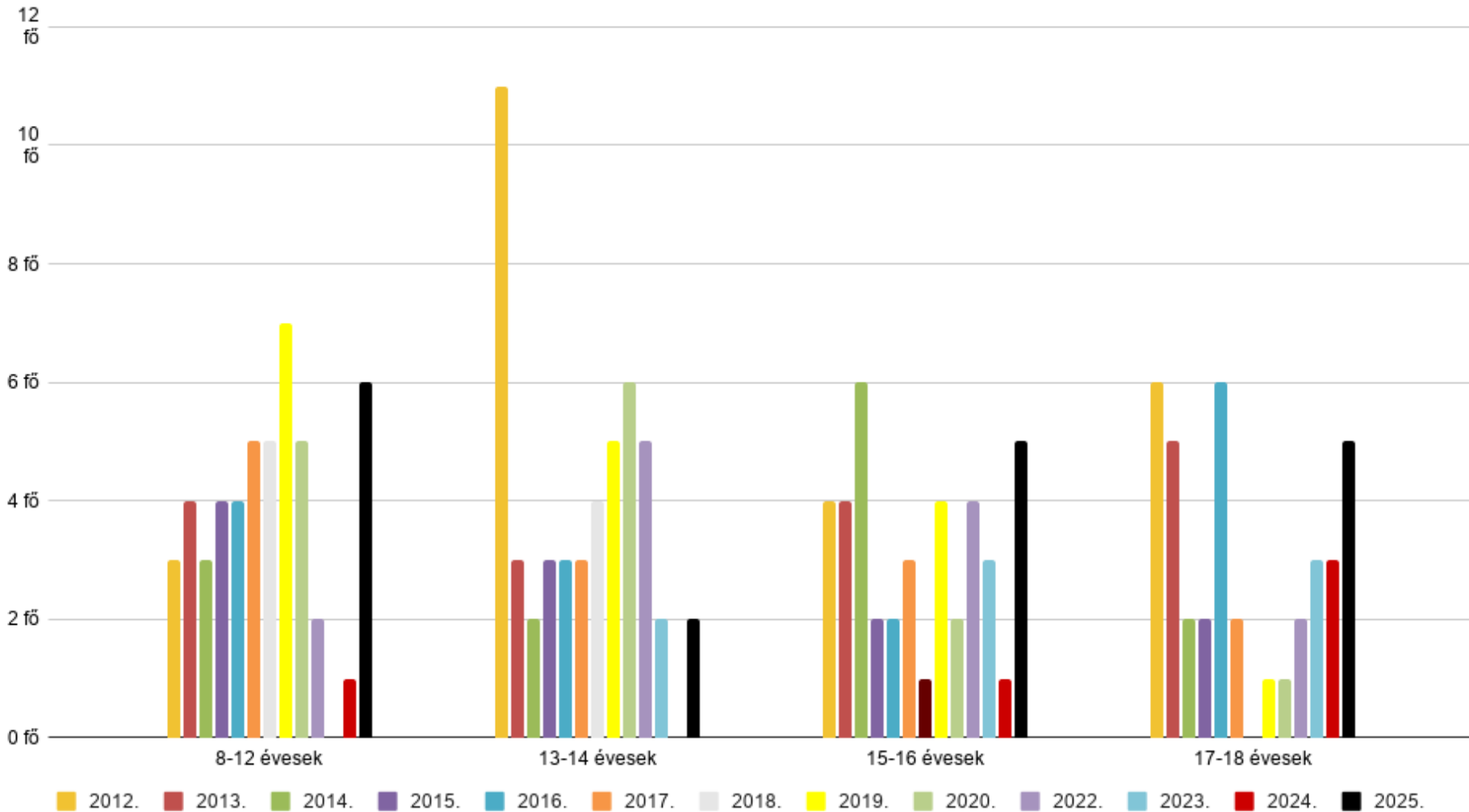
Magyarok a FIDE listán korosztályuk TOP 100 versenyzője között

■ 17-18 évesek ■ 15-16 évesek ■ 13-14 évesek ■ 8-12 évesek

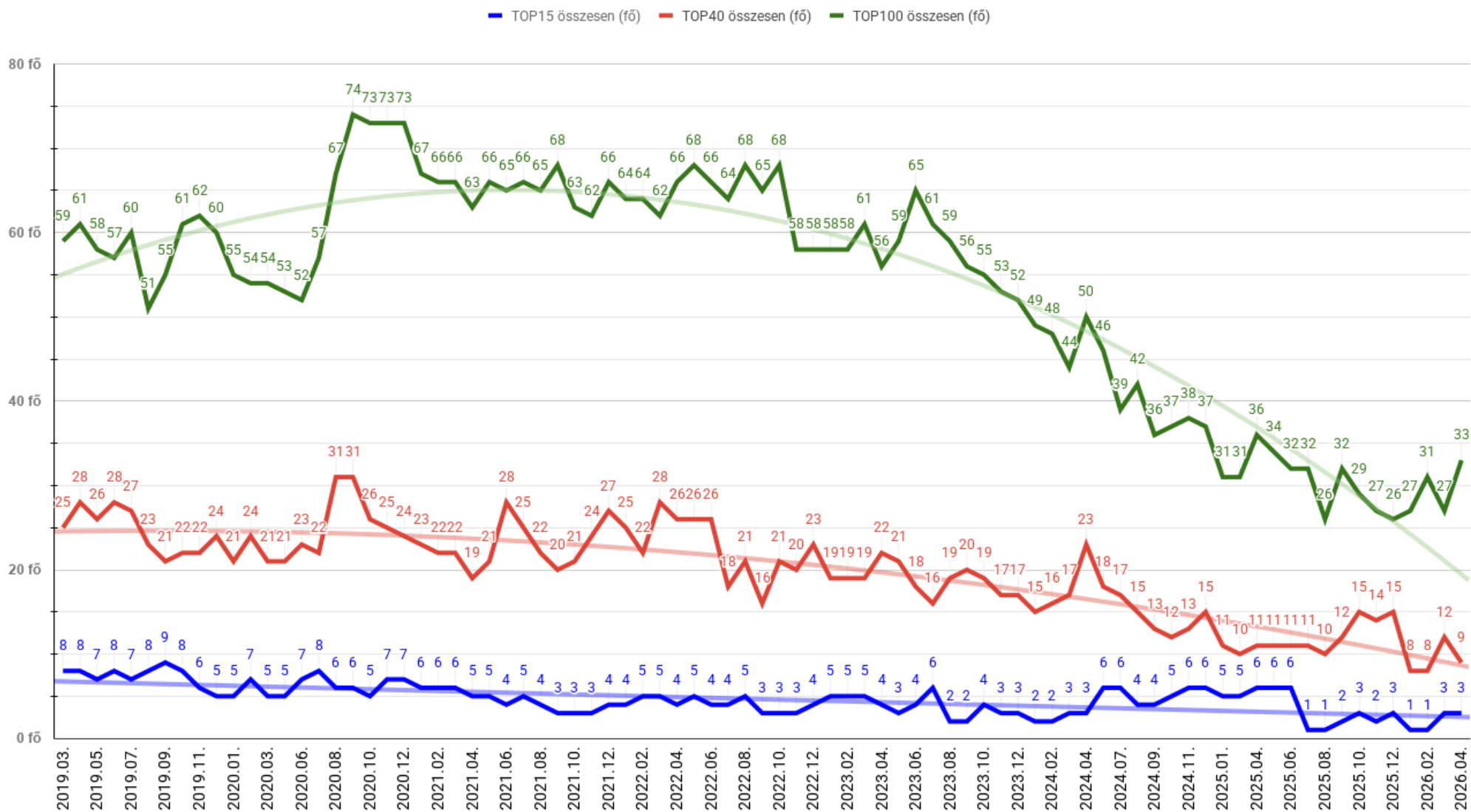
Ez az ábra az utánpótláskorúak helyzetét mutatja a nemzetközi élsakkban, különböző korcsoportokban. Látható, hogy fiataljaink életkoruk előrehaladtával egyre inkább kikerülnek a világ élversenyzőinek TOP 100-as játékosainak köréből. Túl nagy tolongás nincsen a hazai játékosok között, de minden korcsoportban megvan az a pár tehetséges és komolyan dolgozó fiatal, akik nemzetközi szinten is jegyzettek. A következő oldalon ugyanezt az ábrát korcsoportonkénti csoportosításban mutatom be.

Magyarok a FIDE listán korosztályuk TOP 100 versenyzője között

Látható, hogy 2025 inkább a jó évek közé számítható, bár a 13-14 évesek között még mindig alacsony a magyarok száma.

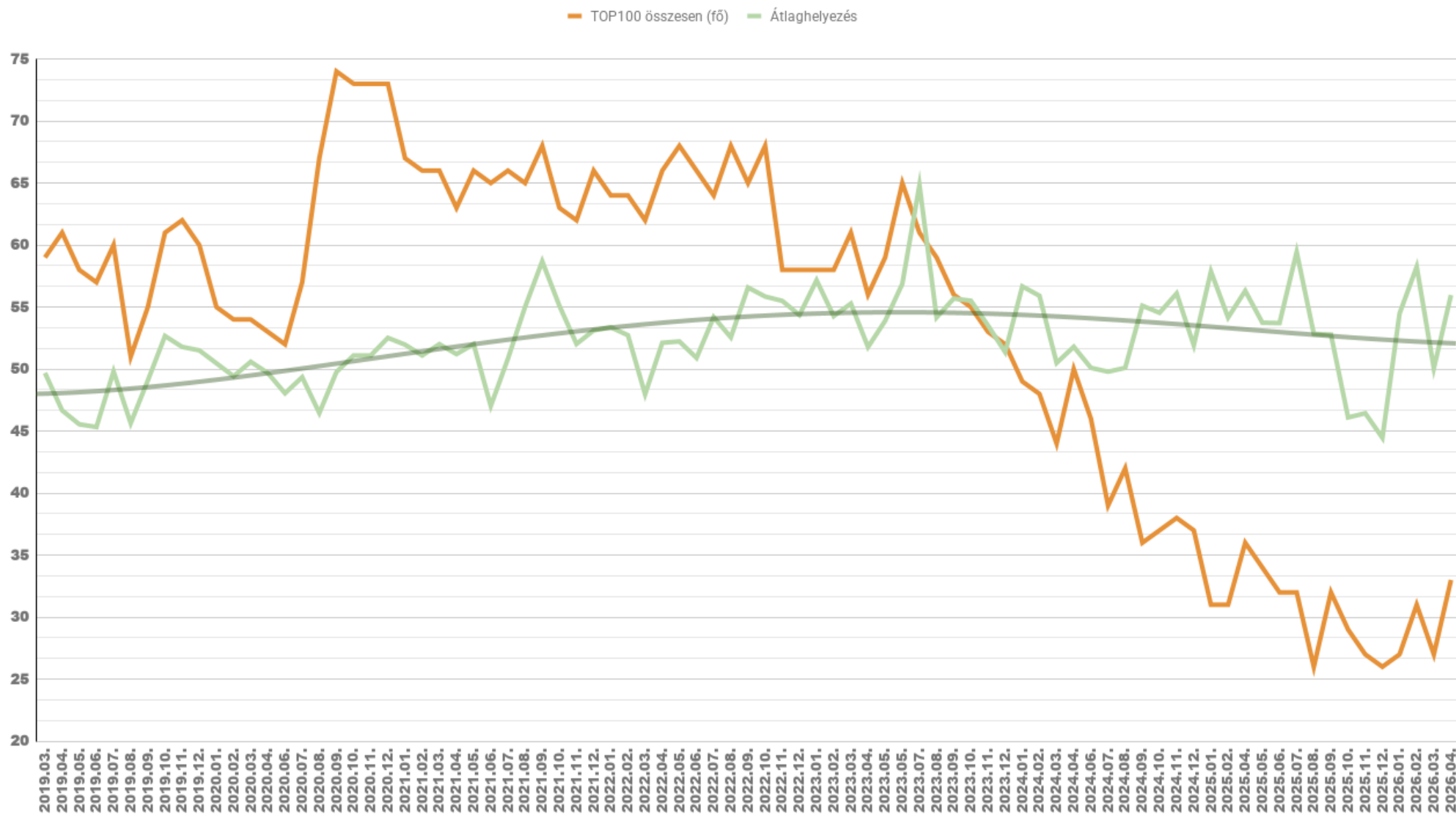
Adott havi FIDE ranglista születési évenkénti Top100-as utánpótláskorú (9-18 éves), magyar sakkozóiak száma (2019-2026)

Az előző oldal részletesebb betekintést mutat, mert születési évenként vizsgálja a magyar TOP100 helyezések alakulását a nemzetközi mezőnyben. Minden színhez tartozik egy világosabb trendvonal, amely elhajlása lefelé mutatja az értékek romlását. Látható, hogy 2019-ben TOP15-ös versenyzőink száma 7-9 között alakult, addig mostanság 1-3 főre csökkentek le ugyanezen értékek.

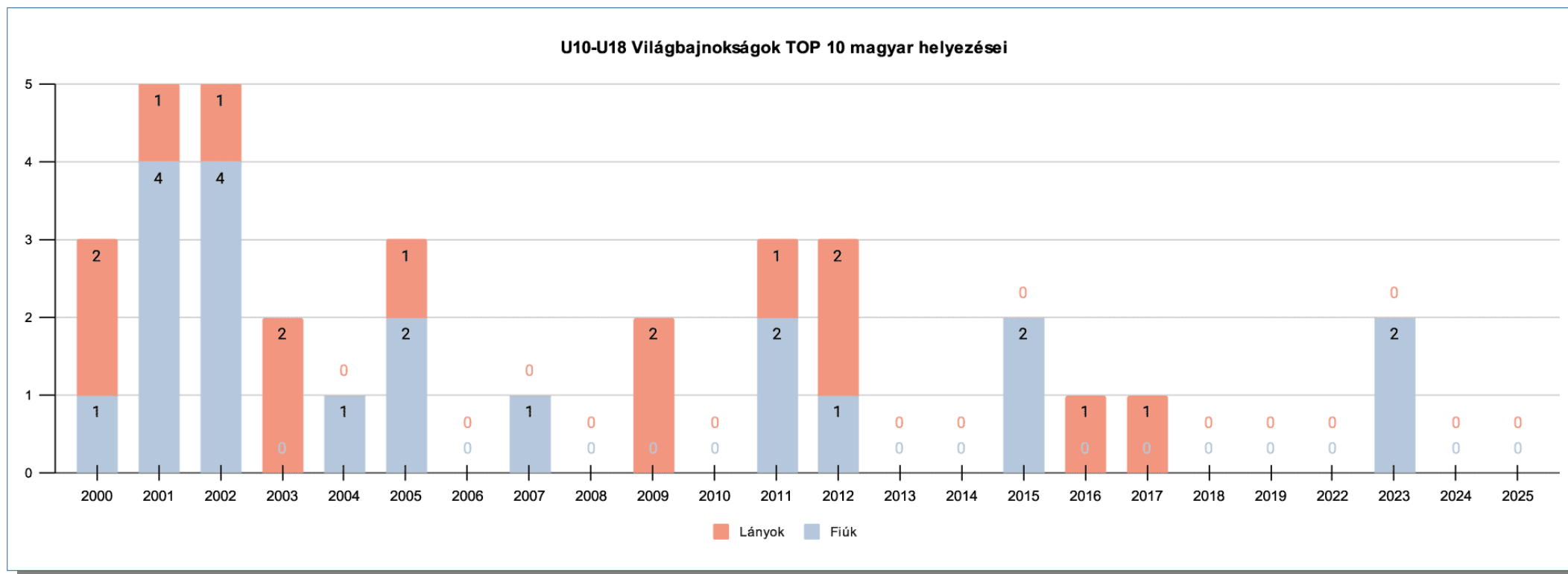
A következő oldal ábrája szintén ugyanezen értékeket elemzi és megmutatja, hogy a TOP100 versenyző szám alakulása mellett, hogyan alakultak adott hónap átlaghelyezései. A versenyzőszám csökkenése mellett az átlaghelyezéseket minimális mértékben sikerült csak javítani. Aggasztó, hogy a versenyzők számában a csökkenés trendje mennyire erőteljes az utóbbi 3 évben.

Nemzetközi Top100-as (születési évenként) helyezett utánpótláskorú (9-18 éves) sakkozók száma és átlaghelyezésük

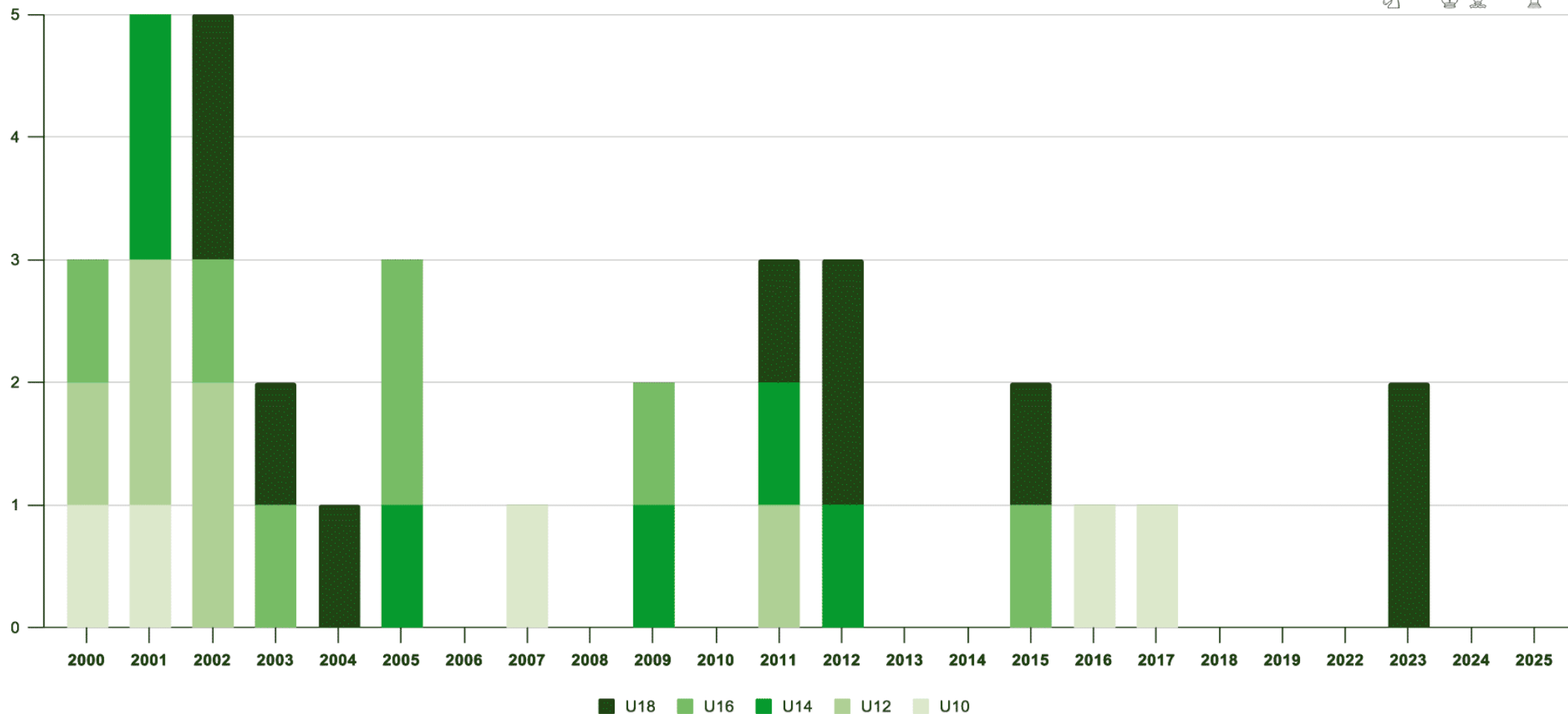
Utánpótlás VB 2000-2025.	Fiúk		Lányok		Összesen	
	TOP10 fő	helyezés	TOP10 fő	helyezés	TOP10 fő	helyezés
Oroszország	159	1	198	1	357	1
India	138	2	136	2	274	2
Kína	70	5	92	3	162	3
USA	83	3	54	7	137	4
Lengyelország	74	4	60	6	134	5
Grúzia	29	13	84	4	113	6
Kazahsztán	46	7	61	5	107	7
Azerbajdzsán	44	8	43	9	87	8
Ukrajna	35	10	46	8	81	9
Vietnám	34	12	37	10	71	10
Németország	39	9	30	12	69	11
Irán	35	10	31	11	66	12
Örményország	50	6	3	33	53	13
Franciaország	29	13	15	18	44	14
Mongólia	12	23	29	13	41	15
Üzbegisztán	12	23	28	14	40	16
Spanyolország	25	15	10	22	35	17
Magyarország	20	18	14	19	34	18
Románia	23	16	9	25	32	19
Törökország	14	20	17	15	31	20
Kanada	21	17	9	25	30	21
Fehéroroszország	11	27	17	15	28	22
Peru	16	19	10	22	26	23
Hollandia	14	20	9	25	23	24
Bulgária	6	31	16	17	22	25
Olaszország	12	23	6	30	18	26
Görögország	4	37	13	20	17	27
Izrael	11	27	5	32	16	28
Szerbia	3	39	12	21	15	29
Szlovénia	6	31	9	25	15	29
Anglia	12	23	2	38	14	31
Norvégia	14	20	0	46	14	31
Csehország	5	33	7	29	12	33
Lettország	2	43	10	22	12	33
Horvátország	8	29	3	33	11	35
Ausztria	7	30	3	33	10	36
Szlovákia	4	37	6	30	10	36
Egyiptom	5	33	3	33	8	38
Argentína	3	39	3	33	6	39
Litvánia	5	33	1	43	6	39
Ausztrália	5	33	0	46	5	41
Fülöp-szigetek	3	39	2	38	5	41
Svédország	3	39	1	43	4	43
Finnország	1	44	2	38	3	44
Türkmenisztán	1	44	2	38	3	44
Brazília	0	49	2	38	2	46
Moldova	1	44	1	43	2	46
Kuba	1	44	0	46	1	48
Svájc	1	44	0	46	1	48

Az előző oldalon az utánpótlás világbajnokságok TOP10 helyezése alapján Magyarország 18. helyezése jónak mondható és nem is látszik mindaddig a probléma, amíg ezt a tágabb időteret nem szűkítjük le 10 évre: ekkor már lényegesen hátrébb csúszunk. Nagyon könnyen előfordulhat, hogy a 2026-os júniusi világversenyek után még hátrébb csúszunk ezen a listán. Az U8 és U20 korosztályokat szándékosan nem vizsgáljuk, mert véleményünk szerint ezekben a korosztályokban a mezőny minden évben nagyon hiányos, így a statisztikai elemzésük is kevésbé értékes.

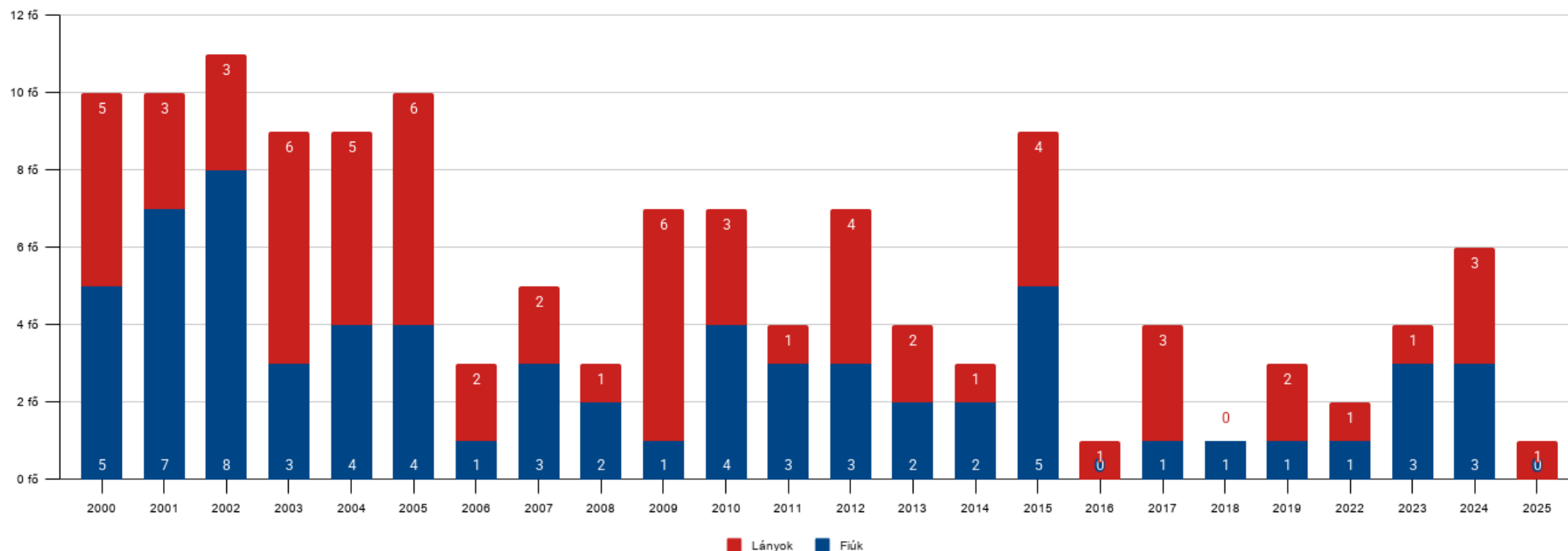
Joggal lehetne kérdezni, hogy vajon hol van a táblázatból Gaál Zsóka 2021-ben megszerzett világbajnoki címe. Ennek oka az, hogy a hivatalos utánpótlás világbajnokságok sorába, az online világversenyek nem tartoznak bele, ezért nem szerepel ez az eredmény sem itt, sem az előző oldalak táblázataiban.

U10-U18 VB TOP 10 magyar helyezések korcsoportok szerinti eloszlása

Ez az ábra az előző oldal ábrájának tovább bontása, amely a magyarok élsakkban betöltött helyzetét mutatja a korcsoportos világbajnokságokon. A diagram tisztán megmutatja, hogy a magyar utánpótlás eredmények folyamatosan romlanak, a világ élsakkjába egyre kevésbé van beleszólásunk utánpótlás szinten. Bár 2023-ban fel tudtunk mutatni némi eredményt, de sajnos csak a legidősebbek között.

Utánpótlás VB-n TOP30 magyar helyezések nemenkénti eloszlása 2000-2025.

Míg a 77. oldalon a világbajnokságok TOP10 magyar helyezéseit láthattuk, addig itt ez a halmaz ki lett bővítve TOP30 helyezésre. A tendencia itt is hasonló. Egy-egy kiugró eredményhez sok tényező együttállása szükséges az adott napon. Kiemelkedő eredményre viszont az ábrán látható merítésből lehet esély. Ha a TOP30-as versenyzők számában visszaesés van, akkor az elkövetkező években csökken az esélye annak, hogy felnőttként nemzetközi élmezőnyhöz tartozó játékosunk legyen.

V.

Összegzés

Felgyorsult világunkban a sportágak helyzete és népszerűsége is változik. Az általunk bemutatott anyagban tisztán látható a hazai versenysakk és élsakk visszaesése az elmúlt két évtized során.

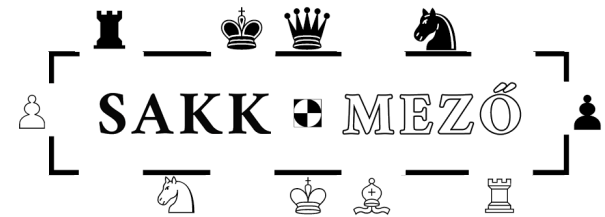
A hazai sportéletben lassan egy évtizede már jelentősen alulfinanszírozott a sakk sport. Nem élvezi a olimpiai sportágak számára nyújtott stabilitást, lobbierőt, támogatási pénzeket, a látványsportok plusz forrásait és nem élvezi a TAO támogatások lehetőségét sem. Üde színfolt volt a sakkolimpia megrendezése, amelynek folyamányaként sikerült annyi pénzhez jutnia a szövetségnek, hogy végre utánpótlás szinten is elindult egy komolyabb képzési rendszer a tavalyi évben. Jó lenne ennek a működését fenntartani és eljutni oda, hogy éveken átívelő rendszerben lehessen gondolkodni és az élsakkozóknak megfelelő képzést biztosítani.

A 2026-ban megtörténő rendszerváltásnak az egyik vesztese előreláthatóan a versenysport lesz, amelyre eddig az EU országain belül a GDP arányában a legmagasabb támogatást fordítottuk. Ugyanakkor az új sportvezetéssel egy új lehetőség nyílik arra, hogy a sakkot megpróbálja az elnökség jobb pozícióba hozni a sportágak rangsorában.

Jó lenne ha a sportág mindhárom oszlopának: a tömegsakknak, versenysakknak és az élsakknak is elismernék a saját fontos szerepét a sportágon belül. Mivel legtöbbször még mindig csak az élsakkban gondolkodnak és ezek eredményeit kérik számon, emiatt a szűkös erőforrásait a szövetség leginkább folyamatosan ide csoportosítja. Jó példa lenne a romániai, ahol a versenysakkozók körét hihetetlen mértékben sikerült pár év alatt kiszélesíteni.

Attól függetlenül, hogy hazai sakk több téren is hanyatlást mutatott az elmúlt 5-10 évben, nemzetközi szinten továbbra is magasan jegyzettek vagyunk, vannak tehetséges fiataljaink és a válogatottaink is képesek jó teljesítményre. A közvetlen vetélytársak mellett lépéshátrányba kerültünk, a felzárkózás pedig nehezebb és hosszabb ideig tart. Ráadásul mögöttünk ott van már az üldöző boly is, akik egyre több szinten tudnak biztatóbb eredményeket felmutatni, így csak idő kérdése, hogy a lendületből érkezők mikor előznek meg minket. Nagyon kellene egy tempóváltás, amelynek sajnos a mozgatórugója a megfelelő finanszírozás és a rendszerszintű gondolkodás lenne.

Kíváncsiak vagyunk, mit hoz a sportág életében a következő pár év, reméljük egyre több olyan adattal találkozunk majd, amely megerősíti, hogy távolodunk a mélyponttól.

sakkmezo@gmail.com

2026. május

Pásti Norbert